

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ
: เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี

สารนิพนธ์
ของ
นางศศิภาญจน์ กำเนิดศิริ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
ตุลาคม 2545

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ
: เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี

บทคัดย่อ
ของ
นางศศิภาณูจน์ กำเนิดศิริ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา วิชาเอกธุรกิจศึกษา
ตุลาคม 2545

ศศิกัญจน์ กำเนิดศิริ. (2545). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ : เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ อุคมไพจิตรกุล

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม ประเภทของธุรกิจ เพศ และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เจ้าของกิจการธุรกิจค้าปลีก และธุรกิจบริการ ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ที่ดำเนินธุรกิจปัจจุบันมาไม่น้อยกว่า 5 ปี ติดต่อกัน จำนวนทั้งสิ้น 186 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง และเลือกสุ่มสะดวก ร้อยละ 50 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ลำดับแรก ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล รองลงมา คือปัจจัยทางการศึกษา และปัจจัยทางสังคม ตามลำดับ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทั้งสามด้าน

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามประเภทธุรกิจ โดยรวมพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียง 1 ด้าน คือ ปัจจัยทางการศึกษา ที่เหลือทั้งหมดมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวม และรายด้าน

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวม และรายด้าน

FACTORS RELATING TO MANAGEMENT ALTERNATIVES FOR SUCCESS SELF-
EMPLOYED BUSINESS : THE CASES OF PETCHABURI MUNICIPALITY

AN ABSTRACT

BY

MRS. SASIKARN KAMNERDSIRI

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University

October 2002

Sasikarn kamnerdsiri. (2002). *Factors Relating to Manage Alternatives for Success Self-Employed Business the Cases of Petchaburi Municipality*. Master Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor : Assoc. Prof. Dr. Tumrong Udornpijittkul

The purpose of the this study was to investigate in factors relating to manage alternatives for success self-employed business : the cases of Petchaburi municipality in 3 factors. There were factor of themselves, social, and Education. The comparison included type of business, sex and education level. The sample comprised of 186 were Retailing business and Services business manager in Petchaburi municipality to manage alternatives for simple business not less than 5 years, through purposive and Convenience. Rating scale questionnaires were administered and then data were analysed by percentage, mean standard deviation, and t - test.

The Finding were as follows :

1. It was found factors relating to manage alternatives for success self-employed business. The most important factor was factor of themselves. The second and third level of important were education, and social factor respectively.
2. There was no statistical significant difference at 0.05 by type of business of factors relating to manage alternatives for success self-employed business : the cases of Petchaburi municipality as a whole. When considered in each aspect, Education was statistical significant difference at 0.05, the other factor were no statistical significant difference at 0.05
3. There was no statistical significant difference at 0.05 by sex of factors relating to manage alternatives for success self-employed business : the cases of Petchaburi municipality in all aspect as well as each aspect.
4. There was no statistical significant difference at 0.05 by education level of factors relating to manage alternatives for success self-employed business : the cases of Petchaburi municipality in all aspect as well as each aspect.

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ
: เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี

สารนิพนธ์
ของ
นางศศิกาญจน์ กำเนิดศิริ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
ตุลาคม 2545
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ
: เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี

สารนิพนธ์
ของ
นางศศิกาญจน์ กำเนิดศิริ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
กันยายน 2545
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ ได้
พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชำรงค์ อุคมไพจิตรกุล)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิมไทย)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชำรงค์ อุคมไพจิตรกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิมไทย)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ผจงศักดิ์ หมวดสง)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กวี วรกวิน)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพ
อิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ครั้งนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลือ
แนะนำการศึกษาค้นคว้าจาก รศ.ดร.ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในเมตตาคุณเป็นอย่าง
ยิ่ง จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณท่าน ไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผศ.ดร.เอกศักดิ์ บุตรลับ, ผศ.ดร.มานพ จันทร์เทศ จาก สถาบันราชภัฏ
เพชรบุรี และอาจารย์พิมลศรี สุขอนันต์ จาก วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือ
เพื่อการวิจัย

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ อาจารย์เพ็ญสุข ม่วงไหมทอง และ จ.ส.ต.สามารถ ร้อยแก้ว ที่กรุณาให้ความ
ช่วยเหลือในการค้นคว้า

ขอขอบคุณ พี่สาว และน้องสาว ที่คอยให้กำลังใจ

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่ผู้วิจัย ผู้พุ่มพอก
ให้ความเมตตา ห่วงใย และให้กำลังใจ มาโดยตลอด

ศศิกาญจน์ กำเนิดศิริ

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในระหว่างที่ประเทศไทยใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วและเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างมาก ทั้งด้านอุตสาหกรรมและการบริการ ทำให้ตลาดแรงงานมีความต้องการแรงงานระดับพื้นฐานที่มีทักษะวิชาชีพในอัตราที่สูงขึ้น เพื่อเพิ่มคุณภาพในการผลิต แข่งขันกับตลาดต่างประเทศ แต่ต่อมาระหว่างปี พ.ศ. 2541 - 2542 สถานการณ์ทางเศรษฐกิจก้าวเข้าสู่ช่วงกลางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงค่าเงินบาท ที่รัฐบาลในสมัยนั้นจำเป็นต้องประกาศให้ค่าเงินบาทลอยตัว เพราะไม่สามารถนำเงินทุนสำรองเข้าพยุงค่าเงินบาทเพื่อรักษาดุลยภาพเงินตราในตะกร้าเงินที่ผูกไว้กับเงินดอลลาร์ของสหรัฐอเมริกาได้อีกต่อไป ทำให้มูลค่าของเงินบาทอ่อนตัวอย่างเฉียบพลัน และส่งผลให้การดำเนินธุรกิจของภาคเอกชนได้รับผลกระทบอย่างใหญ่หลวง มีภาระหนี้สินทวีค่ายากที่จะหลีกเลี่ยง เนื่องจากการลงทุนเพื่อดำเนินธุรกิจของสถานประกอบการส่วนมากมักจะดำเนินการด้วยระบบการเครดิตสินค้า และการกู้ยืมเงิน ซึ่งต้องชำระคืนด้วยมูลค่าเงินตราต่างประเทศ ทำให้สถานประกอบการหลายแห่งต้องปิดกิจการลง ด้วยเหตุเพราะว่ามีภาระการลงทุนที่สูงเป็นเท่าตัว หนี้สินเพิ่มทวีโดยอัตโนมัติ และไม่สามารถขยายการลงทุนได้อีก เนื่องจากธุรกิจหลักทรัพย์ต่างชาติสภาพคล่อง เพราะลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ดั้งเดิม จึงมีอาจปล่อยเงินกู้ได้ กิจการต้องขาดสภาพคล่องทางการเงิน ผูกเชื่อมโยงเป็นลูกโซ่ ทำให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศตกอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่เรียกว่า “ฟองสบู่แตก”

ผลกระทบที่ได้รับจากสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้สถานประกอบการส่วนมากนำมามาตรการปรับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจใหม่มาใช้ในหลาย ๆ มาตรการ เช่นการปรับลดพนักงานในสายงานที่ไม่จำเป็น การควบรวมหน่วยงาน การปรับลดเงินเดือน ตลอดจนการจูงใจให้เกษียณอายุก่อนกำหนด ด้วยผลตอบแทนที่สูง และมีอยู่ไม่น้อยที่มีการควบรวมกิจการระหว่างสถานประกอบการที่เอื้อประโยชน์ต่อกันเข้าด้วยกัน ทั้งนี้เพื่อความอยู่รอดและรอเวลาฟื้นตัวของเศรษฐกิจ ซึ่งมีแรงงานไม่น้อยในหลายๆ สาขาวิชาชีพที่ได้รับผลกระทบนี้ และผันตนเองไปสู่

อาชีพอิสระ ที่ไม่ผูกโยงกับสภาพการทำงานเพื่อรอเงินได้รายเดือนอีกต่อไป โดยมุ่งหวังให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ ด้วยตนเอง

เมื่อเป็นเช่นนี้ การคืนรนดำรงชีพเพื่อความอยู่รอดจึงเป็นไปได้อย่างอิสระโดยมุ่งหาธุรกิจที่สามารถบริหารงานได้ด้วยตนเอง มีการลงทุนด้วยทุนส่วนตัว หรือกลุ่มคนกลุ่มเล็ก ๆ โดยมีขอบเขตการดำเนินงานกระทำการในท้องถิ่นชุมชนที่ตนพักอาศัย ตลอดจนเป็นกิจการธุรกิจที่มีขนาดไม่ใหญ่โตเมื่อเทียบกับธุรกิจในอุตสาหกรรมเดียวกัน (สมชาย หิรัญกิตติ. 2542 : 14) ทั้งนี้มีจุดประสงค์พื้นฐานเพียงเพื่อความอยู่รอดของครอบครัว ซึ่งมีความเสี่ยงอยู่ไม่น้อยสำหรับการตัดสินใจเลือกหาธุรกิจเพื่อประกอบเป็นอาชีพอิสระ โดยบางคนเลือกดำเนินธุรกิจค้าขาย เพียงเพราะกระแสความนิยม เช่น เปิดร้านขายของ บ้างก็เลือกเพราะความต้องการพื้นฐาน เช่น ธุรกิจด้านอาหาร จนกระทั่งมีการกล่าวขานกันทั่วไปว่ามีแต่คนขายไม่มีคนซื้อ ในที่สุดก็พากันตนเองปิดกิจการแล้วซ้ำอีกอย่างไร้จุดหมาย

การเลือกอาชีพเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับบุคคล การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการหนึ่งที่ต้องขำงยุ่งยาก และต้องนำองค์ประกอบต่าง ๆ มาพิจารณาร่วมด้วย (ประคต ดันติวงษ์. ม.ป.ป. ; อังอิงจาก สว่าง เจริรัตน์. 2537 : 1) นอกจากนี้การที่บุคคลประกอบอาชีพได้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถและความสุขใจของบุคคลนั้น นอกจากจะเป็นผลดีต่อบุคคลแล้วยังเป็นผลดีต่อประเทศชาติโดยส่วนรวมอีกด้วย การตัดสินใจเลือกอาชีพหรือเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่อาชีพ จึงมีความสำคัญต่อบุคคลและประเทศเป็นอย่างมาก เพราะหากบุคคลเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมย่อมมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จ และมีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพนั้น และจะส่งผลให้บุคคลนั้นประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิตได้ แต่ถ้าบุคคลใดเลือกอาชีพไม่เหมาะสมหรือมีปัญหาในการประกอบอาชีพ จะทำให้เกิดความคับข้องใจและมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จล้มเหลวในชีวิต เพราะอาชีพเป็นสิ่งกำหนดวิถีชีวิตที่สำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งบุคคลจะสามารถเลือกอาชีพอย่างชาญฉลาดได้นั้น จำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องต่างๆ หลายประการ คือ การรู้จักตนเอง ความรู้เกี่ยวกับโลกของงาน ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงของงานอาชีพ ความรู้เกี่ยวกับประเภทของอาชีพในสภาพของสังคมปัจจุบัน และการเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่อาชีพ (สวัสดี สุวรรณอักษร. ม.ป.ป. ; อังอิงจาก สว่าง เจริรัตน์. 2537 : 1 - 2)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยในฐานะเจ้าของกิจการดำเนินธุรกิจสถานเสริมความงามมาเป็นเวลานาน จึงมีความสนใจและใคร่ใช้ประสบการณ์ที่มี ศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ โดยความตั้งใจที่จะนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ไปเผยแพร่ให้ผู้ที่มีความประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระได้ใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกหาธุรกิจที่เหมาะสมเพื่อความสำเร็จในอาชีพของตน เพราะการประกอบอาชีพอิสระที่เหมาะสมกับสภาพ

ความต้องการของชุมชนจะสามารถส่งเสริมให้ธุรกิจขนาดย่อมมีความเข้มแข็ง และสถานะการณ์เศรษฐกิจโดยรวมที่ถูกเว้นวรรคไว้ ก็จะได้รับการเติมช่องว่างทางเศรษฐกิจให้สมบูรณ์ดังเดิมได้ในระดับหนึ่งอย่างแน่นอน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามประเภทธุรกิจ เพศ และระดับการศึกษา ใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา
3. รวบรวมข้อเสนอแนะ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นประโยชน์ต่อผู้มีความประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระ ได้ใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกหาธุรกิจที่เหมาะสม เพื่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพของตน
2. ผลที่ได้จากการวิจัยเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาธุรกิจให้สามารถสนองตอบความต้องการของชุมชนได้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ เจ้าของกิจการธุรกิจในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ที่ดำเนินธุรกิจมาไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีการชำระภาษีประจำปี จำแนกด้วยประเภทธุรกิจ เป็น 2 ประเภท คือ ธุรกิจค้าปลีก และธุรกิจบริการ จำนวนทั้งสิ้น 911 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นเจ้าของกิจการธุรกิจในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ที่ได้จากการสุ่มจากประชากรแบบเจาะจงเลือก เฉพาะที่ดำเนินธุรกิจปัจจุบันมาไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีการชำระภาษีประจำปี และเลือกตามสะดวก ด้วยจำนวน 372 คน และคิดเป็นร้อยละ 50 ของทั้งหมดในแต่ละกลุ่ม เป็นจำนวน กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ จำนวน 186 คน สำหรับการจำแนกโดย เพศ ระดับการศึกษา อายุ และรายได้ จะพิจารณาจากข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ประเภทของธุรกิจ จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ

3.1.1.1 ธุรกิจค้าปลีก

3.1.1.2 ธุรกิจบริการ

3.1.2 เพศ ประกอบด้วย

3.1.2.1 เพศชาย

3.1.2.1 เพศหญิง

3.1.3 ระดับการศึกษา ประกอบด้วย

3.1.3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

3.1.3.2 ตั้งแต่ ปริญญาตรี ขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จ

ความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัย คือ

3.2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

3.2.2 ปัจจัยทางสังคม

3.2.3 ปัจจัยทางการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความถูกต้องตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกำหนดคำจำกัดความ ของคำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. **ปัจจัย** หมายถึง อิทธิพล หรืออำนาจที่มีผลทำให้ผู้ประกอบการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อความอยู่รอดในการดำรงชีพประจำวัน ได้แก่ ความถนัด ความสนใจ เหตุผลส่วนตัว ซึ่งจัดเป็นปัจจัยส่วนบุคคล นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยทางสังคม เช่น ความมีเกียรติยศชื่อเสียง และลักษณะของงาน ปัจจัยประการสุดท้าย คือ ปัจจัยทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบการอาจจะได้รับการแนะนำอาชีพ ตลอดจนความรู้จากการศึกษาในสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. **การเลือกดำเนินธุรกิจ** หมายถึง การที่ผู้ประกอบการซึ่งเป็นเจ้าของกิจการ ได้เลือกประกอบอาชีพในธุรกิจนั้นๆ โดยมีองค์ประกอบใช้ในการตัดสินใจ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายองค์ประกอบ ดังนี้

2.1 **ปัจจัยส่วนบุคคล** หมายถึง ปัจจัยเกี่ยวกับตัวบุคคล ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ ประกอบด้วย ความมั่นคง ความเชื่อมั่น ความเป็นอิสระ และอำนาจ ได้แก่ ต้องการหารายได้ให้มากขึ้นกว่าการเป็นลูกจ้างคนอื่น ต้องการมีธุรกิจเป็นของตนเอง ต้องการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ต้องการมีฐานะที่มั่นคง ต้องเป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ค่อนข้างสูง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกล้าในการตัดสินใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าเผชิญกับปัญหาและอุปสรรค ต้องเป็นบุคคลที่ยอมรับความล้มเหลวได้ดี มีความต้องการขยายกิจการเพื่อความเป็นหนึ่ง มีความต้องการความเป็นอิสระในการทำงาน มีความต้องการความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ ต้องการมีอำนาจในการตัดสินใจ ต้องการมีอำนาจในการบริหารจัดการ

2.2 **ปัจจัยทางสังคม** หมายถึง ปัจจัยเกี่ยวกับสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ทำให้บุคคลเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ ประกอบด้วย อาชีพหรือธุรกิจเดิมของพ่อแม่ ครอบครัว หรือ เพื่อน สภาพที่อยู่อาศัย ที่ตั้งของธุรกิจ ความต้องการของชุมชน ทรัพยากรที่มี สภาพของสิ่งแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจ สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ (การยอมรับในชุมชน) โอกาสทางสังคม และค่านิยม ได้แก่ เป็นธุรกิจเดิมของบิดา - มารดา เป็นธุรกิจเดิมของครอบครัว มีเพื่อนร่วมธุรกิจ การเลือกธุรกิจต้องสัมพันธ์กับสถานภาพครอบครัว ที่ตั้งธุรกิจต้องสัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน เลือกธุรกิจให้สัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน มีทรัพยากรเพียงพอกับความต้องการของชุมชน สภาพแวดล้อมของชุมชนต้องสัมพันธ์กับประเภทธุรกิจ ประเภทของธุรกิจต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้ชุมชน ประเภทของธุรกิจสัมพันธ์กับสภาพเศรษฐกิจชุมชน ธุรกิจที่ดีต้องได้รับโอกาสให้เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน การเลือกดำเนินธุรกิจต้องคำนึงถึงค่านิยมของชุมชน เลือกธุรกิจ

ที่สามารถคืนกำไรให้กับชุมชนได้ เป็นธุรกิจที่มีส่วนร่วมจัดการศึกษาให้ชุมชน และเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้ให้แก่สมาชิกของชุมชน

2.3 **ปัจจัยทางการศึกษา** หมายถึง ปัจจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ ที่ทำให้บุคคลเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ ประกอบด้วยความรู้ในเรื่องของอาชีพที่ทำเป็นอย่างดี ได้รับการแนะนำอาชีพจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ได้แนวคิดจากสื่อสารมวลชนด้านความรู้ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศึกษาค้นคว้าด้วยการเข้าศึกษาในระบบ ได้แก่ การมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจที่เลือกเป็นอย่างดี ได้รับการแนะนำทางการประกอบธุรกิจโดยหน่วยงานของรัฐบาล ได้รับการแนะนำทางการประกอบธุรกิจโดยหน่วยงานของเอกชน ได้รับแนวคิดเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจจากสื่อสารมวลชน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ได้รับการศึกษาในระบบการศึกษาสาขาอาชีพ ได้รับการแนะนำการประกอบธุรกิจจากผู้เชี่ยวชาญ มีการวิจัยตลาดเพื่อสร้างข้อได้เปรียบทางการค้า มีการศึกษาข้อมูล เพื่อพัฒนาด้านการแข่งขันอยู่เสมอ และมีการพัฒนานวัตกรรมอย่างสม่ำเสมอ

3. **อาชีพอิสระ** หมายถึง กิจกรรมงานที่ประกอบขึ้นเป็นธุรกิจของตนเอง ในประเภทธุรกิจค้าปลีก หรือ ธุรกิจบริการ อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อการยังชีพ อันนำมาซึ่งการมีรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว โดยไม่มีนายจ้าง หรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง

4. **ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ** หมายถึง ผลของการกระทำที่บุคคลผู้ซึ่งเป็นเจ้าของธุรกิจที่ดำเนินการในประเภทธุรกิจค้าปลีก หรือ ธุรกิจบริการ อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยไม่มีนายจ้าง หรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง สามารถดำเนินธุรกิจของตนให้ดำรงอยู่ได้ไม่น้อยกว่า 5 ปี จนถึงปัจจุบัน โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงประเภทของธุรกิจ

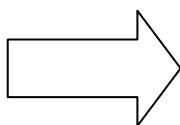
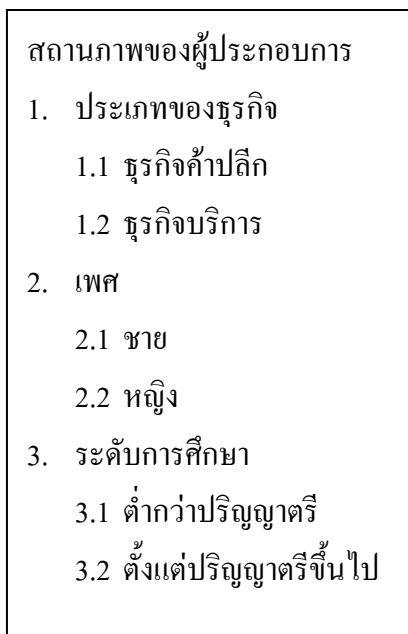
5. **ธุรกิจค้าปลีก** หมายถึง กิจกรรมงานที่ประกอบขึ้นเป็นธุรกิจที่ทำการจัดซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค จากผู้จำหน่าย คือ ผู้ผลิต ผู้ค้าส่ง และจำหน่ายสินค้าเหล่านั้นให้แก่ลูกค้า ซึ่งเป็นผู้บริโภคคนสุดท้ายที่ต้องการซื้อไปใช้ส่วนตัวหรือใช้ในครัวเรือน

6. **ธุรกิจบริการ** หมายถึง กิจกรรมงานที่ประกอบขึ้นเป็นธุรกิจที่ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้แก่ลูกค้าหรือผู้ว่าจ้าง ตามข้อตกลงหรือสัญญาที่ทำต่อกัน โดยใช้หลักเกณฑ์ของค่าธรรมเนียม หรือการทำสัญญากำหนดค่าจ้าง เพื่อตอบแทนผู้ให้บริการ เมื่อสัมฤทธิ์ผลตามที่ได้ตกลงไว้ ซึ่งผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่จะไม่มีตัวตน และมักถูกบริโภคในขณะที่ผลิตขึ้นมา

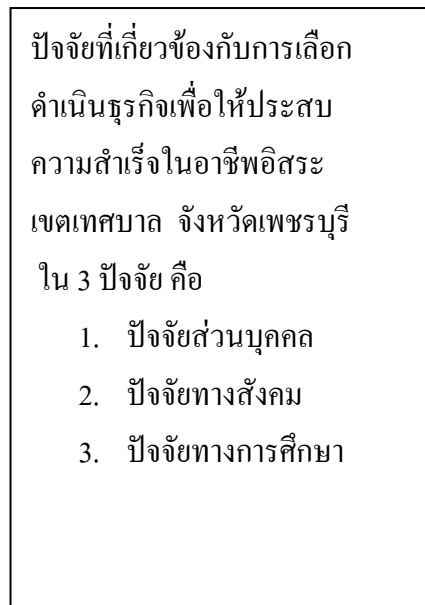
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี มีกรอบแนวคิดในการศึกษาดังนี้

ตัวแปรอิสระ



ตัวแปรตาม



สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้ประกอบอาชีพอิสระที่มีประเภทของธุรกิจต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05
2. ผู้ประกอบอาชีพอิสระที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05
3. ผู้ประกอบอาชีพอิสระที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับต่อไปนี้

1. ธุรกิจเพื่อความสำเร็จในอาชีพอิสระ
 - 1.1 ความหมายของอาชีพอิสระ
 - 1.2 ประเภทของอาชีพอิสระ
 - 1.3 ธุรกิจขนาดย่อม
2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อความสำเร็จในอาชีพอิสระ
 - 2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล
 - 2.2 ปัจจัยทางสังคม
 - 2.3 ปัจจัยทางการศึกษา
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ธุรกิจเพื่อความสำเร็จในอาชีพอิสระ

บ็องอร์ เอี่ยมรอด (2529 : 76) กล่าวว่าอาชีพ คือ การทำงานเพื่อให้มีรายได้มาใช้ในการเลี้ยงชีพของตน ไม่ว่าจะเป็งานที่เป็นรูปแบบ เช่น งานราชการ หรืองานที่ไม่เป็นรูปแบบ ได้แก่ อาชีพอิสระ สำหรับความหมายของ อาชีพอิสระนั้น ทิพวัน ถือคำ (2533 : 43) กล่าวไว้ว่า คือ การประกอบอาชีพ ซึ่งผู้ประกอบอาชีพเป็นเจ้าของกิจการเอง โดยยึดว่าเป็นอาชีพอิสระ เพราะผู้ประกอบอาชีพไม่ได้เป็นลูกจ้างในหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งพอสรุปได้ว่าการประกอบอาชีพอิสระ คือ กิจการงานที่ประกอบขึ้นเป็นธุรกิจของตนเอง เพื่อการยังชีพอันนำมาซึ่งการมีรายได้ให้กับตนเอง และครอบครัว โดยไม่มีนายจ้าง หรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง

ในสภาวะปัจจุบันการประกอบอาชีพอิสระถือว่าเป็นเส้นทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ เพราะมีโอกาสสร้างงานได้มากกว่า ถ้าหากว่าผู้ประกอบการมีความขยันขันแข็ง เอาใจใส่ต่องาน ไม่เลื่องงาน คือ ต้องพร้อมที่จะทำงานทุกอย่างยิ่งถ้ามีความคิดสร้างสรรค์ คิดขยายงานใหม่ ๆ ออกมาเรื่อย ๆ งานก็ยิ่งกว้างออกไป ในการประกอบอาชีพอิสระถ้าจะให้ประสบความสำเร็จ ต้องมีความขยันหมั่นเพียร ตั้งใจจริงในการทำงาน เป็นผู้รู้จักเสียสละ และซื่อสัตย์ในวิชาชีพ (มนตรี พงษ์พานิช. 2532 : 22) โดยในส่วนขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ทิพวัน ถือคำ. 2533 : 44) กล่าวถึงการประกอบอาชีพอิสระให้ประสบความสำเร็จ ว่าผู้ประกอบการควรมีความมานะ

พยายาม มีแรงจูงใจในการทำงาน มีร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ กล้าเสี่ยง กล้าลงทุน และรักในอิสระเสรีภาพ นอกจากนี้ ประเทิน มหาจันทร์ (ทิพวัน ถื่อคำ. 2533 : 44) ได้กล่าวสรุป คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระ ที่จะประสบความสำเร็จ ได้นั้น จะมีความกล้าเสี่ยง มีการยอมรับเพื่อการลงทุน สามารถรอคอยผลประโยชน์ระยะยาวได้ กล้าได้ กล้าเสีย ยินดีกับการเปลี่ยนแปลง มีระเบียบวินัยในการควบคุมตนเอง และมีความคิดริเริ่ม

1.1 ความหมายของอาชีพอิสระ

มีผู้ให้ความหมายสำหรับ “อาชีพอิสระ” ไว้หลายท่านต่างกัน คือ

ประยูร ศรีประสาธน์ และ ศิริพรรณ ชุมนุช (2532 : 44) ให้ความหมายว่า อาชีพอิสระ คือ การประกอบกิจการขนาดเล็กด้วยความรู้ความสามารถด้วยตนเอง

สัญญา จัตตานนท์ (2521 : 8) กล่าวว่าผู้ประกอบอาชีพอิสระ คือ บุคคลที่เป็นเจ้าของธุรกิจ หรือเป็นส่วนหนึ่งในธุรกิจอย่างใดอย่างหนึ่ง หรืออีกนัยหนึ่งคือบุคคลที่ประกอบอาชีพหารายได้เองโดยไม่มีนายจ้างหรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง

นพคุณ ชูทัน (2536 : 14 - 15) กล่าวถึง อาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพใด ๆ ที่สุจริตโดยเป็นกิจการขนาดเล็กที่มีผู้ประกอบการเป็นเจ้าของกิจการ ซึ่งอาจเกิดจากการลงทุนเพียงคนเดียวหรือกลุ่มเล็ก ๆ มีผลตอบแทนในรูปของกำไร และมีความหมายเช่นเดียวกับ การประกอบอาชีพส่วนตัว การประกอบธุรกิจขนาดเล็ก

จริยา ทัพพะกุล ณ อยุธยา (230 : 48) กล่าวว่า อาชีพอิสระหมายถึง การประกอบกิจการขนาดเล็ก ที่ทำด้วยตนเอง อาศัยทักษะและเทคนิคการจัดการให้เกิดรายได้ และมีกำไร ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นการผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ หรือทำลายสิ่งใด ๆ รวมทั้งการบริหารประกอบกิจการที่มีลักษณะคล้ายกับสิ่งเหล่านี้ ส่วนใหญ่แล้วเจ้าของจะเป็นผู้ดำเนินการขั้นตอนต่าง ๆ เองเป็นส่วนมาก

โครงการฝึกอบรมบัณฑิตเข้าสู่อาชีพอิสระของทบวงมหาวิทยาลัย (2533 : 2) ถือว่าอาชีพอิสระและการประกอบกิจการขนาดเล็ก เป็นชื่อเรียกอาชีพที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ไม่สามารถแบ่งแยกอย่างเด็ดขาดออกจากกันได้ และได้นิยามว่า อาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพที่มีลักษณะดังนี้

1. ไม่เป็นลูกจ้างที่รับเงินเดือนจากนายจ้าง แต่รับค่าตอบแทนจากลูกค้า
2. เจ้าของกิจการเป็นผู้ลงมือกระทำเองในฐานะผู้ปฏิบัติงาน
3. มีผู้ช่วยเหลือปฏิบัติงาน โดยอาจได้รับเงินเดือน หรือค่าจ้างเป็นรายชิ้นก็ได้

มนัส วนิชชานนท์ (2534 : 354) กล่าวว่า การประกอบอาชีพอิสระ เป็นการจ้างงานตัวเองหรือเป็นนายจ้างตัวเอง โดยผู้ประกอบอาชีพอิสระเป็นผู้ทำงานในกิจการของตน เพื่อมุ่ง

แสวงหารายได้หรือกำไร อาชีพอิสระมีความหมายกว้างครอบคลุมทั้งกิจการที่อยู่ในสาขาเศรษฐกิจที่เป็นระบบและไม่เป็นระบบ กิจการที่อยู่ในสาขาเศรษฐกิจที่เป็นระบบ ดำเนินงานภายใต้กฎเกณฑ์ทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการค้า เป็นกิจการขนาดใหญ่ ใช้เทคโนโลยีค่อนข้างสูง สำหรับกิจการที่อยู่ในสาขาเศรษฐกิจที่ไม่เป็นระบบหรือเศรษฐกิจนอกระบบนั้น ส่วนใหญ่เป็นกิจการขนาดเล็กใช้เงินลงทุนน้อย วิธีดำเนินงานไม่ยุ่งยากสลับซับซ้อน ใช้แรงงานมากกว่า เครื่องจักรเป็นกิจการที่สามารถเข้าริเริ่มดำเนินการได้ง่าย มีการแข่งขันสูง

จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าอาชีพอิสระ หมายถึง กิจการงานที่ประกอบขึ้นเป็นธุรกิจของตนเองเพื่อการยังชีพ อันนำมาซึ่งการมีรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว โดยไม่มีนายจ้าง หรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง

2.1.2 ประเภทของอาชีพอิสระ

เจริญผล สุวรรณโชติ (2532 : 2) มีความเห็นว่า อาชีพทุกอาชีพที่สุจริต สามารถมองเป็นอาชีพอิสระได้ทั้งสิ้น อย่างไรก็ตามหน่วยงานและนักการศึกษาต่างก็พยายามจัดกลุ่ม จัดประเภทของอาชีพอิสระให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ได้แก่

กรมสามัญศึกษา (2533 : 10) ได้แบ่งประเภทของอาชีพอิสระไว้ 2 ประเภท คือ อาชีพผู้ผลิต และ อาชีพผู้บริการ โดยให้คำอธิบายไว้ว่า

1. อาชีพผู้ผลิต ได้แก่ อาชีพที่ผู้ดำเนินการทำการผลิตชิ้นงานออกมาเพื่อจำหน่าย
2. อาชีพบริการ ได้แก่ อาชีพที่ผู้ดำเนินการให้การอำนวยความสะดวกหรือให้บริการ

สุปราณี หนองพล (2533 : 16) ได้แบ่งประเภทของอาชีพอิสระในรูปของธุรกิจขนาดย่อมไว้ 3 ประเภท คือ

1. ธุรกิจการผลิต เป็นธุรกิจที่มีการแปรรูปวัตถุดิบ เป็นผลผลิตออกจำหน่ายหรือส่งต่อธุรกิจขนาดใหญ่ โดยกรรมวิธีที่ไม่ซับซ้อนนัก
2. ธุรกิจการจำหน่าย เป็นธุรกิจที่ทำหน้าที่คนกลาง โดยอาจเป็นพ่อค้าส่ง หรือพ่อค้าปลีกที่จำหน่ายสินค้าให้แก่ผู้บริโภคโดยตรงก็ได้
3. ธุรกิจการให้บริการ เป็นธุรกิจที่มีอยู่ทั่วไปในชุมชน

2.1.3 ธุรกิจขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises)

ธุรกิจขนาดย่อมเป็นการดำเนินกิจการของบุคคล กลุ่มคน ที่อาศัยความคิด แรงงานทุน เวลา และการจัดการที่เกี่ยวข้องกับการผลิต (Produce) การแลกเปลี่ยนซื้อขาย (Exchange) การบริการ (Service) ที่หวังกำไร (Profit) และในขณะเดียวกัน ต้องมีการเสี่ยงภัย (Risk) ต่อการ

ขาดทุนด้วย ซึ่งแนวความคิดในการประกอบธุรกิจที่คาดหมายและอยากจะได้ ก็คือ การพยายามมุ่งไปสู่การจัดตั้งธุรกิจขนาดใหญ่ เพราะมองว่าธุรกิจขนาดใหญ่ให้ผลตอบแทนในการลงทุนที่สูงกว่ามันคงกว่า และเกิดการประหยัดจากขนาดของการผลิต จึงมีรัฐบาลหลายประเทศที่มีความเชื่อเช่นนั้น ดังนั้นรัฐบาลจึงไม่ได้ให้การสนับสนุนธุรกิจขนาดย่อมเท่าที่ควร หรือมีความเชื่อว่า การมีธุรกิจขนาดย่อมเกิดขึ้นจำนวนมากในประเทศ แสดงถึงความล้มเหลว อ่อนแอ ไร้สมรรถภาพหรือคือพัฒนาของประเทศนั้น ประกอบกับธุรกิจขนาดย่อมบางประเภท เช่น หัตถกรรม ได้ถูกธุรกิจขนาดใหญ่เข้ามาแข่งขันจนทำให้ต้องเสื่อมสลายลง แต่ขณะเดียวกัน ได้เกิดธุรกิจขนาดย่อมและหัตถกรรมขึ้นมา โดยใช้เทคโนโลยีแบบใหม่ แสดงว่า ธุรกิจขนาดย่อม มีการปรับตัวได้อย่างรวดเร็ว เพื่อทำให้ตนเองอยู่รอดได้ และพยายามพัฒนาตัวเองขึ้นให้แข็งแกร่งพอที่จะสามารถยืนหยัดต่อสู้กับธุรกิจขนาดใหญ่ได้อย่างมั่นคงมากขึ้นกว่าเดิม

การประกอบธุรกิจขนาดย่อมในสมัยก่อน ถือว่าเป็นการเสี่ยงโชค การค้าส่วนใหญ่เป็นการดำเนินงานภายในระยะเวลาจำกัด คือ ดำเนินกิจการไม่เกินช่วงมีชีวิตของผู้ริเริ่มกิจการ เมื่อผู้ริเริ่มกิจการเสียชีวิตไปก็ไม่มีใครดำเนินการต่อและผู้ขายสินค้ามักไม่ค่อยรับผิดชอบต่อคุณภาพของสินค้าที่จำหน่าย เช่น อาจปลอมปนสินค้า ขายสินค้าคุณภาพต่ำ จึงไม่สามารถแข่งขันกับธุรกิจขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ที่มีมาตรฐานดีกว่าได้ อย่างไรก็ตามธุรกิจขนาดย่อมที่มีคุณภาพเริ่มเป็นคู่แข่งที่สำคัญ และค่อย ๆ กำจัดธุรกิจขนาดย่อมที่ไร้จรรยาบรรณทั้งหลายให้ค่อย ๆ หดหายไป ทำให้ฐานะของธุรกิจขนาดย่อมดีขึ้นเรื่อย ๆ และสามารถตั้งอยู่ได้อย่างมั่นคง เคียงคู่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในเวลาต่อมา

กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจที่ดีนั้น จะต้องมีการสร้างงานเกิดขึ้นเรื่อย ๆ ด้วยเหตุนี้เองทำให้ประเทศต่าง ๆ ที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนาทั้งหลาย หันกลับมาสนใจธุรกิจขนาดย่อมมากยิ่งขึ้น เพราะธุรกิจขนาดย่อมสามารถเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและมีอัตราจ้างงานสูง ขณะที่ธุรกิจขนาดใหญ่ต้องใช้เวลาในการเติบโต การก่อตั้งใช้เวลานานและมีปริมาณน้อย การนำมาใช้แก้ปัญหาด้านแรงงานจึงทำได้ช้าและน้อยกว่า ดังนั้นการที่รัฐบาลใดไม่ส่งเสริมการประกอบธุรกิจขนาดย่อม จึงเท่ากับได้ทำลายแหล่งสร้างงานและจะมีผลกระทบตามมาอีกมากมาย เช่น ในประเทศญี่ปุ่น ปรากฏว่าธุรกิจขนาดย่อมสามารถจ้างแรงงานได้ถึงอัตรา ร้อยละ 50 - 80 ของจำนวนธุรกิจทั้งหมด ความเชื่อเกี่ยวกับธุรกิจขนาดย่อมเริ่มเปลี่ยนไป รัฐบาลประเทศต่าง ๆ เริ่มหันมาให้ความสนใจกับธุรกิจขนาดย่อมมากขึ้น เพราะธุรกิจขนาดย่อมไม่ได้ทำให้สังคมล้มเหลว แต่ปัจจุบันประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลายกลับมีธุรกิจขนาดย่อมในสัดส่วนที่สูงถึง ร้อยละ 90 - 95 ของจำนวนธุรกิจทั้งหมด และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสัดส่วนขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งรัฐบาลได้ออกนโยบาย และระเบียบต่าง ๆ เข้ามาสนับสนุนการประกอบธุรกิจขนาดย่อม เพื่อให้มีโอกาสแข่งขันกับธุรกิจขนาดใหญ่ได้มากขึ้น

ศุสดี รุมาคม (2540 : 4) ได้กล่าวถึงการพิจารณาว่าธุรกิจใดเป็นธุรกิจขนาดย่อมหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับความเห็นของบุคคลแต่ละคน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หลักเกณฑ์ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันมากในการตัดสินว่าธุรกิจใดเป็นธุรกิจขนาดย่อมหรือไม่คือ ธุรกิจขนาดย่อมมีพนักงานไม่มากนัก ยอดขายน้อยเจ้าของเป็นผู้บริหารงานด้วยตนเอง

ความหมายของธุรกิจขนาดย่อมที่เสนอแนะโดย The Committee for Economic Development (CED) ได้ให้ความหมายของธุรกิจขนาดย่อมไว้ว่า เป็นธุรกิจที่มีลักษณะอย่างน้อยที่สุดสองประการจากสี่ประการ คือ

1. การบริหารงานเป็นอิสระ เจ้าของเป็นผู้บริหารเอง
 2. บุคคลเดียวหรือกลุ่มเพียงไม่กี่คนเป็นผู้จัดหาเงินทุนและเป็นเจ้าของธุรกิจ
 3. ขอบเขตการดำเนินงานอยู่ในท้องถิ่นเป็นส่วนมาก พนักงาน และเจ้าของอาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน แต่ตลาดของสินค้าหรือบริการไม่จำเป็นต้องอยู่ในท้องถิ่นก็ได้
 4. ธุรกิจขนาดเล็กเมื่อเปรียบเทียบกับธุรกิจขนาดใหญ่ที่สุดในกลุ่มธุรกิจประเภทเดียวกัน
- หลักเกณฑ์ที่ใช้วัดอาจเป็นจำนวนพนักงาน ยอดขาย หรือทรัพย์สิน

นอกจากนี้ ศุสดี รุมาคม (2540 : 12 - 14) ยังได้จำแนกประเภทธุรกิจขนาดย่อมไว้ด้วยดังนี้

1. ธุรกิจการผลิตหรืออุตสาหกรรม
2. ธุรกิจการค้าหรือพาณิชย์กรรม
3. ธุรกิจให้บริการ

ส่วนสมชาย หิรัญกิตติ (2542 : 13) ได้กล่าวถึงลักษณะของธุรกิจขนาดย่อมไว้ว่า ธุรกิจขนาดย่อม ได้แก่ ธุรกิจจำนวนมากที่ท่านใช้บริการอยู่ เช่น ร้านขายของชำ ร้านอาหารฟาสต์ฟู้ด ร้านตัดผม หรือเสริมสวย คลินิกแพทย์ ฯลฯ และสมชาย หิรัญกิตติ (2542 : 17 - 21) ยังได้แบ่งประเภทของธุรกิจขนาดย่อม ออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. ธุรกิจการผลิต (Manufacturing) เป็นธุรกิจที่เปลี่ยนรูปวัตถุดิบให้เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ด้วยกระบวนการผลิต ประกอบด้วย

- 1.1 ธุรกิจเกี่ยวกับการเกษตร
- 1.2 ธุรกิจประเภทร้านอาหารที่ปรุงขึ้นบริโภคทันที
- 1.3 ธุรกิจประเภทโรงงาน
- 1.4 ธุรกิจประเภทหัตถกรรมและงานศิลปะใช้ฝีมือ
- 1.5 ธุรกิจผลิตประเภทอื่น ๆ

2. ธุรกิจเหมืองแร่ (Mining) เป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการขุดหาทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งแร่ วัตถุดิบจากพื้นดิน ทั้งที่เป็นโลหะและอโลหะทุกชนิดทุกประเภท

3. ธุรกิจค้าส่ง (Wholesaling) เป็นธุรกิจที่มีคนกลางดำเนินการ โดยขายสินค้าต่อให้แก่คนกลางอื่นๆ และผู้ใช้ในอุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรม เป็นจำนวนครั้งละมากๆ แต่ไม่ขายให้แก่ผู้บริโภคคนสุดท้าย

4. ธุรกิจค้าปลีก (Retailing) เป็นธุรกิจซึ่งขายสินค้าจำนวนเล็กน้อยแก่ผู้บริโภคคนสุดท้าย และจะเป็นคนกลาง ระหว่าง ผู้ค้าส่งหรือผู้ผลิต กับ ผู้บริโภคคนสุดท้าย ประกอบด้วย

4.1 ร้านค้าปลีกสายเดียว คือ การขายสินค้าในประเภทเดียว แต่มีสินค้าที่มีความเกี่ยวข้องกันพ่วงขายด้วย เช่น ร้านขายเสื้อสตรี ก็จะมีเข็มขัด กระเป๋า กระดุม เข็มกลัด ผ้าเช็ดหน้า ถูหนุนรองเท้า พ่วงขายด้วย เป็นต้น

4.2 ร้านค้าปลีกเฉพาะอย่าง คือ การขายสินค้าเพียงชนิดเดียว แต่มีให้เลือกหลายรุ่นหลายยี่ห้อ เช่น ร้านขายรองเท้า ขายเฉพาะรองเท้า หลากหลายแบบ หลายยี่ห้อ ให้ลูกค้าได้เลือก

4.3 ร้านค้าปลีกสินค้าเบ็ดเตล็ด คือ การขายสินค้าเล็กๆ น้อยๆ ทั่วๆ ไปไม่เจาะจง ส่วนใหญ่เป็นสินค้าในครัวเรือน และมีจำนวนสินค้าให้เลือกไม่มาก เช่น ร้านขายของชำ เป็นต้น

4.4 ร้านสรรพสินค้า คือ การขายสินค้าที่หลากหลาย ประเภท ยี่ห้อ ขนาด และมีปริมาณสินค้าให้เลือกซื้อได้จำนวนมากๆ เช่น บิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์

4.5 ร้านสรรพอาหาร คือ การขายสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการบริโภค อุปโภค ที่ใช้ในครัวเรือน เช่น ร้านเลมอนฟาร์ม ของบางจาก เป็นต้น

4.6 ร้านค้าแบบให้ส่วนลด คือ การขายโดยเน้นการมีส่วนลดราคาสินค้าต่ำกว่าทุนควบคู่กับ การประกาศราคาเต็มของสินค้า และการคืนกำไรให้แก่ลูกค้า ตามสัดส่วนของบัตรกำนัล หรือการเป็นสมาชิก เช่น แม็กซ์ ออโตเอ็กเพรส เป็นต้น

4.7 ร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าตามสะดวก คือ ร้านสรรพสินค้าขนาดเล็กที่ลูกค้าสามารถเลือกซื้อสินค้าได้ 24 ชั่วโมง เลือกซื้อสิ่งที่ต้องการได้โดยง่าย ใกล้บ้าน ไปมาสะดวก เช่น ร้าน 7-Eleven เป็นต้น

4.8 ร้านค้าปลีกทางไปรษณีย์ คือ การจำหน่ายสินค้าด้วยแคตตาล็อก หรือหนังสือแนะนำสินค้า โดยการแจ้งความจำนงสั่งซื้อทางไปรษณีย์ เท่านั้น เช่น เครื่องประดับสุภาพสตรี อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในครัวเรือน

4.9 ร้านค้าปลีกที่จำหน่ายโดยตรงถึงบ้าน คือ การส่งพนักงานขาย นำสินค้ามาแนะนำ สาธิต และขายสินค้าโดยตรงถึงที่บ้าน หรือที่ทำงาน เช่น ผลิตภัณฑ์ของ แอมเวย์ เครื่องสำอางมิติน เป็นต้น

ซึ่งสอดคล้องกับพหุสตี รุมาคม (2540 : 80 - 83) ที่ได้จำแนกประเภทของกิจการค้าปลีกไว้ 9 ประเภท เช่นกัน ดังนี้

1. ร้านค้าปลีกสายเดียว (Single-Line-Store) เป็นร้านค้าปลีกที่จำหน่ายสินค้าหลายชนิดที่อยู่ในสายเดียวกันและเป็นสินค้าที่มีความสัมพันธ์กัน
 2. ร้านค้าปลีกเฉพาะอย่าง (Specialty Store) เป็นร้านที่จำกัดประเภทของสินค้าที่จำหน่าย มีสินค้าประเภทนั้นไว้ให้เลือกจำนวนมาก
 3. ร้านค้าปลีกสินค้าเบ็ดเตล็ด (Variety Store) เป็นร้านที่จำหน่ายสินค้ามากมายหลายประเภท ราคาไม่แพง และใช้ในครัวเรือน
 4. ร้านสรรพสินค้า (Department Store) เป็นร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าเฉพาะอย่าง หลากๆ ร้านที่รวมกัน อยู่ในร้านเดียวกัน
 5. ร้านสรรพอาหาร (Supermarket) ร้านค้าปลีกจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคที่ใช้ในครัวเรือนทุกประเภท
 6. ร้านค้าแบบให้ส่วนลด (Discount Stores) เป็นร้านค้าแบบให้ส่วนลดเน้นที่ราคาต่ำกว่า
 7. ร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าที่ซื้อตามสะดวก (Convenience Stores) เป็นลักษณะของการบริการตนเอง ทำเลที่ตั้งของร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าจะสะดวกซื้อ และมักเป็นสินค้าจำเป็น
 8. ร้านค้าปลีกทางไปรษณีย์ (Mail-Order-Retailer)
 9. การค้าปลีกที่จำหน่ายโดยตรงถึงบ้าน (House to House Retailing)
5. ธุรกิจบริการ (Service) เป็นธุรกิจที่จำหน่ายสินค้าในรูปบริการ ให้แก่ผู้บริโภคหรือผู้ผลิตซึ่งผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่จะไม่มีตัวตน และมักถูกบริโภคในขณะที่ผลิตขึ้นมา ประกอบด้วย
- 5.1 ธุรกิจเกี่ยวกับการศึกษา คือ ธุรกิจเกี่ยวกับการเรียน การสอน การให้ความรู้ แก่ผู้สนใจ ทั้งในระบบ และนอกระบบการศึกษา เช่น โรงเรียน ศูนย์การเรียนภาษา ศูนย์การศึกษาเพื่อการอาชีพ โรงเรียนกวดวิชาต่างๆ เป็นต้น
 - 5.2 ธุรกิจเกี่ยวกับการคมนาคมขนส่ง คือ ธุรกิจที่เกี่ยวกับการรับจ้างขนถ่ายสินค้า คน สัตว์ สิ่งของ ด้วยยานพาหนะ เรือ รถยนต์ เครื่องบิน เช่น รถรับจ้างสาธารณะ เป็นต้น
 - 5.3 ธุรกิจเกี่ยวกับการที่อยู่อาศัย คือ การประกอบธุรกิจเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย เช่น บริการบ้านเช่า โรงแรม เป็นต้น
 - 5.4 ธุรกิจเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารและการบริการข้อมูล คือ การประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการให้บริการข้อมูล ติดตาม ดำเนินการแทนผู้ว่าจ้าง เช่น สำนักงานทนายความ สำนักจัดหางาน เป็นต้น

5.5 ธุรกิจเกี่ยวกับสุขภาพและอนามัย คือ ธุรกิจที่ดำเนินการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของ คน และสัตว์ เช่น คลินิกรักษาโรคทั่วไป สถานเสริมความงาม เป็นต้น

5.6 ธุรกิจเกี่ยวกับความบันเทิงเริงรมย์ คือ การดำเนินการของธุรกิจเกี่ยวกับการให้บริการด้านความบันเทิง ผ่อนคลาย พักผ่อน สันทนาการ เช่น คาเฟ่ ร้านอาหารไอศกะ นวดแผนโบราณ เป็นต้น

5.7 ธุรกิจเกี่ยวกับการกีฬา คือ การให้บริการเพื่อพลาอนามัยของผู้ใช้บริการ เช่น สपोर्टคลับ ศูนย์บริหารร่างกาย ศูนย์ฝึกกีฬาในร่ม สนามเทนนิส สระว่ายน้ำ เป็นต้น

5.8 ธุรกิจเกี่ยวกับการประกันภัยและคลังสินค้า คือ การให้บริการประกันความเสียหายของสิ่งทีเอาประกัน เช่น บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด เป็นต้น

5.9 ธุรกิจเกี่ยวกับการเงิน การธนาคาร คือ การให้บริการด้านการเงิน การฝากออม การกู้ยืม การจำนอง การจำนำ เช่น ธนาคาร ไร่รับจำนำ ธุรกิจรับจำนองอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

5.10 ธุรกิจเกี่ยวกับบริการเบ็ดเตล็ดอื่นๆ คือ การดำเนินธุรกิจด้านบริการทั่วไป เช่น บริษัทรักษาความปลอดภัย บริการทำความสะอาด บริการซัก อบ รีด เป็นต้น

ซึ่งสอดคล้องกับพหุสดี รุมาคม (2540 : 80 - 83) ที่ได้จำแนกประเภทของกิจการบริการไว้ 10 ประเภทเช่นกัน ดังนี้

1. ที่อยู่อาศัย โรงแรม อพาร์ทเมนท์ บ้านเช่าฯ
2. การจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย เช่น สาธารณูปโภค การซ่อมแซมบ้าน การตกแต่ง
3. การพักผ่อน การเช่าอุปกรณ์การพักผ่อน
4. การบำรุงรักษาตัว เช่น การเสริมสวย สถานที่เดินแอโรบิก อาบอบสมุนไพร
5. รักษาพยาบาลและดูแลสุขภาพ โรงพยาบาล บริการทางการแพทย์ ทันตแพทย์ จักษุแพทย์
6. บริการธุรกิจอื่นๆ ที่ปรึกษาทางกฎหมาย ที่ปรึกษาทางบัญชี บริหารตลาด
7. การประกันและการเงิน บริการธนาคาร ประกันชีวิตและทรัพย์สิน
8. การขนส่ง และการคมนาคม การขนส่งสินค้า รถโดยสาร หรือการซ่อมแซมรถเช่ารถ
9. การศึกษา
10. การท่องเที่ยว

สรุป การประกอบอาชีพอิสระเป็นการดำเนินกิจการของบุคคล ที่ประกอบกิจการงานขึ้น เป็นธุรกิจของตนเอง เพื่อการยังชีพ อันนำมาซึ่งการมีรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว โดยไม่มี นายจ้าง หรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง ซึ่งในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี มีการดำเนินการใน 2 ประเภท คือ ธุรกิจค้าปลีก และธุรกิจบริการ

2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อความสำเร็จในอาชีพอิสระ

สุนทร สุนันท์ชัย (สว่าง เจริญรัตน์. 2537 : 19) กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนควรมีเสรีภาพในการคิด หรือ ตัดสินใจแก้ปัญหา จึงเป็นเรื่องแต่ละบุคคลจะเลือกวิธี และทิศทางของการแก้ปัญหา ด้วยตนเอง ซึ่งบุคคลจะคำนึงถึงข้อจำกัดบางประการเกี่ยวกับตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง ข้อมูลทางด้านวิชาการประกอบ ถ้าหากบุคคลได้รับข้อมูลอย่างเพียงพอ และจัดสภาพแวดล้อมที่จะช่วยในการตัดสินใจอย่างเหมาะสมแล้วบุคคลก็จะสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ ในการคิดจะต้องเป็นการคิดที่อาศัยเหตุผล และการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคม และสิ่งแวดล้อมได้อย่างดี ข้อความที่กล่าวมาข้างต้นเป็นแนวคิดของปรัชญาการศึกษาของโรงเรียน ที่เรียกว่าการคิดเป็นซึ่ง การคิดนี้เป็นคุณลักษณะเฉพาะตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาไทย

ซึ่ง บุญสม กรุฑทา (2525 : 235) ได้สรุปลักษณะของคิดเป็น ตามแนวคิดของนักการศึกษาไทย ไว้ 3 ประการ คือ

1. เป็นการคิดเพื่อแก้ปัญหา
2. เป็นการคิดที่มีลักษณะเป็นวิทยาศาสตร์
3. การคิดเป็น

การคิดเป็นไม่ใช่การคิดโดยยึดหลักวิชาการในหนังสือเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการคิดพิจารณาย้อนตั้งแต่ตนเองไปถึงสังคม สิ่งแวดล้อม และใช้วิชาการเข้าช่วยพิจารณาไตร่ตรอง การเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนนั้น การพบกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันเป็นสิ่งสำคัญ ที่ผู้เรียนจะขาดเสียไม่ได้ เพราะการพบกลุ่มนั้นมีหลักการ คือ ต้องการปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้จัก และเข้าใจการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดเรื่อง “คิดเป็น” ซึ่งการคิดเป็นนั้น เป็นกระบวนการคิดและตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลอย่างน้อย 3 ด้านมาประกอบการตัดสินใจ คือ ข้อมูลด้านตนเอง ข้อมูลด้านสังคม ข้อมูลด้านวิชาการ แนวคิดเรื่อง “คิดเป็น” เป็นกระบวนการที่สามารถนำมาเป็นหลักในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ รวมทั้งการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ หรือเปลี่ยนอาชีพได้ การตัดสินใจของแต่ละคนอาจแตกต่างกันไป เนื่องจากคนเรามีความแตกต่างระหว่างบุคคล ในเรื่องของ

ความสามารถเฉพาะตัว ความถนัดความรู้พื้นฐาน ความสนใจ สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น ลักษณะเดิมของอาชีพของครอบครัว ความต้องการของตลาดแรงงาน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนมีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบุคคล การที่นักศึกษามีข้อมูลในแต่ละด้านเป็นจำนวนมากมาเป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจเลือกอาชีพ จะทำให้เลือกอาชีพได้ดีกว่าผู้ที่มีข้อมูลน้อยกว่า หรือไม่มีการนำข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจเลย ว่าควรตัดสินใจเกี่ยวกับอาชีพอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุดดีที่สุดสำหรับตนเอง

สำหรับ การตัดสินใจในการเลือกอาชีพ นั้นเป็นเรื่องของบุคคลที่จะใช้วิธีการที่ไม่เหมือนกัน (สมคิด อิศระวัฒน์. 2532 : 1 - 2) การตัดสินใจเป็นกระบวนการเลือกกิจกรรมในการปฏิบัติหรือเลือกทางปฏิบัติจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง การตัดสินใจ ย่อมขึ้นอยู่กับการวิเคราะห์สภาพการณ์ที่เป็นอยู่แล้ว ดำเนินการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงให้เข้ากับสภาพการณ์ เพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปได้ตามความประสงค์ และถูกต้องตามที่คาดไว้ การตัดสินใจเป็นรากฐานสำคัญของการเลือกสิ่งของหรือการปฏิบัติ

ฮอปปีอค (สว่าง เจริรัตน์. 2537 : 17) เชื่อว่าการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางบุคลิกภาพ และความต้องการทางอารมณ์ โดยมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. การเลือกอาชีพไม่ใช่เหตุผลหรือตรรก (Logic) แต่เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึก ขบวนการอัตโนมัติ

2. เหตุผลเบื้องต้นในการตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นไปตามจิตไร้สำนึก (Unconscious) ซึ่งบุคคลจะแสดงออกมากล้ายกับว่า เขาใช้เหตุผลโดยใช้รายได้ และโอกาสที่ดีเป็นเกณฑ์ บางทีเราก็เรียกรวม ๆ กันว่า ความสนใจ แต่ความจริงแล้วเป็นอิทธิพลของจิตไร้สำนึก

3. การตัดสินใจเลือกอาชีพ ก็คล้ายกับการแสดงออกถึงความสนใจในสิ่งต่าง ๆ เป็นขบวนการส่วนตัวของบุคคล เป็นผลจากการพัฒนาการทางจิตของแต่ละบุคคล ซึ่งไม่เหมือนกัน ขบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลขึ้นอยู่กับงานที่เราเลือก จะทำให้เขาสามารถแสดงบทบาทตามความต้องการของเขาได้ ทั้งในความเห็นส่วนตัว และโลกของความเป็นจริง การเลือกอาชีพของแต่ละบุคคลเป็นขบวนการซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมที่สัมพันธ์กันหลายพฤติกรรม

สมคิด อิศระวัฒน์ (2532 : 17) มีแนวคิดว่าการเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. ความเข้าใจตนเองอย่างแจ่มแจ้ง ทั้งทางด้านความถนัด ความสามารถ ความสนใจ ความคาดหวัง ความรู้ กำลังสมอง กำลังทรัพย์ ตลอดจนสาเหตุ หรือต้นกำเนิดของสิ่งต่างๆ ดังกล่าว

2. ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของอาชีพ โอกาสที่จะประสบความสำเร็จในอาชีพนั้น ๆ ความก้าวหน้า และสภาพต่าง ๆ ความต้องการของตลาดแรงงาน เวลา ทุนทรัพย์ที่ใช้ในการเตรียมตัว เพื่อประกอบอาชีพ

3. การใช้เหตุผลโดยพิจารณาจากองค์ประกอบทั้ง 2 ประการ ดังนั้น การที่บุคคลจะเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมนั้นจึงต้องมีการคิด และตัดสินใจโดยอาศัยการวิเคราะห์ตนเอง และวิเคราะห์อาชีพประกอบกัน ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเป็นสิ่งที่ต้องศึกษาเช่น ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะสภาพการทำงานรายได้ ความมั่นคงของอาชีพ การเตรียมตัวประกอบอาชีพ คุณสมบัติในการประกอบอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงาน การตัดสินใจเลือกอาชีพให้เหมาะสมจึงเป็นกระบวนการที่ไม่อาจทำได้ง่ายในช่วงเวลาอันสั้น

นอกจากที่กล่าวมา สมคิด อิศระวัฒน์ (2532 : 19 - 20) ยังได้กล่าวถึง ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ดังนี้

1. ความถนัดและสติปัญญา
2. ความสนใจ
3. ค่านิยม
4. บุคคลแวดล้อม เช่น พ่อแม่ ญาติ ครู นักแนะแนวหรือเพื่อน
5. สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
6. ครอบครัว
7. บุคลิกภาพและการปรับตัว
8. ถิ่นที่อยู่และค่านิยมในชุมชน

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ โร (Roe. 1966 : unpage) มีองค์ประกอบดังนี้

1. บุคคลเลือกอาชีพให้เหมาะกับบุคลิกภาพและสนองความต้องการของตน
2. ประสบการณ์ ในวัยเด็กได้จากการอบรมเลี้ยงดูมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพทฤษฎีนี้มี

ความเชื่อว่า คนเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการต่าง ๆ ของตน เช่น ความต้องการเป็นที่ยอมรับนับถือ ความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนความต้องการอิสรภาพ

สว่าง เจริญรัตน์ (2537 : 18 ; อ้างอิงจากโร 1996 : unpage)) ยอมรับทฤษฎีของมาสโลว์ เขาเชื่อว่า ความต้องการขั้นต่าง ๆ ของเด็กจะได้รับ การตอบสนอง หรือ ไม่นั้น ขึ้นกับความสัมพันธ์ระหว่างบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง กับเด็ก ซึ่งจะก่อให้เกิดเป็นบุคลิกภาพนี้ จะมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล โดยบุคคลจะเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพ และสนองความต้องการของตน

กรินชเบอร์ก (Ginzberg. 1974 : unpage) สรุป หลักของกระบวนการเลือกอาชีพ
ดังนี้

1. กระบวนการเลือกอาชีพเป็นกระบวนการพัฒนาที่ต่อเนื่อง ซึ่งใช้เวลานานกว่า 10 ปี
2. กระบวนการเลือกอาชีพเป็นกระบวนการที่ไม่ย้อนกลับ คือ เมื่อพัฒนาแล้วจะไม่ย้อนกลับไปมีลักษณะเช่นขั้นต้น ๆ อีก
3. กระบวนการเลือกอาชีพ เป็นกระบวนการที่ผสมผสานความต้องการของบุคคลที่จะเลือกอาชีพให้สนองความต้องการ ความสนใจ และเหมาะสมกับความสามารถของเขาให้มากที่สุดกับการตระหนักถึงโอกาสที่จะประกอบอาชีพนั้น ๆ จริง และข้อจำกัดต่าง ๆ เช่น ตำแหน่งงานมีน้อย ไม่มีทุนเรียนเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ สถาบันการศึกษาที่จะฝึกอาชีพรับนักศึกษาได้จำนวนจำกัด
4. การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการขั้นตอน เชื่อมโยงในแต่ละวัยไม่ใช่เป็นการตัดสินใจเพียงครั้งเดียว แต่เป็นการตัดสินใจที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องในช่วงเวลาหลายปี
5. พัฒนาการด้านอาชีพได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบต่อไปนี้ คือ
 - 5.1 องค์ประกอบที่เกี่ยวกับสภาพความเป็นจริง เป็นต้นว่าความสามารถ ความถนัดของบุคคล โอกาสในสังคม
 - 5.2 องค์ประกอบด้านการศึกษา เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้สามารถเลือกอาชีพได้ในขอบเขตกว้างขวางมากน้อยเพียงใด คือ ถ้าได้รับการศึกษามาก ช่องทางเลือกประกอบอาชีพจะมีมาก
 - 5.3 องค์ประกอบด้านอารมณ์ ในการเลือกอาชีพบางทีอาจมีองค์ประกอบด้านอารมณ์ มาเกี่ยวข้องด้วย เช่น อยากเป็นนักแสดง เพราะมีอารมณ์ฝันว่าจะได้แต่งตัวสวย มีคนนิยมชื่นชอบ
 - 5.4 องค์ประกอบเกี่ยวกับค่านิยมของบุคคล

สมชาย หิรัญกิตติ (2542 : 24) ได้ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับ ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจทำให้บุคคลหันมาเลือกประกอบอาชีพตั้งธุรกิจขนาดย่อมมากขึ้น ว่า

 1. ต้องการจะหารายได้ให้มากขึ้นกว่าการเป็นลูกจ้างคนอื่น หรืออาจต้องการความเป็นอิสระ เพราะการเป็นเจ้าของกิจการเอง ไม่ต้องมีเจ้านายมาคอยบังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน
 2. สามารถดำเนินงานต่าง ๆ ได้ตามที่ต้องการ
 3. ต้องการความมั่นคงของตนเอง เพราะ การเป็นลูกจ้างอาจถูกเลิกจ้างเมื่อใดก็ได้ จึงรู้สึกว่าไม่มีความมั่นคงในชีวิต

4. ความภูมิใจในสังคมที่มีโอกาสช่วยเหลือประเทศ ด้วยการจ้างแรงงาน และมีเกียรติยศ ศักดิ์ศรีที่สังคมยกย่อง เพราะทำให้มีโอกาสร่วมพัฒนาสังคมและพยายามแสวงหาความต้องการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนที่ธุรกิจนั้นตั้งอยู่ เพื่อผลิตสินค้าและจัดหาบริการให้ตรงกับความ ต้องการ ซึ่งย่อมส่งผลให้มียอดขายสูง มีกำไรมากขึ้น อันเป็นวัตถุประสงค์ของการดำเนินธุรกิจของเขาแล้ว อาจนำมาซึ่งความช่วยเหลือต่าง ๆ แก่สังคมได้มากขึ้น

นอกจากนี้ สุสดี รุมาคม (2540 : 32 - 35) ได้กล่าวถึงเหตุผลของผู้ประกอบการที่ตัดสินใจเข้าประกอบธุรกิจไว้ ดังนี้

1. กำไรและความมั่นคง
2. ความพอใจส่วนบุคคล
3. ความเกี่ยวข้องของครอบครัว
4. ความเป็นอิสระและอำนาจ

ในด้านคุณสมบัติของผู้ประกอบการที่ดี สมชาย หิรัญกิตติ (2542 : 26 - 29) ยังกล่าวถึงคุณสมบัติของผู้ประกอบการที่ดี จะช่วยส่งเสริมให้ธุรกิจขนาดย่อมประสบความสำเร็จ ซึ่งควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. ผู้ประกอบการต้องมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ค่อนข้างสูง เชื่อมมั่นในตนเอง กล้าเสี่ยง ไม่กลัวความล้มเหลว
2. ต้องมีความสามารถในการคิด หรือมีความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ที่จะนำเอาแนวคิดที่ดีมาเสริมสร้างให้เกิดประโยชน์ต่อธุรกิจ ทำในสิ่งที่ถูกต้องก่อนคนอื่นเสมอ
3. ต้องมีความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ มีความสามารถในการจูงใจผู้อยู่ในปกครอง มีศิลปะในการปกครองคนและดึงดูดลูกค้า มีทักษะด้านการติดต่อสื่อสารที่ดี
4. ต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหาร รู้จักวางแผน การควบคุม การจัดองค์กร การสั่งการ การจัดหาบุคลากร ตลอดจนมีความอดทน และต้องสามารถทำงานหนักได้

นอกจากนี้ ยังกล่าวถึงเคล็ดลับความสำเร็จของธุรกิจขนาดย่อมไว้ว่า เมื่อมีการแข่งขันระหว่างธุรกิจขนาดใหญ่ และธุรกิจขนาดย่อม ซึ่งดูเหมือนว่า ธุรกิจขนาดใหญ่ จะมีโอกาสประสบความสำเร็จมากกว่า แต่อย่างไรก็ตาม ธุรกิจขนาดย่อม จะมีโอกาสในการทำธุรกิจโดยอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. สร้างข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน ดังนี้

- 1.1 ความยืดหยุ่นได้

- 1.2 นวัตกรรมใหม่อยู่เสมอ ใน 4 ด้าน คือ นวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมด้านบริการ นวัตกรรมด้านกระบวนการ และ นวัตกรรมด้านการจัดการ

- 1.3 ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับลูกค้า

1.4 คุณภาพสินค้า

2. การเริ่มต้น ก่อนเริ่มธุรกิจ ผู้ประกอบการจะต้องมีความแน่ใจว่า มีเครื่องมือที่จะทำให้ประสบความสำเร็จได้ ต้องมองตลาดว่า กว้างพอที่จะทำกำไร มีเงินทุนพอเพียง มีพนักงานที่มีทักษะ และมีข้อมูลที่ถูกต้อง โดยจะต้องพิจารณาในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ขนาดตลาดและคำจำกัดความ

2.2 การจัดหาทุนให้เพียงพอ

2.3 การจัดหา และการธำรงรักษาพนักงานให้มีประสิทธิผล

2.4 การได้ข้อมูลที่ถูกต้อง

ผุสดี รุมาคม (2540 : 32 - 47) ยังได้กล่าวถึงลักษณะที่ต้องการสำหรับความสำเร็จ ได้แก่

1. แรงผลักดัน คือ แรงจูงใจให้บุคคลทำงาน ประกอบด้วยลักษณะด้านบุคลิกภาพ เช่น ความกระฉับกระเฉง ความคิดริเริ่ม ความรับผิดชอบ ความเพียรพยายาม และความทะเยอทะยาน

2. ความสามารถด้านจิตใจ ซึ่งมีส่วนต่อความสำเร็จ ของผู้ประกอบการที่เป็นผู้บริหารธุรกิจขนาดย่อม ประกอบด้วย สติปัญญา ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ผู้บริหารธุรกิจขนาดย่อมต้องใช้สติปัญญาอย่างมีเหตุผล ต้องสามารถปรับการกระทำของเขาให้เข้ากับความต้องการของธุรกิจในสถานการณ์ต่าง ๆ กัน และต้องสามารถวิเคราะห์ปัญหา และสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับปัญหา และสถานการณ์เหล่านั้น

3. ความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ เช่น ความมั่นคงด้านอารมณ์ ความสัมพันธ์ส่วนตัว ความสามารถในการเข้าสังคมได้ ความคิดพิจารณา และการรู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา การฝึกให้มีความเห็นใจผู้อื่น รักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า รักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับพนักงาน ผู้ประกอบการที่เป็นผู้บริหารซึ่งสามารถรักษามนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า พนักงาน ผู้จำหน่ายสินค้า เจ้าหนี้ และชุมชน มักจะประสบความสำเร็จในธุรกิจ

4. ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร คือ ความสามารถที่จะติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษร และการติดต่อสื่อสารด้วยวาจา

5. ความรู้ทางเทคนิค มีความรู้ทางเทคนิคเกี่ยวกับธุรกิจที่ประกอบการ

วิชาญ ไพบูลย์ศิริรัตน์ (2531 : 31) ได้ให้ข้อคิดที่น่าสนใจแก่ผู้คิดจะประกอบอาชีพอิสระไว้ดังนี้

1. ต้องค้าขายด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต
2. ต้องไม่เอาเปรียบลูกค้า
3. ต้องต้อนรับลูกค้าเป็นอย่างดี

4. ต้องรู้จักคบเพื่อนที่ดี
5. ต้องมีความมัธยัสต์
6. ต้องรู้จักอดออม
7. ต้องรู้จักช่วยเหลือสังคมให้เจริญ
8. ต้องมีมานะอดทน

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2543 : 16 - 21) กล่าวถึง คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จไว้ว่า

1. ความกล้าเสี่ยง
2. ต้องการมุ่งสำเร็จ
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
4. รู้จักผูกพันต่อเป้าหมาย
5. มีความสามารถโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น
6. ยืนหยัดต่อสู้อุปสรรค
7. เอาประสบการณ์ในอดีตมาเป็นบทเรียน
8. มีความสามารถในการปฏิบัติงาน และเป็นผู้นำที่ดี
9. มีความเชื่อมั่นตนเอง
10. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล
11. มีความรับผิดชอบ
12. มีความกระตือรือร้นไม่หยุดนิ่ง
13. ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม
14. กล้าตัดสินใจและมีความมุ่งมั่นพยายาม
15. อย่าตั้งความหวังไว้กับผู้อื่น
16. มองเหตุการณ์ปัจจุบันเป็นหลัก
17. สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม
18. ทำอะไรเกินตัวคือความล้มเหลว
19. ต้องมีความร่วมมือและแข่งขัน
20. ประหยัดเพื่ออนาคต
21. มีความซื่อสัตย์

พันธศักดิ์ วิญญูรัตน์ (2543 : 25 - 26) ยังได้กล่าวถึง บุคลิกลักษณะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จไว้ว่า

1. นักวิเคราะห์โอกาส ชอบค้นหาความรู้ แสวงหาโอกาสเพื่อไปสู่ความสำเร็จ
2. นักแก้ปัญหาสามารถเข้าถึงปัญหา และแก้ไขด้วยความมั่นใจ
3. นักคิดที่มีเหตุผลไม่กลัวที่จะยอมรับว่าตัวเองผิด
4. นักบริหารตามวัตถุประสงค์ เข้าใจงานที่ละเอียด แต่ละงานจะต้องเสร็จเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

5. พนักงานชอบทำกิจกรรม และต้องทำให้สำเร็จ
 6. นักควบคุม ผู้ประกอบการจะควบคุมงานและควบคุมตัวเองได้
- สุสติ รุมาคม (2540 : 44 - 47) ยังได้กล่าวถึงทักษะ และบุคลิกภาพของผู้ประกอบการให้ประสบความสำเร็จ จำแนกเป็นส่วนๆ คือ

1. มีเป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งสมเหตุสมผลกับทรัพยากรที่มีอยู่
2. มีความสามารถส่วนบุคคล
3. มีประสบการณ์/หรือการฝึกอบรมทางการบริหาร
4. เต็มใจที่จะทำงานหนักและมีชั่วโมงการทำงานที่ไม่เคยมีมาก่อน
5. มีความสามารถทำงานหนักโดยไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพทางด้านร่างกายและจิตใจ
6. มีความมั่นใจในตนเองแต่เข้าใจจุดอ่อนของตนเอง
7. สามารถทำการตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วเมื่อจำเป็น
8. เป็นผู้ริเริ่มด้วยตัวเองและชอบที่จะมีความคิดริเริ่ม
9. เต็มใจปฏิบัติตามทุกอย่างภายในธุรกิจ
10. ชอบคบและรู้สึกสบายใจเมื่อเกี่ยวข้องกับลูกค้า พนักงานและอื่นๆ
11. รู้สึกสนุกที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ
12. เต็มใจที่จะปรับการดำเนินชีวิตของตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของ

ธุรกิจ

13. มีความสามารถที่จะแยกปัญหาเกี่ยวกับธุรกิจ
14. ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวตนเอง
15. ไม่ท้อใจง่าย

ในส่วนที่เป็นคุณสมบัติทางการเงินผู้ประกอบการควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีเงินทุนส่วนพิเศษเหลืออยู่ เพื่อที่จะได้ไม่ต้องใช้ทรัพยากรทางการเงินทั้งหมดไป
- ในธุรกิจ
2. สามารถคาดคะเนรายรับรายจ่ายและกำไร
 3. สามารถเก็บบันทึกทางการเงิน

4. สามารถจัดเตรียมงบประมาณในการดำเนินงาน
5. ประมาณการต้นทุนทั้งหมดที่ต้องใช้ในการประกอบธุรกิจ
6. ทราบวิธีจัดเตรียมการกู้ยืมเงินจากแหล่งต่างๆ
7. เข้าใจความแตกต่างระหว่างการใช้เงินทุนส่วนตัวและการก่อหนี้เพื่อจัดหาเงินมาใช้ในการ

ธุรกิจ

ในส่วนคุณสมบัติทางการตลาดผู้ประกอบการควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. ทราบวิธีการประเมินตลาด
 2. สามารถระบุคู่แข่งที่สำคัญๆ อธิบายจุดแข็งจุดอ่อนของกลุ่มแข่งขันได้
 3. เล็งเห็นความสำคัญของกลยุทธ์ด้านสินค้า
 4. เข้าใจสิ่งที่จูงใจผู้ซื้อซื้อสินค้า
 5. แสวงหากลยุทธ์ใหม่ๆ เสมอ
 6. ทราบวิธีการวิจัยตลาดอย่างง่ายๆ เพื่อที่จะอธิบายตลาดที่เป็นไปได้
- ส่วนคุณสมบัติโดยทั่วไปของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ คือ

1. มีความสามารถกำหนดนโยบายต่างๆ
2. เข้าใจทักษะเฉพาะด้านต่างๆ
3. ทราบวิธีการมอบหมายอำนาจหน้าที่
4. สามารถคิดหาวิธีการที่ทำให้พนักงานรู้สึกว่ามีส่วนร่วมในความสำเร็จของธุรกิจ
5. เข้าใจวิธีการคัดเลือกบุคลากร
6. ทราบวิธีการจูงใจบุคลากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาว
7. สามารถคิดหาวิธีประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งของบุคลากรและธุรกิจ

ปัจจัยความพร้อมสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ

สัญญา จัตตานนท์ (2528 : 72) ได้จัดแบ่งกลุ่มอาชีพอิสระตามสภาพความรู้ และความสามารถในการประกอบอาชีพ ไว้ 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มอาชีพที่ใช้ทักษะหรือความรู้ในระดับปริญญา
 2. กลุ่มอาชีพที่ใช้ทักษะหรือความรู้ในระดับสายวิชาชีพ ที่ต่ำกว่าปริญญา ได้แก่ ระดับ ปวช. ปวส. การศึกษาหลักสูตรระยะสั้นสายอาชีพ ซึ่งได้แก่ ช่างฝีมือในสายอาชีพต่าง ๆ
 3. กลุ่มอาชีพที่ไม่ต้องใช้ทักษะหรือความรู้ในวิชาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ
- อำนาจ ชีระวนิช (2544 : 9) กล่าวถึงช่วงอายุที่เหมาะสมในการเข้าเริ่มกิจการนั้น ผู้มีอายุน้อย ระหว่าง 20 - 30 ปี จะมีอุปสรรคในการเข้ามาประกอบอาชีพในฐานะผู้ประกอบการ เนื่องจาก

อยู่ในวัยที่กำลังศึกษา หาประสบการณ์การทำงาน และต้องการเงินทุน ในทางตรงกันข้าม คนที่มีอายุมาก ช่วงอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป ก็มักจะมองที่ความอบอุ่นของครอบครัว เพราะต้องรับผิดชอบต่อครอบครัว มีตำแหน่งหน้าที่การงานในระดับสูง คิดถึงบำเหน็จบำนาญ คิดถึงฐานะการเงิน และข้อผูกมัดที่มีต่องานที่ทำ ดังนั้นพอสรุปได้ว่า ช่วงอายุที่เหมาะสมกับ ความพร้อมสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ น่าจะอยู่ระหว่าง 30 - 40 ปี แต่ก็ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวสำหรับในเรื่องนี้

จากทฤษฎีและแนวทางการเลือกอาชีพของนักการศึกษาหลาย ๆ ท่านที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่าการตัดสินใจเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระมีองค์ประกอบหรือปัจจัยใช้ในการตัดสินใจ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายขององค์ประกอบ ซึ่งสามารถจำแนก ได้เป็น 3 ปัจจัย คือ

ปัจจัยที่ 1 ได้แก่ ความมั่นคง ความเชื่อมั่น ความเป็นอิสระ และอำนาจ เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วสามารถสรุปรวมได้ว่า ปัจจัยเหล่านี้ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ปัจจัยเกี่ยวกับตัวบุคคล ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ

ปัจจัยที่ 2 ได้แก่ อาชีพหรือธุรกิจเดิมของพ่อแม่ ครอบครัว หรือ เพื่อน สภาพที่อยู่อาศัย ที่ตั้งของธุรกิจ ความต้องการของชุมชน ทรัพยากรที่มี สภาพของสิ่งแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจ สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ (การยอมรับในชุมชน) โอกาสทางสังคม และค่านิยม เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วสามารถสรุปรวมได้ว่า ปัจจัยเหล่านี้ คือ ปัจจัยทางสังคม หมายถึง ปัจจัยเกี่ยวกับสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ทำให้บุคคลเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ

ปัจจัยที่ 3 ได้แก่ มีความรู้ในเรื่องของอาชีพที่ทำเป็นอย่างดี ได้รับการแนะนำอาชีพจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ได้แนวคิดจากสื่อสารมวลชนด้านความรู้ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และการศึกษาค้นคว้าด้วยการเข้าศึกษาในระบบ เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วสามารถสรุปรวมได้ว่า ปัจจัยเหล่านี้ คือ ปัจจัยทางการศึกษา หมายถึง ปัจจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ ที่ทำให้บุคคลเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ปัจจัยเกี่ยวกับตัวบุคคล ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ ประกอบด้วย ความมั่นคง ความเชื่อมั่น ความเป็นอิสระ และอำนาจ

ซึ่งจากหลักการแนวทางของนักการศึกษาที่กล่าวมา สามารถสรุปว่าปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจทำให้บุคคลหันมาเลือกประกอบอาชีพตั้งธุรกิจขนาดย่อมมากขึ้นนั้น เพราะว่าการจะหารายได้ให้มากขึ้นกว่าการเป็นลูกจ้างคนอื่น หรืออาจต้องการความเป็นอิสระ เพราะการเป็นเจ้าของกิจการเอง ไม่ต้องมีเจ้านายมาคอยบังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน สามารถดำเนินงานต่าง ๆ ได้

ตามที่ต้องการ ต้องการความมั่นคงของตนเอง เพราะการเป็นลูกจ้างอาจถูกเลิกจ้างเมื่อใดก็ได้ จึงรู้สึกว่าจะไม่มีความมั่นคงในชีวิต

สุวัจชัย สมไพบุลย์ (2544 : 35) กล่าวว่า บุคคลจำนวนมาก มองความเป็นเจ้าของธุรกิจด้วยความเข้าใจว่า เป็นวิธีการหนึ่งจากวิธีการที่มีอยู่ไม่มากนัก ที่จะสร้างความมั่งคั่งให้เกิดขึ้นได้

นอกจากนี้ สุวัจชัย สมไพบุลย์ (2544 : 40 - 41) ยังพบว่า บุคลิกภาพสำคัญของผู้ที่มีแนวโน้มจะเป็นผู้ประกอบการส่วนตัวได้จะต้องมีความเชื่อมั่นตนเองในการทำงานโดยอิสระ ทุ่มเทให้กับงาน และเข้าใจเป็นอย่างดีว่า การยอมรับความเสี่ยงนั้น คือ ส่วนหนึ่งในสมการแห่งความสำเร็จ มีความคิดสร้างสรรค์ และรู้จักแสวงหาวิธีการหนึ่งวิธีการใด ที่จะทำให้เกิดพลังความคิดสร้างสรรค์ในการประกอบการ มีความสามารถพิเศษส่วนตัว

นิธินา ศรีประเสริฐ (2544 : 12) กล่าวว่า การเป็นผู้ประกอบการที่ดี และประสบความสำเร็จ จะมีลักษณะร่วมที่เหมือนกันประการสำคัญ คือ ต้องมีความทะเยอทะยาน ผู้ประกอบการต้องมีความรู้สึกต้องการอย่างแรงกล้าในการดำเนินธุรกิจ อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น อยากมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อยากมีธุรกิจเป็นของตนเอง อยากมีฐานะที่มั่นคง เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากหากไม่มีความต้องการนี้ ก็จะไม่มีความผลักดันให้ผู้ประกอบการ ลุกขึ้นมาดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย โดยความต้องการนี้จะสังเกตได้ชัดว่า เหนือกว่าบุคคลธรรมดา ทั้งความต้องการทางด้านทรัพย์สินเงินทอง หรือชื่อเสียงเกียรติยศ หรือเรียกได้ว่า มีความทะเยอทะยานในระดับสูง เหตุที่ต้องมีความต้องการอย่างแรงกล้านี้ อาจเนื่องมาจาก การเป็นผู้ประกอบการนั้น ต้องผ่านความยากลำบากในการดำเนินงานจำนวนมาก และเป็นอุปสรรคที่หนักหนาสาหัสแทบทั้งสิ้น ซึ่งถ้าไม่มีความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตแล้ว การทุ่มเทอย่างแรงกล้าในการทำธุรกิจก็จะไม่เกิดขึ้น ธุรกิจก็จะไม่ประสบความสำเร็จ

ดังนั้น สามารถสรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อความสำเร็จในอาชีพอิสระ ในส่วนของปัจจัยส่วนบุคคล ได้ว่าผู้ประกอบการต้องการหารายได้ให้มากขึ้นกว่าการเป็นลูกจ้างคนอื่น ต้องการมีธุรกิจเป็นของตนเอง ต้องการมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ต้องการมีฐานะที่มั่นคง ต้องเป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ค่อนข้างสูง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกล้าในการตัดสินใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าเผชิญกับปัญหาและอุปสรรค ต้องเป็นบุคคลที่ยอมรับความล้มเหลวได้ดี มีความต้องการขยายกิจการเพื่อความเป็นหนึ่ง มีความต้องการความเป็นอิสระในการทำงาน มีความต้องการความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ ต้องการมีอำนาจในการตัดสินใจ ต้องการมีอำนาจในการบริหารจัดการ

2.2 ปัจจัยทางสังคม หมายถึง ปัจจัยเกี่ยวกับสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ทำให้บุคคลเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ ได้แก่ อาชีพ หรือธุรกิจเดิมของพ่อแม่ ครอบครัว เพื่อนร่วมธุรกิจ สภาพที่อยู่อาศัย ที่ตั้งของธุรกิจ ความต้องการของชุมชน ทรัพยากรที่มีสภาพของสิ่งแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจ สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ (การยอมรับในชุมชน) โอกาสทางสังคม ค่านิยม

ซึ่งจากหลักการ แนวทาง ของนักการศึกษาที่กล่าวมา สามารถสรุปว่าปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจทำให้บุคคลหันมาเลือกประกอบอาชีพตั้งธุรกิจขนาดย่อมมากขึ้นนั้น เพราะว่าเกิดเป็นความภูมิใจในสังคมที่มีโอกาสช่วยเหลือประเทศ ด้วยการจ้างแรงงาน และมีเกียรติยศ ศักดิ์ศรีที่สังคมยกย่อง เพราะทำให้มีโอกาสร่วมพัฒนาสังคมและพยายามแสวงหาความต้องการต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนที่ธุรกิจนั้นตั้งอยู่ เพื่อผลิตสินค้าและจัดหาบริการให้ตรงกับความต้องการ ซึ่งย่อมส่งผลให้มียอดขายสูง มีกำไรมากขึ้น อันเป็นวัตถุประสงค์ของการดำเนินธุรกิจของเขาแล้ว อาจนำมาซึ่งความช่วยเหลือต่างๆ แก่สังคมได้มากขึ้น

นิธินา ศรีประเสริฐ (2544 : 39) กล่าวถึง การมีมนุษยสัมพันธ์กับธุรกิจอื่น ๆ ว่าเป็นแนวทางในการสร้างแนวคิดเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยการมองข้ามอุตสาหกรรมหนึ่ง ไปยังอีกอุตสาหกรรมหนึ่ง แล้วดูว่ามีความเป็นไปได้ในการดำเนินการหรือไม่ โดยอาจจะเริ่มต้นจากการที่ผู้ประกอบการมีพื้นฐานความรู้ในอุตสาหกรรมหนึ่งมานาน และมองเห็นโอกาสในอีกอุตสาหกรรมหนึ่ง เมื่อแนวคิดเกิดขึ้นก็สามารถสร้างสินค้าและบริการชิ้นใหม่ โดยการรวมอุตสาหกรรมที่ต่างกันได้ ตัวอย่างเช่น การพัฒนาเครื่องเล่นในสวนสนุกมาเป็นเกมคอมพิวเตอร์ หรือพัฒนาเป็นวิดีโอเกมในบ้าน หรือในปัจจุบันที่พบมาก ได้แก่ การนำสินค้าจากหลายอุตสาหกรรมมาลงในอินเทอร์เน็ต และได้รับความนิยมอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการประมูลสินค้า การจำหน่ายรถยนต์ บ้าน – ที่ดิน เป็นต้น

ซึ่งธุรกิจจะต้องมีการแข่งขันระหว่างกัน เช่น ร้านขายเสื้อผ้า อาจจะต้องแข่งขันกับร้านขายอาหาร เป็นต้น ธุรกิจจะพยายามใช้พลังการแข่งขันต่อธุรกิจอื่น ๆ ด้วยการใช้เครื่องมือการแข่งขันต่าง ๆ เครื่องมือการแข่งขันที่ใช้กันอยู่ ส่วนมาก ก็คือ การลดราคาสินค้า การเสนอราคาที่มีความแตกต่างกัน ทำเลที่ตั้ง การให้บริการและการส่งเสริมการขายสินค้า เป็นต้น เพื่อความได้เปรียบทางด้านการแข่งขัน นักธุรกิจจะทำการลดราคาสินค้าของตน ให้ต่ำกว่าคู่แข่ง และคู่แข่งโดยปกติจะปฏิบัติตอบโต้ด้วยการลดราคาเช่นเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตามการลดราคาถึงแม้ว่า จะทำให้ยอดขายของธุรกิจเพิ่มขึ้นก็ตาม แต่อาจจะทำให้กำไรของคู่แข่งทุกคนลดลงได้ และสงครามราคาที่เกิดขึ้น อาจจะทำให้ธุรกิจบางแห่งต้องเลิกกิจการไป การส่งเสริมการขายด้วยการโฆษณา เป็นเครื่องมือการแข่งขันอีกอย่างหนึ่ง ธุรกิจที่สามารถชี้แจง และชักชวนให้ผู้ซื้อเข้าไปในสินค้าได้ดีกว่า

จะอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบกว่าคู่แข่งกัน ถึงแม้ว่าสินค้าค่อนข้างจะมีลักษณะเหมือนกันก็ตาม ซึ่งการแข่งขันทางการค้านี้ผู้ประกอบการที่มีวิสัยทัศน์ ติดตามเทคโนโลยีให้ทันความต้องการของลูกค้าอยู่เสมอ ย่อมได้เปรียบทางการค้า ด้วยเช่นกัน (เจตจรัส ศรีรัตนพร. 2542 : 50)

นอกจากนี้ นิธินา ศรีประเสริฐ (2544 : 89 - 90) ยังกล่าวว่าในส่วนของการทำเลที่ตั้งของธุรกิจหากไม่สัมพันธ์กับความต้องการของชุมชนแล้ว ความก้าวหน้าในการดำเนินธุรกิจย่อมไม่บรรลุเป้าหมายอย่างแน่นอน ทั้งนี้ปฏิเสธไม่ได้ว่า ความสะดวกสบาย ก็คือความต้องการอีกขั้นหนึ่ง นอกเหนือจากความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์โดยทั่วไป และความสะดวกสบายนี้เอง ที่กลายเป็นกลยุทธ์สำคัญในการทำการตลาด นอกจากนี้ในส่วนของผู้ประกอบการเอง การดำเนินธุรกิจโดยมีปัจจัยในเรื่องของความสะดวก ก็ย่อมจะมีส่วนเอื้อต่อธุรกิจเป็นอย่างดี อาทิ ความสะดวกในการติดต่อกับหน่วยงานอื่น หรือความสะดวกในการจัดหาสินค้า เป็นต้น ดังนั้น การเลือกทำเลที่ตั้งในการดำเนินธุรกิจ จึงมีส่วนช่วยให้หลายต่อหลายธุรกิจประสบความสำเร็จ และอีกหลายต่อหลายธุรกิจประสบความล้มเหลวมาแล้ว

สุวัจชัย สมไพบุลย์ (2544 : 57) กล่าวถึง จริยธรรมกับความรับผิดชอบต่อสังคม ที่การดำเนินธุรกิจพึงมี ว่าการดำเนินธุรกิจต้องมีการสำนึกถึงความรับผิดชอบต่อชุมชน โดยเจ้าของธุรกิจจะต้องถามตนเองเสียก่อนว่า ชุมชนได้รับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น หรือได้รับอันตรายจากสิ่งที่สถานประกอบการทำลงไป? สภาพสิ่งแวดล้อม ได้รับการหยิบขึ้นมาพิจารณาในช่วงระหว่างที่ธุรกิจดำเนินอยู่หรือไม่? การปฏิบัติงานของธุรกิจของตนจะก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจโดยรวมอะไรบ้าง? ถ้าแม้ว่าการกระทำของเจ้าของธุรกิจรายใดรายหนึ่ง อาจจะมีผลกระทบต่อชุมชนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่เมื่อรวมธุรกิจที่มีอยู่ทั้งหมดเข้าด้วยกัน ผลกระทบก็จะขยายใหญ่โตขึ้นจนกลายเป็นผลกระทบที่สำคัญ หรือเหมือนอย่างเช่นมลภาวะเป็นพิษ ที่มีอยู่จำนวนเพียงเล็กน้อยจากสถานประกอบการหนึ่ง แต่เมื่อได้ถูกนำมาคูณด้วยจำนวนพัน ๆ เท่า ผลที่ตามมา ก็ย่อมหนีไม่พ้นที่จะต้องเกิดผลกระทบต่อชุมชนส่วนร่วมอย่างแน่นอน

นอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้น ความสำนึกรับผิดชอบต่อชุมชน ยังหมายถึง การผลิตและการขายผลิตภัณฑ์สินค้าที่ปลอดภัยส่วนผสมที่เป็นอันตราย และสามารถนำไปใช้ได้ โดยที่ไม่ต้องกลัวว่า จะก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้อีกด้วย นอกจากนี้การดำเนินธุรกิจจะต้องมีผลกำไรอย่างไรเพียงพอที่จะยังคงความอยู่รอดได้ ซึ่งในขณะเดียวกันควรก่อให้เกิดงานและรายได้แก่คนในชุมชนนั้นด้วย ซึ่งต้องระลึกไว้เสมอว่า ธุรกิจใดก็ตามสามารถที่จะอยู่รอดในโลกแห่งการแข่งขันเช่นทุกวันนี้ได้ จะต้องมีความเต็มใจที่จะตอบสนองความต้องการและจำเป็นของชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จได้จะต้องรู้ตลาดสินค้า หรือบริการ และลูกค้า ซึ่งแผนการตลาดที่ดี เป็นปัจจัยนำไปสู่ความสำเร็จ โดยจะต้องรู้ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดหรือชุมชน วิเคราะห์

สถานการณ์ปัจจัย และแนวโน้มความต้องการในสินค้าหรือบริการของคุณ วิเคราะห์ปัญหาหรืออุปสรรค และโอกาสในการเข้าสู่ตลาด การวิจัยตลาด ทำเลที่ตั้ง กลุ่มเป้าหมายสินค้า หรือบริการของคุณอยู่ในระดับใด คุณจะขายสินค้าได้อย่างไร ตั้งราคาเท่าไร จะโฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างไร ซึ่ง Derek Hansen (ถาวร และ ธนะเวช ศรีสุขะโต. 2543 : 39) ผู้ก่อตั้ง American Capital Access กล่าวว่า “คุณทำธุรกิจเพื่อความต้องการของลูกค้า ถ้าคุณไม่รู้เท่าทันความต้องการของลูกค้า ไม่รู้ว่าใครคือลูกค้า ไม่รู้ว่าจะเข้าถึงลูกค้าอย่างไร และที่สำคัญไม่รู้ว่าจะจูงใจให้ลูกค้าซื้อสินค้าหรือบริการของคุณอย่างไร นั้น คุณต้องขอความช่วยเหลือแล้ว”

นอกจากนี้ สุวัจชัย สมไพบุลย์ (2544 : 39 - 40) ยังกล่าวว่า การเปลี่ยนมาเป็นเจ้าของธุรกิจ ย่อมทำให้ต้องเปิดอาณาจักรของการติดต่อทางสังคมใหม่ทั้งหมด ซึ่งมักก่อให้เกิดการติดต่อทางสังคม และความนับถือจากนักธุรกิจ ทั้งในธุรกิจขนาดใหญ่ และธุรกิจขนาดเล็ก งานของหน่วยงานของรัฐเป็นจำนวนมากต้องอาศัยการสนับสนุนจากวงการธุรกิจ และการที่เจ้าของธุรกิจมีสถานภาพทางสังคม ผู้ประกอบการจะพบช่องทางที่จะเข้าถึงเหตุการณ์และองค์กรที่แตกต่างกัน สถานภาพที่ค้นพบใหม่นี้เป็นส่วนประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งในความสำเร็จของธุรกิจ การได้เป็นสมาชิกของกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน เช่น หอการค้า สโมสรโรตารี สมาคม ชมรม และอื่นๆ จะเป็นเครื่องนำทางที่วิเศษสุด ในการสร้างการยอมรับชื่อเสียงของตัวเองผู้ประกอบการเอง และธุรกิจของเขา การติดต่อธุรกิจที่สำคัญๆ และผู้นำหน่วยงานของรัฐ ล้วนแต่เป็นการสร้างโอกาสในการส่งเสริมธุรกิจ และชื่อเสียงให้กับตัวผู้ประกอบการเอง ซึ่งไม่มีทางที่จะเป็นไปได้ ถ้าหากว่ายังอยู่ในฐานะที่เป็นลูกจ้าง

ดังนั้นสามารถสรุป ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อความสำเร็จในอาชีพอิสระ ในส่วนของปัจจัยทางสังคม ได้ว่าเป็นธุรกิจเดิมของบิดา - มารดา เป็นธุรกิจเดิมของครอบครัว มีเพื่อนร่วมธุรกิจ การเลือกธุรกิจต้องสัมพันธ์กับสถานภาพครอบครัว ที่ตั้งธุรกิจต้องสัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน เลือกธุรกิจให้สัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน มีทรัพยากรเพียงพอกับความต้องการของชุมชน สภาพแวดล้อมของชุมชนต้องสัมพันธ์กับประเภทธุรกิจ ประเภทของธุรกิจต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้ชุมชน ประเภทของธุรกิจต้องสัมพันธ์กับสภาพเศรษฐกิจชุมชน ธุรกิจที่ดีต้องได้รับโอกาสให้เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน การเลือกดำเนินธุรกิจต้องคำนึงถึงค่านิยมของชุมชน เลือกธุรกิจที่สามารถคืนกำไรให้กับชุมชนได้ เป็นธุรกิจที่มีส่วนร่วมจัดการศึกษาให้ชุมชน และเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้ให้แก่สมาชิกของชุมชน

2.3 ปัจจัยทางการศึกษา หมายถึง ปัจจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ ที่ทำให้บุคคลเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ ได้แก่ การมีความรู้ในเรื่องของอาชีพที่ทำเป็นอย่างดี

ได้รับการแนะนำอาชีพจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ได้แนวคิดจากสื่อสารมวลชนด้านความรู้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ศึกษาค้นคว้าด้วยการเข้าศึกษาในระบบ

ซึ่งจากหลักการศึกษานโยบายของนักการศึกษาที่กล่าวมา พบว่า องค์ประกอบด้านการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้สามารถเลือกอาชีพได้ในขอบเขตกว้างขวางมากน้อยเพียงใด คือ ถ้าได้รับการศึกษามาก ช่องทางเลือกประกอบอาชีพจะมีมาก

ดังนั้นสามารถสรุป ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อความสำเร็จในอาชีพอิสระ ในส่วนของ ปัจจัยทางการศึกษา ได้ว่า ควรมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจที่เลือกเป็นอย่างดี ได้รับการแนะนำแนวทางการประกอบธุรกิจโดยหน่วยงานของรัฐบาล ได้รับการแนะนำแนวทางการประกอบธุรกิจโดยหน่วยงานของเอกชน ได้รับแนวคิดเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจจากสื่อสารมวลชน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ได้รับการศึกษาในระบบการศึกษายาอาชีพ ได้รับการแนะนำการประกอบธุรกิจจากผู้เชี่ยวชาญ มีการวิจัยตลาดเพื่อสร้างข้อได้เปรียบทางการค้า มีการศึกษาข้อมูล เพื่อพัฒนาการแข่งขันอยู่เสมอ และมีการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ชวลิต บางณรงค์ (2515 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น มัธยมปลาย ในพระนครและต่างจังหวัด ปีการศึกษา 2514 พบว่า นักเรียนที่เลือกเรียนครู ให้ความสำคัญในเรื่องความมีเกียรติ รองลงมาจากความสามารถทางการเรียน นักเรียนที่เลือกอาชีพเกษตรกร สถาปนิก ให้ความสำคัญด้านความสามารถในการเรียนระดับหนึ่ง แต่จากผลการวิจัยของ บุญถึง แน่นหนา (2517 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการเลือกอาชีพ และเหตุผลในการเลือกอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของทุกภาคในประเทศไทย พบว่า ความคิดในเรื่องความมีเกียรติของนักเรียนได้เปลี่ยนแปลงไป นักเรียนส่วนมากคำนึงถึงในด้านเศรษฐกิจมากกว่าอย่างอื่น โดยการที่เด็กทุกภาคเลือกเรียนวิชาที่มีโอกาสทำงานเมื่อเรียนจบแล้วมากกว่าเหตุผลอย่างอื่น ๆ

เป็รื่อง จันดา (2519 : 93) ได้ศึกษาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ในโรงเรียนมัธยมแบบประสมทางภาคเหนือ จำนวน 506 คน พบว่า อาชีพของผู้ปกครอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีส่วนสัมพันธ์ในการเลือกอาชีพ หมวดต่างๆ นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันให้เหตุผล หรือแรงจูงใจในการเลือกอาชีพแตกต่างกัน ในปี พ.ศ. 2520 ประมวล วิทยากร (2520 : 103) ได้ศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมทางอาชีพ และการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยม จำนวน 65 ข้อความ พบว่านักเรียนใน

จังหวัดนครสวรรค์มีค่านิยมทางอาชีพเรียงตามลำดับจากสูงไปต่ำดังนี้ ด้านบริการสังคม ด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้าด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำ ด้านความสามารถ ด้านการทำงานกับธรรมชาติ และวัตถุ ด้านรายได้และด้านความมีระเบียบแบบแผน

อรวรรณ ประกองเวช (2521 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสำรวจปัญหาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น มศ.3 ในเขตการศึกษา 6 พบว่าปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาเกี่ยวกับความรู้เรื่องอาชีพนอกจากนี้แล้ว อาชีพของบิดามารดา และครอบครัวก็เป็นปัญหาเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ

บุญสม พงษ์พันธ์ (2525 : 98) ได้ศึกษาปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่เลือกเรียนวิชาชีพ ในโรงเรียนราชภัฏรำไพพรรณีศึกษา หลักสูตรโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพทั่วไปของนักศึกษาเป็นโสด มีอายุไม่เกิน 20 ปี มีความรู้ระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 และยังไม่เคย ประกอบอาชีพ ส่วนปัจจัยที่ทำให้เลือกเรียน คือ ความชอบ และรักในวิชาชีพที่เรียน ต้องการรู้ลักษณะของวิชาชีพที่เรียน และสามารถปฏิบัติได้ เป็นวิชาชีพที่สามารถเลี้ยงตนเอง และครอบครัวได้ เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับ ความรู้ ความสามารถของตน สามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้ สังคมให้การยอมรับและให้ความสำคัญต่อวิชาชีพที่เรียน

อุณา นพคุณ (2528 : 64) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของประชากรในกรุงเทพมหานคร ตามเป้าหมายทางการศึกษา เรื่องคิดเป็น : สภาพปัจจุบันและแนวโน้ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ข้อมูลด้านตนเองสูงกว่าด้านอื่น ๆ ในการคิด

สมคิด อิศระวัฒน์ (2532 : ข) ได้ศึกษาถึงลักษณะการตัดสินใจด้านอาชีพของประชาชน ที่อยู่นอกระบบโรงเรียน สรุปว่ารูปแบบการตัดสินใจในการเลือกอาชีพของแต่ละบุคคล อาจไม่เหมือนกันลักษณะการตัดสินใจเลือกอาชีพของประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นแบบ “คิด-ตัดสินใจกระทำ” ไม่มีการค้นคว้าหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจ พื้นความรู้เดิม การพึ่งตนเองหรือการทำงานไม่มีผลต่อ กระบวนการตัดสินใจในการเลือกอาชีพของประชาชน ส่วนสรุปผลการวิจัยการศึกษาการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้เพื่อประกอบอาชีพอิสระตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรอาชีพ พุทธศักราช 2533 ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน (2536 : 26) ปรากฏว่า ขั้นตอนการตัดสินใจเลือกอาชีพนั้นผู้มีส่วนในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษามากที่สุด คือ ผู้ปกครอง ครูประจำกลุ่ม และเพื่อน ตามลำดับ โดยบุคคลทั้ง 3 กลุ่มนี้ จะให้ข้อมูลด้านอาชีพแก่นักศึกษา เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพ นอกจากนี้ กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2536 : 191) ได้รายงานผลการวิจัย การศึกษาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อประกอบอาชีพอิสระ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรอาชีพ พุทธศักราช 2533 มีนักศึกษาในหลักสูตร ปอ. ซึ่งเป็น

กลุ่มตัวอย่างจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาค และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด จำนวน 9 ศูนย์ มีนักศึกษาทั้งหมด 416 คน ปรากฏว่า มีนักศึกษาเข้าสู่อาชีพได้ 101 คนและยังไม่เข้าสู่อาชีพ 56 คน ที่เหลือ 259 คน หุุดเรียนกลางคัน ออกไปทำงานอื่น ร้อยละ 49.03 หุุดเรียนเพราะครู ประจำกลุ่มลาออก ร้อยละ 18.15 และหุุดเรียนกลางคัน ไปเรียนต่อสายสามัญ ร้อยละ 6.56

มานิ ไชยธีรานุวัฒน์ศิริ (2532 : 3 - 9) ที่ทำการติดตามผลผู้จบการศึกษาระดับ ประถมศึกษา การศึกษารายกรณีผู้ประกอบอาชีพในภาคอุตสาหกรรม พบว่า การเข้าสู่อาชีพของ เจ้าของสถานประกอบการนั้น ผู้ที่จะเข้าสู่อาชีพได้ จะต้องมีความลักษณะที่ส่งเสริมการเป็น ผู้ประกอบการ คือ มีความฉลาด ไหวพริบ ชอบคิดค้น กล้าเสี่ยง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ซึ่งสิ่ง เหล่านี้เป็นข้อมูลส่วนบุคคลทั้งสิ้น และยังพบว่าปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จในอาชีพ ได้แก่ ความ ต้องการเบื้องต้น คือ ความต้องการด้านปัจจัย 4 ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง และคุณลักษณะที่ เหมาะสมเป็นที่พอใจของ

ผู้เกี่ยวข้องด้วย คือ มีความรับผิดชอบ อดทน ขยัน ซ่างสังเกต ใจเย็น มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์สูง

ทบวงมหาวิทยาลัย (2533 : 65) ทำการวิจัยเรื่อง การฝึกอบรมบัณฑิตเข้าสู่อาชีพทำธุรกิจ ปลาสวยงาม พบว่า บุคคลผู้ประสบความสำเร็จในกิจการของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการ ประกอบอาชีพอิสระ และธุรกิจขนาดย่อม ล้วนเป็นผู้ที่เรียนรู้ด้วยตนเอง

สุไรยา โยธาสมุทร (2536 : 33) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพของผู้ที่เรียน กศน.สายอาชีพ ทำให้ทราบว่า ผู้เรียนสายอาชีพของ กศน. ที่ประสบผลสำเร็จสามารถไปประกอบ อาชีพตามที่เรียนมาต้องมืองค์ประกอบตัวสำคัญคือ ความชอบ ความรักในอาชีพนั้น ๆ เสียก่อน

สว่าง เจริรัตน์ (2537 : 75 - 76) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือก ประกอบอาชีพของนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพ ลำดับแรก ได้แก่ ปัจจัยด้านตนเอง รองลงมา อีก 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านวิชาการ ตามลำดับ แต่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ในระดับปานกลาง ทั้งภาพรวม และรายด้าน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ในการตัดสินใจใด ๆ บุคคลจะต้องคำนึงถึงข้อมูลทั้ง 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา โดยจะนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ เพื่อเป็นทางเลือกที่ดี และเหมาะสมกับตนเองมากที่สุด แต่การนำข้อมูลทั้ง 3 ปัจจัยนี้ มาประกอบในการคิดและตัดสินใจ เลือกใช้ปัจจัยใดมาก หรือน้อย นั้น ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ สถานการณ์ และความแตกต่างระหว่าง บุคคล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2538 : 45) ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษา พบว่า ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ประกอบอาชีพอิสระได้สำเร็จ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจที่เลือกเป็นอย่างดี เป็นปัจจัยสร้างความเชื่อมั่น เพราะหากสังคมและสิ่งแวดล้อมให้โอกาสทางการประกอบอาชีพแล้ว เช่น การประกอบอาชีพช่างซ่อมรถยนต์ในหมู่บ้านที่ไม่มีใครประกอบอาชีพอยู่เลย ซึ่งเป็นผลให้การประกอบอาชีพซ่อมรถยนต์มีเพียงรายเดียวในหมู่บ้านย่อมมีงานมากจนทำไม่ไหว เช่นนี้ถือว่าเป็นโอกาสของผู้ประกอบอาชีพ แต่ผู้ประกอบอาชีพกลับไม่มีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจซ่อมรถยนต์นี้เลย หรือขาดการศึกษาขั้นคว่ำ หรือขาดการพัฒนาตนเองให้เกิดความชำนาญงาน เช่นนี้แล้ว โอกาสเช่นว่านี้ก็หมดไป ไม่อาจประสบความสำเร็จในธุรกิจลักษณะนั้นได้ ด้วยเหตุนี้การมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจที่เลือกเป็นอย่างดี จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ลำดับรองลงมาที่เป็นปัจจัยสนับสนุน คือ การศึกษาขั้นคว่ำด้วยตนเองอย่างจริงจัง และการพัฒนาความรู้ความชำนาญของตนให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ จึงจะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ นอกจากนี้ยังพบว่า ควรได้รับแนวทางการประกอบธุรกิจโดยหน่วยงานเอกชน เป็นปัจจัยที่ใช้ในการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี เป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การได้รับแนวทางการประกอบธุรกิจโดยหน่วยงานต่าง ๆ เป็นปัจจัยที่ใช้เป็นทางเลือกได้น้อย เมื่อเทียบกับปัจจัยด้านอื่นๆ ซึ่งจากผลการวิจัยของ สมคิด พรหมจ้อย และคณะ (2538 : 155) พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5.52 เท่านั้นที่เข้าสู่อาชีพเพราะได้รับแนวคิด การฝึกฝน หรืออบรมจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งหมายถึง โรงเรียน หน่วยฝึกฝนอาชีพทั้งของทางราชการ และเอกชน ฝ่ายส่งเสริมต่าง ๆ สื่อทั้งด้านสิ่งพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ ในฐานะที่ทางราชการได้จัดหน่วยงานส่งเสริม และฝึกฝนอาชีพขึ้นหลายระดับ เช่น โรงเรียนสารพัดช่าง ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด ฝ่ายเคหะกิจของพัฒนาชุมชน ฯลฯ โดยเยาวชนบางส่วนทราบข้อมูลและความ เป็นไปได้จากสื่อทางโทรทัศน์ ซึ่งเสนอรายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และบางส่วนที่ได้รับ การอบรมจากหลักสูตรระยะสั้น จากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น วิชาอิเล็กทรอนิกส์ ช่างตัดผมชาย ช่างเครื่องยนต์ อย่างไรก็ตามการอบรมดังกล่าว เพียงพอสำหรับการจุดประกายความสนใจริเริ่ม ดำเนินการและสร้างความมั่นใจได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (กล่าวอ้างใน สมคิด พรหมจ้อย และคณะ, 2538 : 159) ยังได้ศึกษารายกรณีของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระในภาคพาณิชย์กรรม และบริการ จำนวน 15 ราย พบว่า มีปัจจัยพื้นฐานคุณลักษณะที่สำคัญของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งประกอบด้วย ความขยัน ความอดทน ทำงานประเภทหนักเอา เบาสู้ ไม่ทอดทิ้งในการทำงาน

ประหยัด มีความคิดริเริ่ม รู้ทันคน ทันเหตุการณ์ มองเห็นการณ์ไกล ซื่อสัตย์และมีคุณธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีสุขภาพดี ตรงต่อเวลาในการนัดหมาย

สมคิด พรหมขี้ และคณะ (2538 : 154) ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพส่วนตัวของเยาวชนในเขตชนบทภาคกลางของประเทศไทย พบว่าครอบครัว และญาติพี่น้องมีส่วนช่วยแนะนำเยาวชนในการตัดสินใจอย่างยิ่ง คือความสัมพันธ์ของสายใยระหว่างสมาชิกในครอบครัว ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจ และการดำเนินการในเรื่องสำคัญ ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนไทย กล่าวคือครอบครัวโดยเฉพาะพ่อ-แม่ และญาติ ผู้ที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี ดังจะเห็นได้ว่า ในระยะแรกของเยาวชนที่เริ่มเลือกอาชีพหลักที่คิดว่าจะทำเป็นอาชีพของตนเอง ในขั้นตอนนี้ พ่อ-แม่ มีส่วนชักจูงในทำนองว่า “จะเรียนสูงไปทำไม ยิ่งเรียน ลูกยิ่งหางานยาก” หรือ “ดูอย่างเพื่อนบ้านซิ เขายังทำได้ และอยู่ได้เป็นอย่างดี เราก็น่าจะทำได้” “ไปลองทำกับน้ำเขาคู เพื่อจะได้เห็นลู่ทางบ้าง” หรือ “ดูอย่าง พ่อ-แม่ นี่ ยังเลี้ยงลูกมาได้จนป่านี่” จากการศึกษา พบว่าอาชีพเดิมของบิดามารดา มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพส่วนตัวของเยาวชน สูงถึงร้อยละ 63.45 เหตุผลที่เยาวชนละทิ้งอาชีพในสาขาที่ตนเรียน และมาประกอบอาชีพเดิมแทนพ่อแม่ คือ “ไม่มีใครทำแทนบิดามารดา” “จะได้อยู่ใกล้และดูแลบิดามารดา” “บิดามารดา พี่ๆ แนะนำและให้ทุน” ฯลฯ รวมทั้งครอบครัวยังมีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนทางด้านเงินทุน ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจ แต่นอกเหนือจากเหตุผลดังกล่าวนี้แล้ว ส่วนมากเลือกประกอบอาชีพที่ตนสนใจ และมีประสบการณ์ หรืออุดมการณ์ทางความคิด

ศิริพันธุ์ ขัตตพงษ์ (2543 : 119) ทำการวิจัยเรื่อง ความสนใจและปัจจัยที่จำแนกความสนใจในอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า เพศ ไม่สามารถจำแนกกลุ่มความสนใจ ในอาชีพอิสระได้ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในสังคม ยอมรับว่าเพศชาย และเพศหญิง มีความสามารถเท่าเทียมกัน

วิไลวรรณ กิจจาหาญ (2543 : 44) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรปริญญาตรีบริหารธุรกิจ สาขาการจัดการ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ พบว่า การที่จะประกอบอาชีพอิสระได้นั้น ปัจจัยสำคัญประการแรกที่ช่วยให้ผู้ประกอบอาชีพอิสระเกิดความมั่นใจในการประกอบอาชีพ คือ ข้อมูลพื้นฐานซึ่งประกอบด้วย การสั่งสมประสบการณ์จากการศึกษามาโดยตรง นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีแรงจูงใจในการเลือกประกอบอาชีพจากความสนใจใฝ่รู้ในทักษะงานอาชีพด้วยตนเอง มีการศึกษาหาความรู้จากการฝึกหัดในสถานประกอบการ หรือหน่วยงานต่าง ๆ และการเรียนรู้จากสถาบันการศึกษา รวมทั้งมีการศึกษาเพิ่มเติมโดยการอ่านหนังสือ จะเห็นได้ว่าในการประกอบอาชีพอิสระได้นั้นผู้ประกอบอาชีพจะต้องค้นหาความสนใจ ความถนัด และ

ความสามารถทางอาชีพของตนเอง เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับตนเอง แล้วจึงมีการศึกษาหาความรู้
เพิ่มเติม

งานวิจัยในต่างประเทศ

นอกจากงานวิจัยของไทยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพแล้ว ยังมีงานวิจัยของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องอีก เช่น สตรอง (Strong. 1951 : 335) ได้ทำการวิจัยโดยการสร้างแบบทดสอบความสนใจของบุคคลในอาชีพต่างๆ ให้นักศึกษาที่กำลังศึกษาในวิทยาลัยทำผลของการวิจัย พบว่าจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 345 คน มีร้อยละ 86 ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสอดคล้องกัน ในระหว่างความสนใจกับอาชีพที่ได้ทำอยู่ ในอีก 20 ปีต่อมา สตรองได้ชี้ให้เห็นด้วยว่า กลุ่มตัวอย่างที่เปลี่ยนอาชีพไปนั้น ได้คะแนนความสนใจในอาชีพต่ำกว่าบุคคลที่ไม่ได้เปลี่ยนอาชีพ จากงานวิจัยของสตรองแสดงให้เห็นว่า ความสนใจในอาชีพมีความสัมพันธ์สูงมากกับการเลือกอาชีพของบุคคล

แกลเลอร์ (Galler. 1951 : 439 - 445) ได้ศึกษาพบว่า ความสนใจในอาชีพของเด็กวัยรุ่น ซึ่งมีอายุระหว่าง 12 - 14 ปี ทั้งชาย และหญิง ต่างมีความกระตือรือร้นในเรื่องอาชีพแล้ว และอาชีพ ก็มีได้สูงไปกว่าอาชีพของบิดา มารดา โครเกอร์ และ เลาทท์เทท (Droger and Louttet. 1953 : 203-212) ได้วิจัยเกี่ยวกับอาชีพของบิดาที่มีผลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชายในชั้นมัธยม พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพบิดา และความมุ่งหวังในอาชีพของเด็ก มีอิทธิพลทำให้เด็กจำนวน 2 ใน 3 มุ่งหวังในอาชีพที่มีรายได้ และมีสถานะทางสังคมสูงกว่าระดับอาชีพของบิดา

เออร์ดแมน (Erdman. 1957 : 24 - 97) ได้ศึกษาการเลือกอาชีพของวัยรุ่นที่เรียนซ้ำ พบว่าประสบการณ์ที่เกี่ยวกับอาชีพที่เด็กได้รับจากที่บ้านและชุมชน มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพมากกว่าโรงเรียน และเด็กวัยรุ่นเหล่านี้รู้จักตนเอง พยายามเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

แทนเซอร์ (Tanzer. 1957 : 890) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับการเลือกประเภทของงาน และระดับของแรงบันดาลใจในอาชีพ โดยศึกษากับเด็กหนุ่มเกาหลี จำนวน 183 คน ผลการศึกษาพบว่า คนที่เลือกงานเกี่ยวกับบุคลากรด้านธุรกิจ (Personal Contact-Business) มีคะแนนของคุณลักษณะทางบุคลิกภาพ และการเข้าสังคมสูงกว่า พวกที่เลือกงานที่เกี่ยวกับการใช้มือ (Materials and Symbol Handling) ส่วนคนที่เลือกอาชีพเกี่ยวกับวัตถุ (Materials and Symbol) ได้คะแนนทางด้านการเข้าสังคมต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย อย่างมีนัยสำคัญ และยังพบว่า ระดับความสนใจ และระดับอาชีพของบิดา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับอาชีพที่เลือก

เมอร์โดช (Murdoch. 1964 : 2351) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักศึกษา ผลปรากฏว่า ในการเลือกอาชีพของนักศึกษาในวิทยาลัย ส่วนมากได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบที่เป็นความสนใจ ความสามารถของตนเอง ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ให้นักศึกษาส่วนมากตัดสินใจได้ดี ได้แก่ การสนทนากับบุคคลที่ประกอบอาชีพนั้น ๆ และการอ่านหนังสือ

มอสเซอร์ (Mozer. 1965 : 460 - 1) ได้ศึกษาการเลือกอาชีพของนักเรียนโดยให้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เลือกอาชีพที่ชอบมากที่สุด 3 อาชีพ จากอาชีพที่ให้เลือก 100 อาชีพ พบว่า นักเรียนที่มีสติปัญญาสูงมักจะเลือกอาชีพชั้นสูง ที่ต้องการฝึกฝนในระดับสูง ส่วนนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาต่ำจะเลือกอาชีพที่ต้องการการฝึกหัดด้านวิชาการเพียงเล็กน้อย หรืออาจไม่ต้องใช้วิชาการเลย

โอโซกลู (Ozoglu. 1965 : 7 - 8) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ประสบความสำเร็จ ตามความสามารถทางวิชาการ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ไม่ประสบความสำเร็จ ตามความสามารถทางวิชาการ พบว่า นักเรียนที่ประสบผลสำเร็จตามความสามารถทางวิชาการมีระดับในการเลือกอาชีพไม่อยู่ในระดับเดียวกันกับความสามารถทางวิชาการ และความสนใจ

เพอร์โรน (Perrone. 1965 : 254 - 257) ได้ศึกษาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมต้น พบว่า เด็กที่มีระดับเชาวน์ปัญญาสูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี มีปัญหาส่วนตัวน้อย เลือกอาชีพที่มีโอกาสแสดงออก และอาชีพที่นำความพอใจส่วนตัวมาให้ และต้องการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป เพื่อนำตนไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในชีวิตจริง ตรงกันข้ามกับเด็กที่มีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะไม่สนใจการแสดงออกของตน และตั้งจุดมุ่งหมายในงานอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง ยังได้ผลอีกว่า ค่านิยมทางอาชีพที่สำคัญที่สุด คือ รายได้สูง ความมั่นคงในอนาคต ค่านิยมทั่วไป ได้แก่ การช่วยเหลือผู้อื่นทำงานเกี่ยวกับวัตถุ และไม่ต้องทำงานตามคำสั่งใคร

เอคดี้ (Eddy. 1969 : 29 - 59) ได้ศึกษาวิจัยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนเกษตรกรรม ในรัฐหลุยเซียน่า ในปี 1965 โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 741 คน ผลการศึกษา พบว่า

1. บิดา มารดา มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ และมารดามีอิทธิพลเป็นอย่างมากในการตัดสินใจทางการศึกษาของเด็ก
2. ระดับการศึกษาของบิดา มารดา มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด กับการเลือกอาชีพของเด็ก มากกว่า ความมีชื่อเสียงในอาชีพของบิดา มารดา
3. การเลือกอาชีพของเด็กขึ้นอยู่กับ ความสนใจส่วนตัว ความพึงพอใจ ความสามารถ และค่าตอบแทน

ชอง (Chong. 1977 : 4128 - A) ได้ศึกษาการเลือกอาชีพ และระบบค่านิยม พบค่านิยมต่อการเลือกอาชีพตามลำดับดังนี้ ความปลอดภัยในครอบครัว การยอมรับตนเอง ความมีอิสระ ค่านิยมที่มีความสำคัญน้อยลง ได้แก่ ความปลอดภัยของชาติ เงินเดือน และการยอมรับทางสังคม

การเลือกค่านิยมทั่วไปกลุ่มตัวอย่างเลือกความเชื่อสัจยว่สำคัญที่สุด ถัดมาได้แก่ ความรับผิดชอบ
ใจกว้าง ความสะอาด จินตนาการ และการเชื่อฟัง ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบการเลือกอาชีพ 6
อาชีพ พบว่า สิ่งแวดล้อม ของอาชีพ มีผลต่อการเลือกอาชีพอย่างมีนัยสำคัญ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัยคือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา โดยผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ เจ้าของกิจการธุรกิจค้าปลีก และธุรกิจบริการ ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวนทั้งสิ้น 911 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้จากการสุ่มประชากรที่เป็นเจ้าของกิจการธุรกิจค้าปลีก และธุรกิจบริการ ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวนทั้งสิ้น 911 คน แบบเจาะจงเลือกเฉพาะที่ดำเนินธุรกิจปัจจุบันมาไม่น้อยกว่า 5 ปีติดต่อกัน และมีการชำระภาษีประจำปี ซึ่งมีจำนวน 372 คน จำแนกด้วยประเภทธุรกิจ เป็น 2 ประเภท คือ ธุรกิจค้าปลีกได้ 188 คน และธุรกิจบริการได้ 184 คน และเลือกตามสะดวก จำนวนร้อยละ 50 ของทั้งหมด ในแต่ละกลุ่มเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ จำนวน 186 คน จำแนกตามประเภทของธุรกิจ ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าของกิจการธุรกิจค้าปลีก และธุรกิจบริการ
ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี

การดำเนินธุรกิจ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	
		เจาะจงเลือกเฉพาะ ผู้ประกอบการที่ดำเนิน ธุรกิจมาไม่น้อยกว่า 5 ปี ติดต่อกัน	เลือกตามสะดวกร้อยละ 50 ใช้เป็น กลุ่มตัวอย่าง
ประเภทธุรกิจค้าปลีก	471	188	94
ประเภทธุรกิจบริการ	440	184	92
รวม	911	372	186

ที่มา : สำนักงานเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ โดยผู้วิจัยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสร้างเป็นคำถาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check - List) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา จำนวน 40 ข้อ

การให้คะแนนคำตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ได้ใช้มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert) มีน้ำหนักคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการเลือกมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการเลือกมาก
- 3 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการเลือกปานกลาง
- 2 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการเลือกน้อย
- 1 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการเลือกน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี รวม 3 ด้าน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในรายละเอียดเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา
2. สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ตัวเลือก โดยให้ครอบคลุมปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และดูความสมบูรณ์ของเครื่องมือเพื่อให้ผู้วิจัยนำไปปรับปรุงแก้ไข
4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิให้เหมาะสม ก่อนนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปทดลองใช้
5. หลังการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว เพื่อให้แบบสอบถามชุดนี้มีความเชื่อมั่น (Reliability) สำหรับการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้นำไปทดลองใช้ (Try - Out) กับผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกและธุรกิจบริการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ที่ดำเนินธุรกิจปัจจุบันมาน้อยกว่า 5 ปี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
6. แบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. บันทึกเสนอขอให้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ถึงเจ้าของกิจการธุรกิจค้าปลีก และธุรกิจบริการ ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. การส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้นำส่งด้วยตัวเองทุกแห่ง
3. การรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้เดินทางไปรวบรวมด้วยตัวเอง โดยเก็บรวบรวมในวันรุ่งขึ้น และตามที่ได้รับคำแนะนำจากผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งใช้เวลาในการรวบรวม 1 สัปดาห์หลังจากส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว
4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่รวบรวมได้ โดยนำเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ ไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งสามารถรวบรวมได้ จำนวน 186 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus)
2. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ
3. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกและธุรกิจบริการ เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษานำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์เป็นรายชื่อ เฉพาะด้านและรวมทุกด้าน โดยนำเสนอในรูปแบบของตาราง พร้อมคำบรรยายประกอบ
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามประเภทธุรกิจ เพศ และระดับการศึกษา วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลด้วย ค่า t - test ซึ่งวิเคราะห์เป็นรายชื่อ เฉพาะด้านและรวมทุกด้าน โดยนำเสนอในรูปแบบของตาราง พร้อมคำบรรยายประกอบ

ในการวิเคราะห์ข้างต้นนี้ ให้ถือว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม อยู่ในช่วงของเกณฑ์เฉลี่ยใด ก็แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยส่วนรวมอยู่ในระดับนั้น ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนตามแนวคิดของสัมฤทธิ์ วงศ์ทองดี (2533 : 68) ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	มีอิทธิพลต่อการเลือก มากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	มีอิทธิพลต่อการเลือก มาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีอิทธิพลต่อการเลือก ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีอิทธิพลต่อการเลือก น้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีอิทธิพลต่อการเลือก น้อยที่สุด

5. ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด ได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (ชัยสิทธิ์ เกลิมมีประเสริฐ. 2538 : 45)

$$\% = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	%	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ความถี่หรือจำนวน
	n	แทน	จำนวนทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (บุญชม ศรีสะอาด. 2541 : 56)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของตัวอย่าง
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนตัวอย่าง

1.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด.

2541 : 87)

$$S. D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
n	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติค่า

t – test Independent ใช้สูตร (อังรา สืบสินธุ์สกุลไชย. 2539 : 93 - 107)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t – Distribution
	\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์เป็น 3 ตอน และเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อความหมาย ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ ดังนี้

สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบาย โดยเรียงลำดับหัวข้อเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ประสบความสำเร็จ ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามประเภทธุรกิจ เพศ ระดับการศึกษา อายุ และรายได้

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา จำแนกตามประเภทธุรกิจ เพศ ระดับการศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลรายละเอียดส่วนตัวของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ประสบความสำเร็จในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 186 คน จำแนกตามประเภทของธุรกิจ เพศ ระดับการศึกษา อายุ และรายได้ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ประสบความสำเร็จในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม ประเภทของธุรกิจ เพศ ระดับการศึกษา อายุ และรายได้

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประเภทของธุรกิจ		
ประเภทธุรกิจค้าปลีก	94	50.50
ประเภทธุรกิจบริการ	92	49.50
รวม	186	100
เพศ		
ชาย	69	37.10
หญิง	117	62.90
รวม	186	100
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่า ปริญญาตรี	111	59.70
ตั้งแต่ ปริญญาตรี ขึ้นไป	75	40.30
รวม	186	100
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	56	30.10
ตั้งแต่ 30 ปี ขึ้นไป	130	69.90
รวม	186	100
รายได้		
ต่ำกว่า 1,500 บาท ต่อวัน	82	44.10
ตั้งแต่ 1,500 บาท ต่อวัน ขึ้นไป	104	55.90
รวม	186	100

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 186 คน เป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ดำเนินกิจการปัจจุบันของตนมาน้อยกว่า 5 ปี ต่อเนื่อง ประกอบด้วยผู้ประกอบการในธุรกิจค้าปลีก จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 และธุรกิจบริการ จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 49.50 ซึ่งเป็นจำนวนที่แตกต่างกันเพียง 2 คน เท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 1

โดยส่วนมากเป็นเพศหญิง ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 117 คน คิดเป็นร้อยละ 62.90 ที่เหลือเป็นเพศชาย จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 37.10

มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 59.70 ที่เหลือทั้งหมดมีระดับการศึกษาตั้งแต่ ปริญญาตรี ขึ้นไป จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30

ซึ่งส่วนมาก มีอายุตั้งแต่ 30 ปี ขึ้นไป จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 69.90 ที่เหลือ มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 30.10

ในส่วนของรายได้ พบว่า ส่วนมากมีรายได้ตั้งแต่ 1,500 บาท ต่อวันขึ้นไป จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 55.90 ที่เหลือทั้งหมดจำนวน 82 คน มีรายได้ต่ำกว่า 1,500 บาท ต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 55.90

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัยคือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา ดังแสดงในตาราง 3 - 18

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามประเภทของธุรกิจ

ข้อที่	ปัจจัยส่วนบุคคล	ประเภทของธุรกิจ (N = 186)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.	ต้องการหารายได้ให้มากขึ้นกว่าการเป็นลูกจ้างคนอื่น	4.16	0.90	มาก
2.	ต้องการมีธุรกิจเป็นของตนเอง	4.36	0.71	มาก
3.	ต้องการมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น	4.53	0.68	มากที่สุด
4.	ต้องการมีฐานะที่มั่นคง	4.28	0.76	มาก
5.	ต้องเป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ค่อนข้างสูง	3.92	0.84	มาก
6.	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.13	0.72	มาก
7.	มีความกล้าในการตัดสินใจ	4.15	0.67	มาก
8.	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.09	0.81	มาก
9.	กล้าเผชิญกับปัญหาและอุปสรรค	4.11	0.76	มาก
10.	ต้องเป็นบุคคลที่ยอมรับความล้มเหลวได้ดี	3.73	0.94	มาก
11.	มีความต้องการขยายกิจการเพื่อความเป็นหนึ่ง	3.61	1.02	มาก
12.	มีความต้องการความเป็นอิสระในการทำงาน	4.23	0.77	มาก
13.	มีความต้องการความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ	3.67	0.90	มาก
14.	ต้องการมีอำนาจในการตัดสินใจ	4.08	0.82	มาก
15.	ต้องการมีอำนาจในการบริหารจัดการ	4.04	0.81	มาก
	รวม	4.07	0.49	มาก

จากตาราง 3 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยส่วนบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับ การเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดย ภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ลำดับแรก ได้แก่ ต้องการมีความ เป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) รองลงมา คือ ต้องการมีธุรกิจเป็นของ ตนเอง ($\bar{X} = 4.36$) และต้องการมีฐานะที่มั่นคง ($\bar{X} = 4.28$) ตามลำดับ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ทั้งสองข้อ ทั้งนี้ มีความต้องการขยายกิจการเพื่อความเป็นหนึ่ง เป็นลำดับสุดท้าย ความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามประเภทของธุรกิจ

ข้อที่	ปัจจัยทางสังคม	ประเภทของธุรกิจ (N = 186)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
16.	ควรเป็นธุรกิจเดิมของครอบครัว	3.18	1.04	ปานกลาง
17.	การเลือกธุรกิจต้องสัมพันธ์กับสถานภาพครอบครัว	3.61	0.87	มาก
18.	ต้องมีเพื่อนร่วมธุรกิจ	3.71	0.93	มาก
19.	ที่ตั้งธุรกิจต้องสัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน	4.20	0.79	มาก
20.	มีทรัพยากรเพียงพอกับความต้องการของชุมชน	4.01	0.82	มาก
21.	ประเภทธุรกิจต้องสัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน	4.11	0.80	มาก
22.	ประเภทธุรกิจต้องสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมของชุมชน	3.94	0.85	มาก
23.	ประเภทของธุรกิจต้องสัมพันธ์กับสภาพเศรษฐกิจชุมชน	3.91	0.81	มาก
24.	ประเภทของธุรกิจต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้ชุมชน	4.27	0.90	มาก
25.	ธุรกิจที่ดีต้องได้รับโอกาสให้เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน	3.94	0.85	มาก
26.	การเลือกดำเนินธุรกิจต้องคำนึงถึงค่านิยมของชุมชน	3.73	0.77	มาก
27.	ควรเลือกธุรกิจที่สามารถคืนกำไรให้กับชุมชนได้	3.60	0.69	มาก
28.	ควรเป็นธุรกิจที่มีส่วนร่วมจัดการศึกษาให้ชุมชน	3.63	0.83	มาก
29.	ควรเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้ให้แก่สมาชิกของชุมชน	3.65	0.87	มาก
30.	ต้องรู้จักแข่งขันจุดอ่อนของกลุ่มแข่งขัน	4.05	0.93	มาก
รวม		3.84	0.52	มาก

จากตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยทางสังคม ที่เกี่ยวข้องกับ การเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดย ภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยทางสังคม ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ลำดับแรก ได้แก่ ประเภทของธุรกิจ ต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้ชุมชน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมา คือ ที่ตั้ง ธุรกิจต้องสัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน ($\bar{X} = 4.20$) และประเภทธุรกิจต้องสัมพันธ์กับ ความ ต้องการของชุมชน ($\bar{X} = 4.11$) ตามลำดับ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ทั้งสองข้อ ทั้งนี้ควรเป็น ธุรกิจเดิมของครอบครัว เป็นลำดับสุดท้าย ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.18$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามประเภทของธุรกิจ

ข้อที่	ปัจจัยทางการศึกษา	ประเภทของธุรกิจ (N = 186)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
31.	ควรมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจที่เลือกเป็นอย่างดี	4.35	0.71	มาก
32.	ควรได้รับการแนะนำทางการประกอบธุรกิจ โดยหน่วยงานของรัฐบาล	3.63	0.98	มาก
33.	ควรได้รับการแนะนำทางการประกอบธุรกิจ โดยหน่วยงานของเอกชน	3.56	0.94	มาก
34.	ควรได้รับแนวคิดเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ จากสื่อสารมวลชน	3.73	0.83	มาก
35.	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4.19	0.73	มาก
36.	ควรได้รับการศึกษาในระบบการศึกษาสายอาชีพ	4.06	0.81	มาก
37.	ได้รับการแนะนำการประกอบธุรกิจจากผู้เชี่ยวชาญ	3.89	0.95	มาก
38.	มีการวิจัยตลาดเพื่อสร้างข้อได้เปรียบทางการค้า	3.97	0.83	มาก
39.	มีการศึกษาข้อมูล เพื่อพัฒนาการแข่งขันอยู่เสมอ	4.08	0.86	มาก
40.	ควรมีการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ	4.13	0.80	มาก
รวม		3.96	0.60	มาก

จากตาราง 5 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยทางการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยทางการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ลำดับแรก ได้แก่ ควรมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจที่เลือกเป็นอย่างดี ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($X = 4.35$) รองลงมา คือ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ($X = 4.19$) และ ควรมีการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ($X = 4.13$) ตามลำดับ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ทั้งสองข้อ ทั้งนี้ ควรได้รับการแนะนำทางการ

ประกอบธุรกิจโดยหน่วยงานของเอกชน เป็นลำดับสุดท้าย ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($X = 3.56$)
 ตาราง 6 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้
 ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามประเภท
 ของธุรกิจโดยรวม และรายด้าน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	ประเภทของธุรกิจ (N = 186)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ปัจจัยส่วนบุคคล	4.07	0.49	มาก
ปัจจัยทางสังคม	3.84	0.52	มาก
ปัจจัยทางการศึกษา	3.96	0.60	มาก
รวม	3.96	0.46	มาก

จากตาราง 6 แสดงผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือก
 ดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ตามความมุ่ง
 หมายของการวิจัย ข้อที่ 1 โดยภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($X = 3.96$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบ
 ความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ลำดับแรก ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งม
 ีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมา คือ ปัจจัยทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.96$) และ ปัจจัยทาง
 สังคม ($\bar{X} = 3.84$) ตามลำดับ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ทั้งสองข้อ

1. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ผู้ประกอบอาชีพอิสระที่มีประเภทของธุรกิจต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตาราง 7 - 10

ตาราง 7 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรีจำแนกตามประเภทของธุรกิจ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ปัจจัยส่วนบุคคล	ประเภทของธุรกิจ				t
		ธุรกิจค้าปลีก (N = 94)		ธุรกิจบริการ (N = 92)		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.	ต้องการหารายได้ให้มากขึ้นกว่าการเป็นลูกจ้างคนอื่น	4.01	0.99	4.32	0.77	-2.34*
2.	ต้องการมีธุรกิจเป็นของตนเอง	4.39	0.71	4.33	0.71	0.65
3.	ต้องการมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น	4.52	0.67	4.54	0.69	-0.22
4.	ต้องการมีฐานะที่มั่นคง	4.29	0.80	4.28	0.73	0.04
5.	ต้องเป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ค่อนข้างสูง	3.94	0.85	3.90	0.83	0.28
6.	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.11	0.71	4.16	0.73	0.54
7.	มีความกล้าในการตัดสินใจ	4.20	0.65	4.10	0.70	1.06
8.	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.11	0.82	4.08	0.80	0.25
9.	กล้าเผชิญกับปัญหาและอุปสรรค	4.06	0.76	4.16	0.76	-0.89
10.	ต้องเป็นบุคคลที่ยอมรับความล้มเหลวได้ดี	3.76	0.94	3.70	0.96	0.43
11.	มีความต้องการขยายกิจการเพื่อความเป็นหนึ่ง	3.52	1.09	3.70	0.95	-1.17
12.	มีความต้องการความเป็นอิสระในการทำงาน	4.17	0.81	4.28	0.73	-0.99
13.	มีความต้องการความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ	3.54	0.97	3.79	0.81	-1.92

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	ปัจจัยส่วนบุคคล	ประเภทของธุรกิจ				t
		ธุรกิจค้าปลีก (N = 94)		ธุรกิจบริการ (N = 92)		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
14.	ต้องการมีอำนาจในการตัดสินใจ	3.98	0.90	4.19	0.71	-1.73
15.	ต้องการมีอำนาจในการบริหารจัดการ	4.01	0.85	4.08	0.77	-0.55
รวม		4.04	0.51	4.11	0.47	-0.92

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยส่วนบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามประเภทธุรกิจ โดยภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เพียง 1 ข้อ คือ ต้องการหารายได้ให้มากขึ้นกว่าการเป็นลูกจ้างคนอื่น ที่เหลือทั้งหมด มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 8 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรีจำแนกตามประเภทของธุรกิจโดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ปัจจัยทางสังคม	ประเภทของธุรกิจ				t
		ธุรกิจค้าปลีก (N = 94)		ธุรกิจบริการ (N = 92)		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
16.	ควรเป็นธุรกิจเดิมของครอบครัว	3.14	1.15	3.22	0.92	-0.52
17.	การเลือกธุรกิจต้องสัมพันธ์กับสถานภาพครอบครัว	3.60	0.88	3.63	0.86	-0.27
18.	ต้องมีเพื่อนร่วมธุรกิจ	3.62	0.95	3.80	0.89	-1.38
19.	ที่ตั้งธุรกิจต้องสัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน	4.16	0.78	4.25	0.79	-0.78
20.	มีทรัพยากรเพียงพอกับความต้องการของชุมชน	3.96	0.84	4.05	0.79	-0.81
21.	ประเภทธุรกิจต้องสัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน	4.10	0.80	4.12	0.81	-0.20
22.	ประเภทธุรกิจต้องสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมของชุมชน	3.95	0.82	3.94	0.88	0.10
23.	ประเภทของธุรกิจต้องสัมพันธ์กับสภาพเศรษฐกิจชุมชน	3.83	0.79	4.00	0.83	-1.44
24.	ประเภทของธุรกิจต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้ชุมชน	0.42	0.88	4.32	0.91	-0.70
25.	ธุรกิจที่ดีต้องได้รับโอกาสให้เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน	3.93	0.90	3.96	0.80	-0.25
26.	การเลือกดำเนินธุรกิจต้องคำนึงถึงค่านิยมของชุมชน	3.66	0.81	3.79	0.72	-1.19
27.	ควรเลือกธุรกิจที่สามารถคืนกำไรให้กับชุมชนได้	3.50	0.74	3.70	0.62	-1.94

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	ปัจจัยทางสังคม	ประเภทของธุรกิจ				t
		ธุรกิจค้าปลีก (N = 94)		ธุรกิจบริการ (N = 92)		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
28.	ควรเป็นธุรกิจที่มีส่วนร่วมจัดการศึกษาให้ชุมชน	3.54	0.83	3.72	0.83	-1.44
29.	ควรเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้ให้แก่สมาชิกของชุมชน	3.58	0.89	3.72	0.84	-1.13
30.	ต้องรู้จักแข่งขันของคู่แข่ง	3.97	0.99	4.13	0.85	-1.20
	รวม	3.78	0.53	3.89	0.51	-1.40

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 ซึ่งแสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามประเภทธุรกิจ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งภาพรวม และรายข้อซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 9 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามประเภทของธุรกิจ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ปัจจัยทางการศึกษา	ประเภทของธุรกิจ				t
		ธุรกิจค้าปลีก (N = 94)		ธุรกิจบริการ (N = 92)		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
31.	ควรมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจที่เลือกเป็นอย่างดี	4.28	0.75	4.42	0.67	-1.41
32.	ควรได้รับการแนะนำทางการประกอบธุรกิจ โดยหน่วยงานของรัฐบาล	3.51	1.03	3.76	0.92	-1.74
33.	ควรได้รับการแนะนำทางการประกอบธุรกิจ โดยหน่วยงานของเอกชน	3.44	0.98	3.69	0.88	-1.82
34.	ควรได้รับแนวคิดเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ จากสื่อสารมวลชน	3.63	0.79	3.84	0.87	-1.72
35.	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4.16	0.72	4.23	0.74	-0.64
36.	ควรได้รับการศึกษาในระบบการศึกษาสาย อาชีพ	3.97	0.84	4.15	0.78	-1.55
37.	ได้รับการแนะนำการประกอบธุรกิจจาก ผู้เชี่ยวชาญ	3.76	1.01	4.02	0.86	-1.93
38.	มีการวิจัยตลาดเพื่อสร้างข้อได้เปรียบทาง การค้า	3.90	0.79	4.04	0.88	-1.14
39.	มีการศึกษาข้อมูล เพื่อพัฒนาการแข่งขัน อยู่เสมอ	3.99	0.87	4.17	0.85	-1.46
40.	ควรมีการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ	4.03	0.82	4.24	0.76	-1.78
รวม		3.87	0.60	4.06	0.59	-2.19*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยทางการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัด เพชรบุรี จำแนกตามประเภทธุรกิจ โดยภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ ระดับ .05 ทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามประเภทของธุรกิจ โดยรวม และรายด้าน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	ประเภทของธุรกิจ				t
	ธุรกิจค้าปลีก (N = 94)		ธุรกิจบริการ (N = 92)		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ปัจจัยส่วนบุคคล	4.04	0.51	4.11	0.47	-0.92
ปัจจัยทางสังคม	3.78	0.53	3.89	0.51	-1.40
ปัจจัยทางการศึกษา	3.87	0.60	4.06	0.59	-2.19*
รวม	3.90	0.47	4.01	0.44	-1.68

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นตามความมุ่งหมายข้อที่ 2 เกี่ยวกับ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามประเภทธุรกิจ โดยภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เพียง 1 ด้าน คือ ปัจจัยทางการศึกษา ที่เหลือทั้งหมด มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ผู้ประกอบอาชีพอิสระที่มีเพศต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตาราง 11 - 14

ตาราง 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ปัจจัยส่วนบุคคล	เพศ				t
		ชาย (N = 69)		หญิง (N = 117)		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.	ต้องการหารายได้ให้มากขึ้นกว่าการเป็นลูกจ้างคนอื่น	4.08	0.98	4.21	0.85	-0.87
2.	ต้องการมีธุรกิจเป็นของตนเอง	4.33	0.68	4.38	0.73	-0.40
3.	ต้องการมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น	4.52	0.61	4.54	0.71	-0.16
4.	ต้องการมีฐานะที่มั่นคง	4.10	0.84	4.39	0.69	-2.55*
5.	ต้องเป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ค่อนข้างสูง	3.91	0.84	3.92	0.84	-0.08
6.	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.12	0.70	4.15	0.73	-0.27
7.	มีความกล้าในการตัดสินใจ	4.10	0.67	4.18	0.68	-0.76
8.	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.09	0.84	4.09	0.80	-0.06
9.	กล้าเผชิญกับปัญหาและอุปสรรค	4.15	0.85	4.09	0.71	0.44
10.	ต้องเป็นบุคคลที่ยอมรับความล้มเหลวได้ดี	3.77	0.93	3.70	0.96	0.47
11.	มีความต้องการขยายกิจการเพื่อความมั่นคง	3.71	0.96	3.55	1.06	1.05
12.	มีความต้องการความเป็นอิสระในการทำงาน	4.20	0.76	4.24	0.78	-0.31
13.	มีความต้องการความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ	3.70	0.93	3.65	0.88	0.34

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	ปัจจัยส่วนบุคคล	เพศ				t
		ชาย (N = 69)		หญิง (N = 117)		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
14.	ต้องการมีอำนาจในการตัดสินใจ	4.12	0.83	4.06	0.81	0.45
15.	ต้องการมีอำนาจในการบริหารจัดการ	4.09	0.82	4.02	0.81	0.57
	รวม	4.07	0.48	4.08	0.50	-0.16

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยส่วนบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศโดยภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เพียง 1 ข้อ คือ ต้องการมีฐานะที่มั่นคง ที่เหลือทั้งหมด มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ปัจจัยทางสังคม	เพศ				t
		ชาย (N = 69)		หญิง (N = 117)		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
16.	ควรเป็นธุรกิจเดิมของครอบครัว	3.38	1.14	3.06	0.97	2.02*
17.	การเลือกธุรกิจต้องสัมพันธ์กับสถานภาพครอบครัว	3.74	0.80	3.54	0.91	1.52
18.	ต้องมีเพื่อนร่วมธุรกิจ	3.77	0.93	3.68	0.93	0.66
19.	ที่ตั้งธุรกิจต้องสัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน	4.23	0.75	4.19	0.81	0.37
20.	มีทรัพยากรเพียงพอกับความต้องการของชุมชน	4.00	0.82	4.01	0.82	-0.07
21.	ประเภทธุรกิจต้องสัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน	4.20	0.82	4.05	0.80	1.24

22.	ประเภทธุรกิจต้องสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม ของชุมชน	3.97	0.86	3.92	0.84	0.37
23.	ประเภทของธุรกิจต้องสัมพันธ์กับสภาพ เศรษฐกิจชุมชน	3.90	0.77	3.92	0.83	-0.20
24.	ประเภทของธุรกิจต้องไม่สร้างความเดือดร้อน ให้ชุมชน	4.28	0.87	4.27	0.91	0.08
25.	ธุรกิจที่ดีต้องได้รับโอกาสให้เข้าร่วมกิจกรรม ในชุมชน	4.04	0.79	3.88	0.87	1.27
26.	การเลือกดำเนินธุรกิจต้องคำนึงถึงค่านิยมของ ชุมชน	3.83	0.79	3.67	0.75	1.37
27.	ควรเลือกธุรกิจที่สามารถคืนกำไรให้กับ ชุมชนได้	3.67	0.74	3.56	0.66	1.06

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	ปัจจัยทางสังคม	เพศ				t
		ชาย (N = 69)		หญิง (N = 117)		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
28.	ควรเป็นธุรกิจที่มีส่วนร่วมจัดการศึกษาให้ชุมชน	3.70	0.83	3.59	0.83	0.84
29.	ควรเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้ให้แก่สมาชิกของชุมชน	3.65	0.84	3.64	0.89	0.08
30.	ต้องรู้จักแข่งขันของคู่แข่งกัน	4.09	0.94	4.03	0.92	0.44
	รวม	3.90	0.51	3.80	0.53	1.22

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศโดยภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เพียง 1 ข้อ คือ ควรเป็นธุรกิจเดิมของครอบครัว ที่เหลือทั้งหมด มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 13 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ปัจจัยทางการศึกษา	เพศ				t
		ชาย (N = 69)		หญิง (N = 117)		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
31.	ควรมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจที่เลือกเป็นอย่างดี	4.38	0.77	4.33	0.68	0.40
32.	ควรได้รับการแนะแนวทางการประกอบธุรกิจ โดยหน่วยงานของรัฐบาล	3.71	0.88	3.59	1.04	0.81
33.	ควรได้รับการแนะแนวทางการประกอบธุรกิจ โดยหน่วยงานของเอกชน	3.57	0.83	3.56	1.00	0.07
34.	ควรได้รับแนวคิดเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ จากสื่อสารมวลชน	3.70	0.77	3.75	0.87	-0.45
35.	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4.23	0.75	4.17	0.72	0.55
36.	ควรได้รับการศึกษาในระบบการศึกษาสาย อาชีพ	4.06	0.84	4.06	0.80	-0.02
37.	ได้รับการแนะนำการประกอบธุรกิจจาก ผู้เชี่ยวชาญ	3.99	0.98	3.83	0.93	1.09
38.	มีการวิจัยตลาดเพื่อสร้างข้อได้เปรียบทางการค้า	4.02	0.85	3.95	0.83	0.52
39.	มีการศึกษาข้อมูล เพื่อพัฒนาการแข่งขัน อยู่เสมอ	4.17	0.84	4.03	0.88	1.13
40.	ควรมีการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ	4.22	0.78	4.09	0.81	1.09
รวม		4.00	0.56	3.94	0.63	0.74

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยทางการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง โดยภาพรวม และรายข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวม และรายด้าน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	เพศ				t
	ชาย (N = 69)		หญิง (N = 117)		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ปัจจัยส่วนบุคคล	4.07	0.48	4.08	0.50	-0.16
ปัจจัยทางสังคม	3.90	0.51	3.80	0.53	1.22
ปัจจัยทางการศึกษา	4.00	0.56	3.94	0.63	0.74
รวม	3.99	0.45	3.94	0.47	0.70

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นตามความมุ่งหมายข้อที่ 2 เกี่ยวกับ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งโดยภาพรวม และรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 15 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับการศึกษา				t
		ต่ำกว่าปริญญาตรี (N = 111)		ตั้งแต่ปริญญาตรี ขึ้นไป (N = 75)		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1.	ต้องการหารายได้ให้มากขึ้นกว่าการเป็นลูกจ้างคนอื่น	4.19	0.88	4.12	0.93	0.51
2.	ต้องการมีธุรกิจเป็นของตนเอง	4.43	0.72	4.25	0.68	1.70
3.	ต้องการมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น	4.60	0.71	4.44	0.62	1.54
4..	ต้องการมีฐานะที่มั่นคง	4.32	0.75	4.24	0.79	0.66
5.	ต้องเป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ค่อนข้างสูง	3.95	0.91	3.88	0.72	0.53
6.	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.13	0.74	4.15	0.69	-0.19
7.	มีความกล้าในการตัดสินใจ	4.15	0.69	4.15	0.65	0.06
8.	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.06	0.86	4.13	0.74	-0.58
9.	กล้าเผชิญกับปัญหาและอุปสรรค	4.08	0.78	4.16	0.74	-0.65
10.	ต้องเป็นบุคคลที่ยอมรับความล้มเหลวได้ดี	3.70	1.02	3.76	0.82	-0.40
11.	มีความต้องการขยายกิจการเพื่อความเป็นหนึ่ง	3.58	1.04	3.65	0.99	-0.50
12.	มีความต้องการความเป็นอิสระในการทำงาน	4.26	0.79	4.17	0.74	0.76
13.	มีความต้องการความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ	3.71	0.93	3.60	0.85	0.83
14.	ต้องการมีอำนาจในการตัดสินใจ	4.05	0.81	4.12	0.84	-0.54
15.	ต้องการมีอำนาจในการบริหารจัดการ	4.03	0.83	4.07	0.79	-0.33
	รวม	4.08	0.50	4.06	0.48	0.31

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยส่วนบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งโดยภาพรวม และรายข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 16 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ปัจจัยทางสังคม	ระดับการศึกษา				t
		ต่ำกว่าปริญญาตรี (N = 111)		ตั้งแต่ปริญญาตรี ขึ้นไป (N = 75)		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
16.	ควรเป็นธุรกิจเดิมของครอบครัว	3.19	1.07	3.16	1.01	0.19
17.	การเลือกธุรกิจต้องสัมพันธ์กับสถานภาพครอบครัว	3.65	0.82	3.56	0.95	0.68
18.	ต้องมีเพื่อนร่วมธุรกิจ	3.69	0.97	3.73	0.86	-0.29
19.	ที่ตั้งธุรกิจต้องสัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน	4.18	0.81	4.24	0.75	-0.51
20.	มีทรัพยากรเพียงพอกับความต้องการของชุมชน	4.00	0.82	4.01	0.81	-0.11
21.	ประเภทธุรกิจต้องสัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน	4.14	0.80	4.07	0.81	0.57
22.	ประเภทธุรกิจต้องสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมของชุมชน	4.00	0.85	3.85	0.83	1.16
23.	ประเภทของธุรกิจต้องสัมพันธ์กับสภาพเศรษฐกิจชุมชน	3.98	0.80	3.81	0.82	1.40
24.	ประเภทของธุรกิจต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้ชุมชน	4.26	0.92	4.28	0.86	-0.14
25.	ธุรกิจที่ดีต้องได้รับโอกาสให้เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน	3.94	0.86	3.95	0.84	-0.08
26.	การเลือกดำเนินธุรกิจต้องคำนึงถึงค่านิยมของชุมชน	3.73	0.76	3.72	0.78	0.08
27.	ควรเลือกธุรกิจที่สามารถคืนกำไรให้กับชุมชนได้	3.62	0.70	3.56	0.68	0.59

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อที่	ปัจจัยทางสังคม	ระดับการศึกษา				t
		ต่ำกว่าปริญญาตรี (N = 111)		ตั้งแต่ปริญญาตรี ขึ้นไป (N = 75)		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
28.	ควรเป็นธุรกิจที่มีส่วนร่วมจัดการศึกษาให้ชุมชน	3.58	0.84	3.71	0.82	-1.05
29.	ควรเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้ให้แก่สมาชิกของชุมชน	3.69	0.83	3.59	0.92	0.76
30.	ต้องรู้จักแข่งขันของคู่แข่ง	3.98	0.98	4.15	0.83	-1.19
	รวม	3.84	0.52	3.83	0.53	0.20

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งโดยภาพรวม และรายข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 17 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ปัจจัยทางการศึกษา	ระดับการศึกษา				t
		ต่ำกว่าปริญญาตรี (N = 111)		ตั้งแต่ปริญญาตรี ขึ้นไป (N = 75)		
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
31.	ควรมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจที่เลือกเป็นอย่างดี	4.34	0.69	4.36	0.75	-0.17
32.	ควรได้รับการแนะนำทางการประกอบธุรกิจ โดยหน่วยงานของรัฐบาล	3.67	0.96	3.59	1.03	0.54
33.	ควรได้รับการแนะนำทางการประกอบธุรกิจ โดยหน่วยงานของเอกชน	3.59	1.00	3.52	0.84	0.47
34.	ควรได้รับแนวคิดเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ จากสื่อสารมวลชน	3.82	0.86	3.60	0.79	1.77
35.	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4.21	0.75	4.17	0.71	0.31
36.	ควรได้รับการศึกษาในระบบการศึกษาสาย อาชีพ	4.04	0.82	4.09	0.81	-0.47
37.	ได้รับการแนะนำการประกอบธุรกิจจาก ผู้เชี่ยวชาญ	3.88	1.03	3.89	0.83	-0.07
38.	มีการวิจัยตลาดเพื่อสร้างข้อได้เปรียบทางการค้า	3.96	0.84	3.99	0.83	-0.18
39.	มีการศึกษาข้อมูล เพื่อพัฒนาการแข่งขัน อยู่เสมอ	4.02	0.90	4.17	0.80	-1.21
40.	ควรมีการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ	4.07	0.79	4.23	0.80	-1.30
	รวม	3.96	0.61	3.96	0.59	-0.02

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 ซึ่งแสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยทางการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งโดยภาพรวม และรายข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 18 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม และรายด้าน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	ระดับการศึกษา				t
	ต่ำกว่าปริญญาตรี (N = 111)		ตั้งแต่ปริญญาตรี ขึ้นไป (N = 75)		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ปัจจัยส่วนบุคคล	4.08	0.50	4.06	0.48	0.31
ปัจจัยทางสังคม	3.84	0.52	3.83	0.53	0.20
ปัจจัยทางการศึกษา	3.96	0.61	3.96	0.59	-0.02
รวม	3.96	0.47	3.95	0.45	0.20

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นตามความมุ่งหมายข้อที่ 2 เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งโดยภาพรวม และรายข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ดังแสดงในตาราง 19

ตาราง 19 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ปัจจัยส่วนบุคคล	
1. ควรมีความซื่อสัตย์	15
2. ควรมีความขยัน มุ่งมั่น และอดทน	10
3. ควรมีร่างกายที่แข็งแรง สมบูรณ์	12
ปัจจัยทางสังคม	
1. ให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือสังคม ชุมชน เป็นประจำ	5
2. ควรมีมนุษยสัมพันธ์กับธุรกิจอื่นๆ ด้วย	4
ปัจจัยทางการศึกษา	
1. ควรติดตามเทคโนโลยีให้ทันความต้องการของลูกค้าอยู่เสมอ	12
2. ควรมีความรู้ด้านการประชาสัมพันธ์เป็นอย่างดี	8

จากตาราง 19 ซึ่งแสดงค่าความถี่ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ตามความมุ่งหมายข้อที่ 3 เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี พบว่า มีผู้เสนอแนะปัจจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม จำนวนมากแต่ส่วนมากซ้ำกับข้อคำถามที่มีอยู่แล้ว โดยสามารถแยกเฉพาะที่ไม่ซ้ำและเกี่ยวข้องได้ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ควรมีความซื่อสัตย์ จำนวนผู้ออกความคิดเห็น 15 คน ควรมีความขยัน มุ่งมั่น และอดทน จำนวนผู้ออกความคิดเห็น 10 คน และควรมีร่างกายที่แข็งแรง สมบูรณ์ จำนวนผู้ออกความคิดเห็น 12 คน

ปัจจัยทางสังคม พบว่า ให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือสังคม ชุมชน เป็นประจำ จำนวนผู้
ออกความคิดเห็น 5 คน และควรมีนุชยสัมพันธ์กับธุรกิจอื่นๆ ด้วย จำนวนผู้ออกความคิดเห็น 4
คน

ปัจจัยทางการศึกษา พบว่า ควรติดตามเทคโนโลยีให้ทันความต้องการของลูกค้าอยู่เสมอ
จำนวนผู้ออกความคิดเห็น 12 คน และควรมีความรู้ด้านการประชาสัมพันธ์เป็นอย่างดี จำนวนผู้
ออกความคิดเห็น 8 คน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษาจำแนกตาม ประเภทของธุรกิจ เพศ และระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้มีความประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระได้ใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกหาธุรกิจที่เหมาะสมเพื่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพของตน และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาธุรกิจให้สามารถสนองตอบความต้องการของชุมชน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ เจ้าของกิจการธุรกิจค้าปลีก และธุรกิจบริการ ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวนทั้งสิ้น 911 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ ได้จากการสุ่มประชากรที่เป็นเจ้าของกิจการธุรกิจค้าปลีก และธุรกิจบริการ ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำนวนทั้งสิ้น 911 คน แบบเจาะจงเลือกเฉพาะที่ดำเนินธุรกิจปัจจุบันมาไม่น้อยกว่า 5 ปี ติดต่อกัน และมีการชำระภาษีประจำปี ซึ่งมีจำนวน 372 คน จำแนกด้วยประเภทธุรกิจ เป็น 2 ประเภท คือ ธุรกิจค้าปลีก ได้ 188 คน และธุรกิจบริการ ได้ 184 คน และเลือกตามสะดวก ด้วยจำนวน ร้อยละ 50 ของทั้งหมด ในแต่ละกลุ่มเป็นจำนวน กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ 186 คน แบ่งเป็นธุรกิจค้าปลีก จำนวน 94 คน และธุรกิจบริการ จำนวน 92 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check - list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ข้อมูลความคิดเห็น จำนวน 40 ข้อ เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา โดยเป็นแบบสอบถามข้อมูล ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการเลือก มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการเลือก มาก
- 3 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการเลือก ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการเลือก น้อย
- 1 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการเลือก น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จำนวน 3 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำส่งแบบสอบถาม จำนวน 186 ฉบับ ด้วยตนเอง พร้อม เก็บรวบรวมคืน โดยได้รับกลับคืนจากผู้ประกอบการประเภทธุรกิจค้าปลีก จำนวน 94 ฉบับ และประเภทธุรกิจบริการ จำนวน 92 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 186 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS/PC⁺ และนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ และ ร้อยละ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งวิเคราะห์เป็นรายข้อ เฉพาะด้าน และรวมทุกด้าน

ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา จำแนกตามประเภทธุรกิจ เพศ และระดับการศึกษา โดยใช้สถิติ t - test ซึ่งวิเคราะห์เป็นรายข้อ เฉพาะด้าน และรวมทุกด้าน

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา ด้วยค่าความถี่ ซึ่งวิเคราะห์เป็นรายข้อ และรายด้าน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ และร้อยละ สรุปผลได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลรายละเอียดส่วนตัวของผู้ประกอบอาชีพอิสระ ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ที่ดำเนินกิจการปัจจุบันของตนมาไม่น้อยกว่า 5 ปี อย่างต่อเนื่อง จำนวน 186 คน เกี่ยวกับประเภทของธุรกิจ เพศ ระดับการศึกษา อายุ และรายได้ โดยข้อมูลที่ได้ประกอบด้วยเป็นผู้ประกอบการในธุรกิจค้าปลีก จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 และธุรกิจบริการ จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 49.50 ซึ่งเป็นจำนวนที่แตกต่างกันเพียง 2 คน เท่านั้นคิดเป็นร้อยละ 1

ส่วนมากเป็นเพศหญิง ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 117 คน คิดเป็นร้อยละ 62.90 ที่เหลือเป็นเพศชาย จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 37.10

มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 59.70 ที่เหลือทั้งหมด มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรี ขึ้นไป จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30

มีอายุตั้งแต่ 30 ปี ขึ้นไป จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 69.90 ที่เหลือมีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 30.10

ในส่วนของรายได้ พบว่าส่วนมากมีรายได้ตั้งแต่ 1,500 บาท ต่อวันขึ้นไป จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 55.90 ที่เหลือทั้งหมด จำนวน 82 คน มีรายได้ต่ำกว่า 1,500 บาท ต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 55.90

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี สรุปผลได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งวิเคราะห์เป็นรายข้อ เฉพาะด้าน และรวมทุกด้าน สรุปผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นลำดับแรก ได้แก่ ต้องการมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) รองลงมา คือ ต้องการมีธุรกิจเป็นของตนเอง ($\bar{X} = 4.36$) และต้องการมีฐานะที่มั่นคง ($\bar{X} = 4.28$) ตามลำดับ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ทั้งสองข้อ ทั้งนี้ มีความต้องการขยายกิจการเพื่อความเป็นหนึ่ง เป็นลำดับสุดท้าย ความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.61$)

2. ปัจจัยทางสังคม ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยทางสังคม ที่เกี่ยวข้องเป็นลำดับแรก ได้แก่ ประเภทของธุรกิจต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้ชุมชน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมา คือ ที่ตั้งธุรกิจต้องสัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน ($\bar{X} = 4.20$) และประเภทธุรกิจต้องสัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน ($\bar{X} = 4.11$) ตามลำดับ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งสองข้อ ทั้งนี้ควรเป็นธุรกิจเดิมของครอบครัวเป็นลำดับสุดท้าย ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.18$)

3. ปัจจัยทางการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัจจัยทางการศึกษา ที่เกี่ยวข้องเป็นลำดับแรก ได้แก่ ควรมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจที่เลือกเป็นอย่างดี ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา คือ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.19$) และควรมีการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.13$) ตามลำดับ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก ทั้งสองข้อ ทั้งนี้ ควรได้รับการแนะแนวทางการประกอบธุรกิจโดยหน่วยงานของเอกชน เป็นลำดับสุดท้าย ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$)

4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องเป็นลำดับแรก ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาคือ ปัจจัยทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.96$) และปัจจัยทางสังคม ($\bar{X} = 3.84$) ตามลำดับ ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งสองข้อ

ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา จำแนกตามประเภทธุรกิจ เพศ และระดับการศึกษา โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลด้วย ค่า t - test เป็นรายข้อ เฉพาะด้าน และรวมทุกด้าน สรุปผลได้ ดังนี้

1. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามประเภทของธุรกิจ โดยภาพรวมพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียง 1 ด้าน คือ ปัจจัยทางการศึกษาที่เหลือทั้งหมด มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล โดยภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เพียง 1 ข้อ คือ ต้องการหารายได้ให้มากขึ้นกว่าการเป็นลูกจ้างคนอื่น ที่เหลือทั้งหมดมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.2 ปัจจัยทางสังคม พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวม และรายข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.3 ปัจจัยทางการศึกษา โดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยภาพรวม และรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล โดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียง 1 ข้อ คือ ต้องการมีฐานะที่มั่นคง ที่เหลือทั้งหมด มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2 ปัจจัยทางสังคม โดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เพียง 1 ข้อ คือ ควรเป็นธุรกิจเดิมของครอบครัว ที่เหลือทั้งหมด มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.3 ปัจจัยทางการศึกษา พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง โดยรวม และรายข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยภาพรวม และรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวม และรายข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.2 ปัจจัยทางสังคม พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่

ระดับ .05 ทั้งโดยรวม และรายข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.3 ปัจจัยทางการศึกษา พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวม และรายข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือก ดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา ด้วยค่าความถี่ ซึ่งวิเคราะห์เป็นรายข้อ และรายด้าน พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนิน ธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ด้วยค่าความถี่ พบว่า มีผู้เสนอแนะปัจจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม จำนวนมากแต่ส่วนมากซ้ำกับข้อคำถามที่มีอยู่แล้ว โดย สามารถแยกเฉพาะที่ไม่ซ้ำและเกี่ยวข้องได้ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ควรมีความซื่อสัตย์ จำนวนผู้ออกความคิดเห็น 15 คน ควรมีความขยัน มุ่งมั่น และอดทน จำนวนผู้ออกความคิดเห็น 10 คน และควรมีร่างกายที่แข็งแรง สมบูรณ์ จำนวนผู้ออกความคิดเห็น 12 คน

ปัจจัยทางสังคม พบว่า ให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือสังคม ชุมชน เป็นประจำ จำนวนผู้ ออกความคิดเห็น 5 คน และควรมีมนุษยสัมพันธ์กับธุรกิจอื่นๆ ด้วย จำนวนผู้ออกความคิดเห็น 4 คน

ปัจจัยทางการศึกษา พบว่า ควรติดตามเทคโนโลยีให้ทันความต้องการของลูกค้าอยู่เสมอ จำนวนผู้ออกความคิดเห็น 12 คน และควรมีความรู้ด้านการประชาสัมพันธ์เป็นอย่างดี จำนวนผู้ออก ความคิดเห็น 8 คน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัย ส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา มีประเด็นสำคัญน่าสนใจ ควรแก่การนำมา วิเคราะห์ และอภิปรายผล ดังนี้

1. โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือก ดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี มีอิทธิพลต่อ ความสำเร็จในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้ปัจจัยในการเลือก ดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี อยู่ใน ระดับมากที่สุดทั้ง 3 ปัจจัย โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ ลำดับแรกได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล รองลงมาคือ ปัจจัย

ทางการศึกษา และปัจจัยทางสังคม ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ สว่าง เจริญรัตน์ (2537 : 75 - 76) ที่พบว่านักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพ ลำดับแรก ได้แก่ ปัจจัยด้านตนเอง รองลงมา อีก 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านวิชาการ ตามลำดับ แต่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ในระดับปานกลาง ทั้งภาพรวม และรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการตัดสินใจใด ๆ บุคคลจะต้องคำนึงถึงข้อมูลทั้ง 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา โดยจะนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ เพื่อเป็นทางเลือกที่ดี และเหมาะสมกับตนเองมากที่สุด แต่การนำข้อมูลทั้ง 3 ปัจจัยนี้ มาประกอบในการคิดและตัดสินใจเลือกใช้ปัจจัยใดมากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ สถานการณ์ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งผู้ดำเนินธุรกิจที่ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใช้ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลมากกว่าข้อมูลปัจจัยทางการศึกษา และปัจจัยทางสังคม ตามลำดับ นั้น อาจเป็นเพราะว่าจากข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ดำเนินธุรกิจ พบว่า ส่วนมากมีอายุตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไป และมีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งอาจเชื่อได้ว่าเป็นผู้ที่อยู่นอกระบบโรงเรียนมากกว่าอยู่ในระบบโรงเรียน และเป็นผู้ใหญ่ที่มีภาระ มีหน้าที่ และมีประสบการณ์ชีวิตมาแล้ว จึงคำนึงถึงเรื่องของตนเองและครอบครัวมากกว่าเรื่องอื่น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ มานี ไชยธีรานุกัฒศิริ (2532 : 3 - 8) ที่ทำการติดตามผลผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษา : การศึกษารายกรณี ผู้ประกอบอาชีพในภาคอุตสาหกรรม พบว่าการเข้าสู่อาชีพของเจ้าของสถานประกอบการนั้น ผู้ที่จะเข้าสู่อาชีพได้จะต้องมีคุณลักษณะที่ส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ คือ มีความฉลาด ไหวพริบ ชอบคิดค้น กล้าเสี่ยง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นข้อมูลส่วนบุคคลทั้งสิ้นและจากการศึกษา ของสุวัจชัย สมไพบูลย์ (2544 : 40 - 41) พบว่า บุคลิกภาพสำคัญของผู้ที่มิแหวจะเป็นผู้ประกอบการส่วนตัวได้ จะต้องมีความเชื่อมั่นตนเองในการทำงานโดยอิสระ ทุ่มเทให้กับงาน และเข้าใจเป็นอย่างดีว่า การยอมรับความเสี่ยงนั้น คือส่วนหนึ่งในสมการแห่งความสำเร็จ มีความคิดสร้างสรรค์ และรู้จักแสวงหาวิธีการหนึ่งวิธีการใด ที่จะทำให้เกิดพลังความคิดสร้างสรรค์ในการประกอบการ มีความสามารถพิเศษส่วนตัว และจากการศึกษา เรื่อง คุณลักษณะของประชากรในกรุงเทพมหานคร ตามเป้าหมายทางการศึกษา เรื่องคิดเป็น : สภาพปัจจุบันและแนวโน้ม ของอุนดา นพคุณ (2528 : 64) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ข้อมูลด้านตนเองสูงกว่าด้านอื่น ๆ ในการคิด

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี เป็นรายชื่อในแต่ละปัจจัยพบว่า

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่กลุ่มตัวอย่าง ใช้เป็นปัจจัยในการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี มีอิทธิพลอยู่ในระดับมากที่สุด 1

ข้อ คือ ต้องการมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รองลงมา คือ ต้องการมีธุรกิจเป็นของตนเอง และต้องการมีฐานะที่มั่นคง ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สิ่งสำคัญที่สุดที่ผู้ว่าคฝนอยากจะเป็นเจ้าของธุรกิจส่วนตัว จะต้องเผชิญก็คือ การทำให้เกิดผลสำเร็จจากการประกอบธุรกิจของตนเอง ซึ่งเหตุผลที่สำคัญประกอบหนึ่ง คือโอกาสที่จะได้กำไรและการสะสมความมั่งคั่ง ส่วนมากผู้ที่คาดหวังว่าจะเป็นผู้ประกอบการต่างเชื่อในภายิตที่ว่า “ไม่มีที่ทางจะร่ำรวยได้จากการทำงานให้ผู้อื่น” ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของสุวัจชัย สมไพบูลย์ (2544 : 35) ที่ว่าบุคคลจำนวนมากมองความเป็นเจ้าของธุรกิจด้วยความเข้าใจว่าเป็นวิธีการหนึ่งจากวิธีการที่มีอยู่ไม่มากนักที่จะสร้างความมั่งคั่งให้เกิดขึ้นได้

นอกจากนี้ นิธินา ศรีประเสริฐ (2544 : 12) ยังกล่าวว่าการเป็นผู้ประกอบการที่ดี และประสบความสำเร็จ จะมีลักษณะร่วมที่เหมือนกันประการสำคัญ คือต้องมีความทะเยอทะยาน ผู้ประกอบการต้องมีความรู้สึกต้องการอย่างแรงกล้าในการดำเนินธุรกิจอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่นอยากมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อยากมีธุรกิจเป็นของตนเอง อยากมีฐานะที่มั่นคง เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากหากไม่มีความต้องการนี้ ก็จะไม่มีความผลักดันให้ผู้ประกอบการ ลุกขึ้นมาดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย โดยความต้องการนี้จะสังเกตได้ชัดว่า เหนือกว่าบุคคลธรรมดา ทั้งความต้องการทางด้านทรัพย์สินเงินทอง หรือชื่อเสียงเกียรติยศ หรือเรียกได้ว่า มีความทะเยอทะยานในระดับสูง เหตุที่ต้องมีความต้องการอย่างแรงกล้านี้ อาจเนื่องมาจาก การเป็นผู้ประกอบการนั้น ต้องผ่านความยากลำบากในการดำเนินงานจำนวนมาก และเป็นอุปสรรคที่หนักหนาสาหัสแทบทั้งสิ้น ซึ่งถ้าไม่มีความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตแล้ว การทุ่มเทอย่างแรงกล้าในการทำธุรกิจก็จะไม่เกิดขึ้น ธุรกิจก็จะไม่ประสบความสำเร็จ

เมื่อพิจารณาในลำดับสุดท้าย พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความต้องการขยายกิจการเพื่อความเป็นหนึ่ง เป็นลำดับสุดท้าย แต่ก็ยังคงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อความสำเร็จในอาชีพอิสระในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอิทธิพลแห่งความทะเยอทะยานดังกล่าว ยังคงมีผลต่อความต้องการขยายกิจการเพื่อความเป็นหนึ่งอยู่ ระดับความคิดเห็นจึงยังคงอยู่ในระดับมาก แต่ที่เป็นลำดับสุดท้ายอาจจะเป็นเพราะ ยังมีปัจจัยเสริมอื่นๆ อีก ที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จได้ ซึ่งการขยายกิจการ เป็นเพียงเหตุผลปลายทางที่จะเป็นไปได้ เมื่อประสบความสำเร็จไปแล้วอย่างมั่นคงในระดับที่เหมาะสม ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกดำเนินธุรกิจในครั้งนี้ จึงเป็นลำดับสุดท้าย

1.2 ปัจจัยทางสังคม จากการวิจัยพบว่ามีปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างใช้เป็นปัจจัยในการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ ประเภทของธุรกิจต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้ชุมชน ที่ตั้งธุรกิจต้องสัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน และประเภทธุรกิจต้องสัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน ตามลำดับ โดยมีอิทธิพลต่อการเลือกดำเนินธุรกิจในระดับมากทั้ง 3 ข้อ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สุวัจชัย สม

ไพบูลย์ (2544 : 57) เกี่ยวกับจริยธรรมกับความรับผิดชอบต่อสังคมที่การดำเนินธุรกิจพึงมี ว่าการดำเนินธุรกิจต้องมีการสำนึกถึงความรับผิดชอบต่อชุมชน โดยเจ้าของธุรกิจจะต้องถามตนเองเสียก่อนว่าชุมชนได้รับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น หรือได้รับอันตรายจากสิ่งที่สถานประกอบการทำลงไป ? สภาพสิ่งแวดล้อมได้รับการหยิบขึ้นมาพิจารณาในช่วงระหว่างที่ธุรกิจดำเนินอยู่หรือไม่ ? การปฏิบัติงานของธุรกิจของตนจะก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจโดยรวมอะไรบ้าง ? ถ้าแม้ว่าการกระทำของเจ้าของธุรกิจรายใดรายหนึ่ง อาจจะมีผลกระทบต่อชุมชนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่เมื่อรวมธุรกิจที่มีอยู่ทั้งหมดเข้าด้วยกัน ผลกระทบก็จะขยายใหญ่โตขึ้นจนกลายเป็นผลกระทบที่สำคัญ หรือเหมือนอย่างเช่นมลภาวะเป็นพิษ ที่มีอยู่จำนวนเพียงเล็กน้อยจากสถานประกอบการหนึ่ง แต่เมื่อได้ถูกนำมาคูณด้วยจำนวนพัน ๆ เท่า ผลที่ตามมาภัยย่อมหนีไม่พ้นที่จะต้องเกิดผลกระทบต่อชุมชนส่วนร่วมอย่างแน่นอน

นอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้น ความสำนึกรับผิดชอบต่อชุมชน ยังหมายถึง การผลิตและการขายผลิตภัณฑ์สินค้าที่ปลอดภัยส่วนผสมที่เป็นอันตราย และสามารถนำไปใช้ได้ โดยที่ไม่ต้องกลัวว่าจะก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้อีกด้วย นอกจากนี้การดำเนินธุรกิจจะต้องมีผลกำไรอย่างเพียงพอที่จะยังคงความอยู่รอดได้ ซึ่งในขณะที่เดียวกันควรก่อให้เกิดงานและรายได้แก่คนในชุมชนนั้นด้วย ซึ่งต้องระลึกไว้เสมอว่าธุรกิจใดก็ตามสามารถที่จะอยู่รอดในโลกแห่งการแข่งขันเช่นทุกวันนี้ได้ จะต้องมีความเต็มใจที่จะตอบสนองความต้องการและจำเป็นของชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จได้จะต้องรู้ตลาดสินค้าหรือบริการและลูกค้า ซึ่งแผนการตลาดที่ดี เป็นปัจจัยนำไปสู่ความสำเร็จ โดยจะต้องรู้ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดหรือชุมชน วิเคราะห์สถานการณ์ปัจจัยและแนวโน้มความต้องการในสินค้าหรือบริการของตน วิเคราะห์ปัญหาหรืออุปสรรค และโอกาสในการเข้าสู่ตลาด การวิจัยตลาด ทำเลที่ตั้ง กลุ่มเป้าหมายสินค้า หรือบริการของตนอยู่ในระดับใด ตนจะขายสินค้าได้อย่างไร ตั้งราคาเท่าไร จะโฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างไร ซึ่ง Derek Hansen (ถาวร และ ธนะเวช ศรีสุขะโต, 2543 : 39) ผู้ก่อตั้ง American Capital Access กล่าวว่า “คุณทำธุรกิจเพื่อความต้องการของลูกค้า ถ้าคุณไม่รู้เท่าทันความต้องการของลูกค้า ไม่รู้ว่าใครคือลูกค้า ไม่รู้ว่าจะเข้าถึงลูกค้าอย่างไร และที่สำคัญไม่รู้ว่าจะจูงใจให้ลูกค้าซื้อสินค้าหรือบริการของคุณอย่างไร นั่น คุณต้องขอความช่วยเหลือแล้ว”

ในส่วนของการทำเลที่ตั้งของธุรกิจ หากไม่สัมพันธ์กับความต้องการของชุมชนแล้ว ความก้าวหน้าในการดำเนินธุรกิจย่อมไม่บรรลุเป้าหมายอย่างแน่นอน ทั้งนี้ปฏิเสธไม่ได้ว่า ความสะดวกสบาย ก็คือความต้องการอีกชั้นหนึ่ง นอกเหนือจากความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์โดยทั่วไป และความสะดวกสบายนี้เอง ที่กลายเป็นกลยุทธ์สำคัญในการทำการตลาด นอกจากนี้ในส่วนของ

ผู้ประกอบการเอง การดำเนินธุรกิจโดยมีปัจจัยในเรื่องของความสะดวก ก็ย่อมจะมีส่วนเอื้อต่อธุรกิจ เป็นอย่างดี อาทิ ความสะดวกในการติดต่อกับหน่วยงานอื่น หรือความสะดวกในการจัดหาสินค้า เป็นต้น ดังนั้น การเลือกทำเลที่ตั้งในการดำเนินธุรกิจ จึงมีส่วนช่วยให้หลายต่อหลายธุรกิจประสบความสำเร็จ และอีกหลายต่อหลายธุรกิจประสบความล้มเหลวมาแล้ว (นิธินา ศรีประเสริฐ. 2544 : 89-90)

นอกจากนี้ ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างใช้ปัจจัยในการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ในลำดับสุดท้าย คือ ความเป็นธุรกิจเดิมของครอบครัว โดยมีอิทธิพลต่อการเลือก ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับการวิจัยของสมคิด พรหมจ้อย และคณะ (2538 : 154) ที่พบว่าครอบครัว และญาติ พี่น้อง มีส่วนช่วยแนะนำเยาวชนในการตัดสินใจอย่างยิ่ง คือ ความสัมพันธ์ของสายใยระหว่างสมาชิกในครอบครัว ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจ และการดำเนินการในเรื่องสำคัญ ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนไทย กล่าวคือ ครอบครัวโดยเฉพาะพ่อ - แม่ และญาติ ผู้ที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และให้การสนับสนุน เป็นอย่างดี ดังจะเห็นได้ว่าในระยะแรกของเยาวชนที่เริ่มเลือกอาชีพหลักที่คิดว่าจะทำเป็นอาชีพของตนเอง ในขั้นตอนนี้ พ่อ - แม่ มีส่วนชักจูงในทำนองว่า “จะเรียนสูงไปทำไม ยิ่งเรียน ลูกยิ่งหางานยาก” หรือ “ดูอย่างเพื่อนบ้านเขายังทำได้และอยู่ได้เป็นอย่างดี เราก็น่าจะทำได้” “ไปลองทำกับน้ำเขาดู เพื่อจะได้เห็นลู่ทางบ้าง” หรือ “ดูอย่าง พ่อ - แม่ นี้ ยังเลี้ยงลูกมาได้จนปานนี้” จากการศึกษา พบว่า อาชีพเดิมของบิดามารดามีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพส่วนตัวของเยาวชน สูงถึงร้อยละ 63.45

เหตุผลที่เยาวชนละทิ้งอาชีพในสาขาที่ตนเรียน และมาประกอบอาชีพเดิมแทนพ่อ-แม่ คือ “ไม่มีใครทำแทนบิดามารดา” “จะได้อยู่ใกล้และดูแลบิดามารดา” “บิดามารดา พี่ ๆ แนะนำและให้ทุน” ฯลฯ รวมทั้งครอบครัวยังมีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนทางด้านเงินทุน ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจ แต่นอกเหนือจากเหตุผลดังกล่าวนี้แล้ว ส่วนมากเลือกประกอบอาชีพที่ตนสนใจ และมีประสบการณ์หรืออุดมการณ์ทางความคิด ดังนั้นการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระในส่วนของ ความเป็นธุรกิจเดิมของครอบครัว จึงเป็นปัจจัยที่ใช้ในการเลือก เป็นลำดับสุดท้าย

1.3 ปัจจัยทางการศึกษา ที่กลุ่มตัวอย่างใช้เป็นปัจจัยในทางเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ในลำดับแรก ได้แก่ ควรมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจที่เลือกเป็นอย่างดี รองลงมา คือ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และควรมีการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 3 ข้อ มีอิทธิพลต่อการเลือกดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จในระดับมาก เหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิไลวรรณ กิจจาหาญ (2543 : 44) ที่พบว่า การที่จะประกอบอาชีพอิสระได้นั้น ปัจจัยสำคัญประการแรกที่จะช่วยให้ผู้ประกอบการ

อิสระเกิดความมั่นใจในการประกอบอาชีพ คือ ข้อมูลพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยการสั่งสมประสบการณ์จากการศึกษามาโดยตรง นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีแรงจูงใจในการเลือกประกอบอาชีพจากความสนใจใฝ่รู้ในทักษะงานอาชีพด้วยตนเอง มีการศึกษาค้นคว้าความรู้จากการฝึกหัดในสถานประกอบการหรือหน่วยงานต่างๆ และการเรียนรู้จากสถาบันการศึกษา รวมทั้งมีการศึกษาเพิ่มเติมโดยการอ่านหนังสือ จะเห็นได้ว่าการประกอบอาชีพอิสระได้นั้น

ผู้ประกอบการจะต้องค้นหาความสนใจ ความถนัด และความสามารถทางอาชีพของตนเอง เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับตนเอง แล้วจึงมีการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม และยังคงคลั่งไคล้กับงานวิจัยของทพวงมหาวิทยาลัย (2533 : 65) เรื่อง การฝึกอบรมบัณฑิตเข้าสู่อาชีพทำธุรกิจปลาสวยงาม ซึ่งพบว่าบุคคลผู้ประสบความสำเร็จในกิจการของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประกอบอาชีพอิสระ และธุรกิจขนาดย่อมล้วนเป็นผู้ที่เรียนรู้ด้วยตนเอง และงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2538 : 45) เรื่อง ประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษา พบว่า ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง จะส่งเสริมให้ประกอบอาชีพอิสระได้สำเร็จ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจที่เลือกเป็นอย่างดี เป็นปัจจัยสร้างความเชื่อมั่น เพราะหากสังคมและสิ่งแวดล้อมให้โอกาสทางการประกอบอาชีพแล้ว เช่น การประกอบอาชีพช่างซ่อมรถยนต์ในหมู่บ้านที่ไม่มีใครประกอบอาชีพอยู่เลย ซึ่งเป็นผลให้การประกอบอาชีพซ่อมรถยนต์มีเพียงรายเดียวในหมู่บ้านย่อมมีงานมาก จนทำไม่ไหว เช่นนี้ถือว่าเป็นโอกาสของผู้ประกอบอาชีพ แต่ผู้ประกอบการ กลับไม่มีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจซ่อมรถยนต์เลย หรือขาดการศึกษาค้นคว้า หรือขาดการพัฒนาตนเองให้เกิดความชำนาญงาน เช่นนี้แล้วโอกาสเช่นนี้ก็จะหมดไป ไม่อาจประสบความสำเร็จในธุรกิจลักษณะนั้นได้ ด้วยเหตุนี้การมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจที่เลือกเป็นอย่างดี จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ลำดับรองลงมา ที่เป็นปัจจัยสนับสนุน คือ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองอย่างจริงจัง และการพัฒนาความรู้ความชำนาญของตนให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ จึงจะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ นอกจากนี้ยังพบว่าควรได้รับแนวทางการประกอบธุรกิจโดยหน่วยงานเอกชน เป็นปัจจัยที่ใช้ในการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมืองจังหวัดเพชรบุรี เป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การได้รับแนวทางการประกอบธุรกิจโดยหน่วยงานต่าง ๆ เป็นปัจจัยที่ใช้เป็นทางเลือกได้น้อย เมื่อเทียบกับปัจจัยด้านอื่น ๆ ซึ่งจากผลการวิจัยของ สมคิด พรหมจ้อย และคณะ (2538 : 155) พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5.52 เท่านั้นที่เข้าสู่อาชีพเพราะได้รับแนวคิด การฝึกฝน หรืออบรมจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งหมายถึงโรงเรียน หน่วยงานฝึกฝนอาชีพทั้งของทางราชการ และเอกชน ฝ่ายส่งเสริมต่าง ๆ สื่อทั้งด้านสิ่งพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ ในฐานะที่ทางราชการได้จัดหน่วยงานส่งเสริม และฝึกฝนอาชีพขึ้นหลายระดับ

เช่น โรงเรียนสารพัดช่าง ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด ฝายเคหะกิจของพัฒนาชุมชน ฯลฯ โดยเยาวชนบางส่วนทราบข้อมูลและความเป็นไปได้จากสื่อทางโทรทัศน์ ซึ่งเสนอรายการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และบางส่วนที่ได้รับการอบรมจากหลักสูตรระยะสั้น จากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น วิชาอิเล็กทรอนิกส์ ช่างตัดผมชาย ช่างเครื่องยนต์ อย่างไรก็ตามการอบรมดังกล่าว เพียงพอสำหรับการจุดประกายความสนใจริเริ่มดำเนินการและสร้างความมั่นใจได้ในระดับหนึ่ง เท่านั้น

2. จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา จำแนกตามประเภทธุรกิจ เพศ และระดับการศึกษา โดยภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวจำแนก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอิทธิพลของตัวจำแนกไม่ว่าจะเป็นประเภทของธุรกิจ เพศ หรือระดับการศึกษา ไม่มีผลกระทบต่อความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง ๆ ที่จำนวนในแต่ละกลุ่มที่ปรากฏในข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีขนาดใกล้เคียงกันมาก คือ กลุ่มจำแนกตามประเภทของธุรกิจ มีร้อยละ 50.50 ที่ดำเนินธุรกิจค้าปลีก ที่เหลือร้อยละ 49.50 ดำเนินธุรกิจบริการเป็นเพศหญิงร้อยละ 62.90 ซึ่งจะมีมากกว่าเพศชายอยู่เกือบจะ 1 ใน 2 และจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ร้อยละ 59.70 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งใกล้เคียงกับระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 40.30 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามเพศ แล้วพบว่า เพศหญิงมีมากกว่าเพศชาย ถึงเกือบ 1 ใน 2 นั้น ต่างมีความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี สอดคล้องกันคือแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพันธุ์ ชัดตพงษ์ (2543 : 119) ซึ่งพบว่าเพศไม่สามารถจำแนกกลุ่มความสนใจในอาชีพอิสระได้ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในสังคมยอมรับว่าเพศชาย และเพศหญิง มีความสามารถเท่าเทียมกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 3 ตัวจำแนก แสดงให้เห็นว่าสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าในการจำแนกตามประเภทธุรกิจ กลุ่มตัวอย่าง ให้ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียง 1 ข้อ โดยผู้ดำเนินธุรกิจประเภทธุรกิจบริการ มีความคิดเห็นเฉลี่ยสูงกว่าผู้ดำเนินธุรกิจประเภทธุรกิจค้าปลีก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่างานบริการต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวในการให้บริการลูกค้า ซึ่งในเมื่อตนเองมีความสามารถ และบริการให้ลูกค้าได้เป็นอย่างดี ย่อมมีลูกค้าดีใจ ซึ่งโดยธรรมชาติของผู้เข้าใช้บริการ มักพึงพอใจกับผู้ให้

บริการที่รู้ใจ และผูกเป็นลูกค้าประจำในที่สุด เมื่อเป็นเช่นนี้ ความคิดที่ว่า “ในเมื่อมีลูกค้าประจำ และตนมีความสามารถ ทำไมจะต้องทำเพื่อคนอื่นรวยด้วย ผู้นำความสามารถที่มี มาประกอบธุรกิจ ส่วนตัวหาความร่ำรวยให้ตนเองไม่ดีกว่า หรือ ?” จึงเกิดขึ้น ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินธุรกิจ ประเภทบริการจึงมีความคิดเห็นเฉลี่ย ว่า ต้องการหารายได้ให้มากขึ้นกว่าการเป็นลูกจ้างคนอื่น สูงกว่า กลุ่มประเภทธุรกิจค้าปลีก

เมื่อพิจารณาการจำแนกตามเพศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ในข้อ ต้องการมีฐานะที่มั่นคง โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิง มีความคิดเห็นเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่เป็นเพศชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเพศหญิงเป็นเพศแม่ ที่ต้องมีการดูแลความเป็นอยู่ของครอบครัวให้สมาชิกของครอบครัวมีความสุขอบอุ่นทั้งร่างกายและจิตใจ ด้วยเหตุนี้จึงต้องการความมั่นคงในการครองชีพ ซึ่งหมายถึง ต้องการมีฐานะที่มั่นคงสูงกว่าเพศชาย ซึ่งสังคมกำหนดให้เป็นผู้นำ ที่มีภาระเพียงการแสวงหาปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อการยังชีพของสมาชิกในครอบครัวเท่านั้น โดยมักมอบความรับผิดชอบในการรักษาทรัพย์ที่หาได้ไว้กับเพศหญิง เป็นส่วนใหญ่

2.2 ปัจจัยทางสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 3 ตัวจำแนก แสดงให้เห็นว่าสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีเพียง 1 ข้อ ในตัวจำแนกตามเพศ ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 คือ ควรเป็นธุรกิจเดิมของครอบครัว โดยกลุ่มที่เป็นเพศชายมีความคิดเห็นเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่เป็นเพศหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสังคม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม มักให้เพศชายเป็นผู้นำครอบครัว และเป็นผู้สร้างความมั่นคงให้แก่ครอบครัว ดังนั้นการสร้างฐานะให้มั่นคงโดยเร็ว จึงควรมีทุนเดิมของครอบครัวเป็นปัจจัยสนับสนุน ระดับความคิดเห็นเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย ในข้อนี้ จึงสูงกว่าของกลุ่มที่เป็นเพศหญิง

2.3 ปัจจัยทางการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 อยู่ 1 ตัวจำแนก คือ จำแนกตามประเภทของธุรกิจ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินธุรกิจประเภทธุรกิจบริการ มีความคิดเห็นเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินธุรกิจประเภทธุรกิจค้าปลีก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการศึกษาที่สูงย่อมมีผลโดยตรงต่อความเชื่อมั่นในการให้บริการลูกค้า อีกทั้งยังเป็นปัจจัยส่งเสริมให้การบริการมีความเป็นมาตรฐานสูงกว่า โดยเฉพาะการมีศึกษาในสาขาที่ตนประกอบวิชาชีพนั้นอยู่ ซึ่งรวมถึงการได้เคยผ่านการฝึกอบรมหรือประกวดแข่งขันในทักษะทางวิชาชีพที่ตนให้บริการ โดยมีสถาบันเฉพาะทางที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในวงการนั้น ๆ ออกมาตรฐานรับรองให้ ย่อมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการดำเนินธุรกิจ โดยเฉพาะด้านบริการ สามารถสร้างมาตรฐานให้ลูกค้ามีความเชื่อถือได้ในระดับหนึ่ง จึงนับได้ว่าเป็นจุด

ได้เปรียบของธุรกิจประการหนึ่งด้วย ซึ่งความจำเป็นสำหรับธุรกิจค้าปลีกในขณะนี้จะเน้นที่ตัวสินค้า เป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นปัจจัยทางการศึกษา จึงพบว่าการจำแนกตามประเภทของธุรกิจกลุ่มตัวอย่าง จึงมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังที่กล่าวมา โดยกลุ่มตัวอย่างที่ ดำเนินธุรกิจประเภทธุรกิจบริการ มีความคิดเห็นเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินธุรกิจประเภท ธุรกิจค้าปลีก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทุกข้อ แสดงให้เห็นว่าสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. จากผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนิน ธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา ด้วยค่าความถี่ พบว่ามีผู้เสนอแนะปัจจัยที่ เกี่ยวข้องเพิ่มเติม จำนวนมากแต่ส่วนมากซ้ำกับข้อคำถามที่มีอยู่แล้ว โดยสามารถแยกเฉพาะที่ไม่ซ้ำ และเกี่ยวข้องได้ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ควรมีความซื่อสัตย์ จำนวนผู้ออกความคิดเห็น 15 คน ควรมีความขยัน มุ่งมั่น และอดทน จำนวนผู้ออกความคิดเห็น 10 คน และควรมีร่างกายที่แข็งแรง สมบูรณ์ จำนวนผู้ออกความคิดเห็น 12 คน ทั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษากรณี ผู้ประกอบอาชีพใน ภาคอุตสาหกรรม ของ มานี ไชยธีรานูวัตติ (2532 : 3 - 9) พบว่าปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จใน อาชีพ ได้แก่ ความต้องการเบื้องต้น คือ ความต้องการด้านปัจจัย 4 ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง และคุณลักษณะที่เหมาะสมเป็นที่พอใจของผู้เกี่ยวข้องด้วย คือ มีความรับผิดชอบ อดทน ขยัน ช่าง สังเกต ใจเย็น มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และจากการศึกษารายกรณีของบุคคลที่ ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระในภาคพาณิชย์กรรม และบริการ จำนวน 15 ราย ของ การวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สมคิด พรหมชัย และคณะ. 2538 : 159) พบว่า มีปัจจัยพื้นฐานคุณลักษณะที่สำคัญของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ อิสระ ซึ่งประกอบด้วยความขยัน ความอดทน ทำงานประเภทหนักเอา เบาสู้ ไม่ท้อถอยในการ ทำงาน ประหยัด มีความคิดริเริ่ม รู้ทันคน ทันเหตุการณ์ มองเห็นการณ์ไกล ซื่อสัตย์และมีคุณธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีสุขภาพดี ตรงต่อเวลาในการนัดหมาย

ปัจจัยทางสังคม พบว่าควรให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือสังคม ชุมชน เป็นประจำ จำนวนผู้ออกความคิดเห็น 5 คน และควรมีมนุษยสัมพันธ์กับธุรกิจอื่น ๆ ด้วย จำนวนผู้ออกความ คิดเห็น 4 คน ซึ่งสอดคล้องกับ สุวัจชัย สมไพบูลย์ (2544 : 39 - 40) ที่กล่าวว่า การเปลี่ยนมา เป็นเจ้าของธุรกิจ ย่อมทำให้ต้องเปิดอาณาจักรของการติดต่อทางสังคมใหม่ทั้งหมด ซึ่งมักก่อให้เกิด การติดต่อทางสังคม และความนับถือจากนักธุรกิจ ทั้งในธุรกิจขนาดใหญ่ และธุรกิจขนาดเล็ก งาน ของหน่วยงานของรัฐเป็นจำนวนมากต้องอาศัยการสนับสนุนจากวงการธุรกิจ และการที่เจ้าของธุรกิจ

มีสถานภาพทางสังคม ผู้ประกอบการจะพบช่องทางที่จะเข้าถึงเหตุการณ์และองค์กรที่แตกต่างกัน สถานภาพที่ค้นพบใหม่นี้เป็นส่วนประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งในความสำเร็จของธุรกิจ การได้เป็นสมาชิกของกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน เช่น หอการค้า สโมสรโรตารี สมาคม ชมรม และอื่น ๆ จะเป็นเครื่องนำทางที่วิเศษสุด ในการสร้างการยอมรับชื่อเสียงของตัวเองผู้ประกอบการเอง และธุรกิจของเขา การติดต่อธุรกิจที่สำคัญ ๆ และผู้นำหน่วยงานของรัฐ ล้วนแต่เป็นการสร้างโอกาสในการส่งเสริมธุรกิจ และชื่อเสียงให้กับตัวเองผู้ประกอบการเอง ซึ่งไม่มีทางที่จะเป็นไปได้ ถ้าหากว่ายังอยู่ในฐานะที่เป็นลูกจ้าง นอกจากนี้ นิธินา ศรีประเสริฐ (2544 : 39) ยังกล่าวถึง การมีมนุษยสัมพันธ์กับธุรกิจอื่น ๆ ว่า เป็นแนวทางในการสร้างแนวคิดเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยการมองข้ามอุตสาหกรรมหนึ่งไปยังอีกอุตสาหกรรมหนึ่ง แล้วคิดว่า มีความเป็นไปได้ในการดำเนินการหรือไม่ โดยอาจจะเริ่มต้นจากการที่ผู้ประกอบการมีพื้นฐานความรู้ในอุตสาหกรรมหนึ่งมานาน และมองเห็นโอกาสในอีกอุตสาหกรรมหนึ่ง เมื่อแนวคิดเกิดขึ้นก็สามารถสร้างสินค้าและบริการชิ้นใหม่ โดยการรวมอุตสาหกรรมที่ต่างกันได้ ตัวอย่างเช่น การพัฒนาเครื่องเล่นในสวนสนุกมาเป็นเกมคอมพิวเตอร์ หรือพัฒนาเป็นวิดีโอเกมในบ้าน หรือในปัจจุบันที่พบมาก ได้แก่ การนำสินค้าจากหลายอุตสาหกรรมมาลงในอินเทอร์เน็ต และได้รับความนิยมอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการประมูลสินค้า การจำหน่ายรถยนต์ บ้าน-ที่ดิน เป็นต้น

ปัจจัยทางการศึกษา พบว่า ควรติดตามเทคโนโลยีให้ทันความต้องการของลูกค้าอยู่เสมอ จำนวนผู้ออกความคิดเห็น 12 คน และควรมีความรู้ด้านการประชาสัมพันธ์เป็นอย่างดี จำนวนผู้ออกความคิดเห็น 8 คน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ธุรกิจจะต้องมีการแข่งขันระหว่างกัน เช่น ร้านขายเสื้อผ้า อาจจะต้องแข่งขันกับร้านขายอาหาร เป็นต้น ธุรกิจจะพยายามใช้พลังการแข่งขันต่อธุรกิจอื่น ๆ ด้วยการใช้เครื่องมือการแข่งขันต่าง ๆ เครื่องมือการแข่งขันที่ใช้กันอยู่ ส่วนมาก ก็คือ การลดราคาสินค้า การเสนอราคาที่มีความแตกต่างกัน ทำเลที่ตั้ง การให้บริการและการส่งเสริมการขายสินค้า เป็นต้น เพื่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน นักธุรกิจจะทำการลดราคาสินค้าของตนให้ต่ำกว่าคู่แข่งและคู่แข่ง โดยปกติจะปฏิบัติตอบโต้ด้วยการลดราคาเช่นเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตามการลดราคา ถึงแม้ว่าจะทำให้ยอดขายของธุรกิจเพิ่มขึ้นก็ตาม แต่อาจจะทำให้กำไรของคู่แข่งทุกคนลดลงได้และสงครามราคาที่เกิดขึ้น อาจจะทำให้ธุรกิจบางแห่งต้องเลิกกิจการไป การส่งเสริมการขายด้วยการโฆษณา เป็นเครื่องมือการแข่งขันอีกอย่างหนึ่ง ธุรกิจที่สามารถชี้แจงและชักชวนให้ผู้ซื้อเข้ามาในสินค้าได้ดีกว่าจะอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบกว่าคู่แข่ง จนถึงแม้ว่าสินค้าก่อนข้างจะมีลักษณะเหมือนกันก็ตาม (เจตจรัส ศรีรัตนพร. 2542 : 50) ซึ่งการแข่งขันทางการค้านี้

ผู้ประกอบการที่มีวิสัยทัศน์ ติดตามเทคโนโลยีให้ทันความต้องการของลูกค้าอยู่เสมอ ย่อมได้เปรียบ
ทางการค้าด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางการศึกษา จำแนกตาม ประเภทของธุรกิจ เพศ และระดับการศึกษา พบว่า ผู้ที่ประสงค์จะเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ ควรพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ประกอบดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย

- 1 ต้องการมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
- 2 ต้องการมีธุรกิจเป็นของตนเอง
- 3 ต้องการมีฐานะที่มั่นคง
- 4 มีความต้องการความเป็นอิสระในการทำงาน
- 5 ต้องการหารายได้ให้มากขึ้นกว่าการเป็นลูกจ้างคนอื่น
- 6 มีความกล้าในการตัดสินใจ
- 7 มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 8 กล้าเผชิญกับปัญหาและอุปสรรค
- 9 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 10 ต้องการมีอำนาจในการตัดสินใจ
- 11 ต้องการมีอำนาจในการบริหารจัดการ
- 12 ต้องเป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ค่อนข้างสูง
- 13 ต้องเป็นบุคคลที่ยอมรับความล้มเหลวได้ดี
- 14 มีความต้องการความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ
- 15 มีความต้องการขยายกิจการเพื่อความเป็นหนึ่ง
- 16 ควรมีความซื่อสัตย์
- 17 ควรมีความขยัน มุ่งมั่น และอดทน
- 18 ควรมีร่างกายที่แข็งแรง สมบูรณ์

ปัจจัยทางสังคม ประกอบด้วย

- 19 ประเภทของธุรกิจต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้ชุมชน
- 20 ที่ตั้งธุรกิจต้องสัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน

- 21 ประเภทธุรกิจต้องสัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน
- 22 ต้องรู้จักเชิงรุกอ่อนของคู่แข่ง
- 23 มีทรัพยากรเพียงพอกับความต้องการของชุมชน
- 24 ประเภทธุรกิจต้องสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมของชุมชน
- 25 ธุรกิจที่ดีต้องได้รับโอกาสให้เข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน
- 26 ประเภทของธุรกิจต้องสัมพันธ์กับสภาพเศรษฐกิจชุมชน
- 27 การเลือกดำเนินธุรกิจต้องคำนึงถึงค่านิยมของชุมชน
- 28 ต้องมีเพื่อนร่วมธุรกิจ
- 29 ควรเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้ให้แก่สมาชิกของชุมชน
- 30 ควรเป็นธุรกิจที่มีส่วนร่วมจัดการศึกษาให้ชุมชน
- 31 การเลือกธุรกิจต้องสัมพันธ์กับสถานภาพครอบครัว
- 32 ควรเลือกธุรกิจที่สามารถคืนกำไรให้กับชุมชนได้
- 33 ควรเป็นธุรกิจเดิมของครอบครัว
- 34 ควรให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือสังคม ชุมชน เป็นประจำ
- 35 ควรมีมนุษยสัมพันธ์กับธุรกิจอื่นๆ ด้วย

ปัจจัยทางการศึกษา ประกอบด้วย

- 36 ควรมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจที่เลือกเป็นอย่างดี
- 37 การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
- 38 ควรมีการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ
- 39 มีการศึกษาข้อมูล เพื่อพัฒนาด้านการแข่งขันอยู่เสมอ
- 40 ควรได้รับการศึกษาในระบบการศึกษาสายอาชีพ
- 41 มีการวิจัยตลาดเพื่อสร้างข้อได้เปรียบทางการค้า
- 42 ได้รับการแนะนำการประกอบธุรกิจจากผู้เชี่ยวชาญ
- 43 ควรได้รับแนวคิดเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจจากสื่อสารมวลชน
- 44 ควรได้รับการแนะนำแนวทางประกอบธุรกิจโดยหน่วยงานของรัฐบาล
- 45 ควรได้รับการแนะนำแนวทางประกอบธุรกิจโดยหน่วยงานของเอกชน
- 46 ควรติดตามเทคโนโลยีให้ทันความต้องการของลูกค้าอยู่เสมอ
- 47 ควรมีความรู้ด้านการประชาสัมพันธ์เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษาปัญหาที่ทำให้การประกอบอาชีพอิสระไม่ประสบความสำเร็จใน เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี
2. ควรจะศึกษาแนวทางการประกอบอาชีพอิสระใน เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ให้ประสบความสำเร็จ
3. ควรจะศึกษาความต้องการประสบความสำเร็จของผู้ประกอบการ ที่ประกอบอาชีพอิสระ ใน เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2536). *การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญศึกษา ตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียน พุทธศักราช 2530*. กรุงเทพฯ ฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน.
- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2543). *ก้าวสู่ความเป็นผู้ประกอบการ*. กรุงเทพฯ ฯ : สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อม.
- กรมสามัญศึกษา. (2532). *รายงานสรุปผลการวิจัยและประเมินผลทางการศึกษาความต้องการทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา*. ราชบุรี : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. เอกสารอัดสำเนา.
- จริยา ทัพพะกุล ณ อุทธยา. (2530). “แนวทางการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ,” *การศึกษาเพื่อคุณภาพ*. งานแสดงศิลปหัตถกรรมและอาชีวศึกษา ครั้งที่ 40. 10-14 ธันวาคม 2530. เอกสารอัดสำเนา.
- เจตจรัส ศรีรัตนพร. (2542). *การศึกษาความสามารถในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียน ช่างอุตสาหกรรม ที่จะจบจากวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. ปริญญาโท คศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เจริญผล สุวรรณโชติ. (2532). “โลกของงานอาชีพกว้างไกล ถ้าไม่เลือกมาก และเอาจริง,” *สารพัฒนาหลักสูตร*. 32 (90) : 2 : ม.ป.ป.
- ชวลิต บางณรงค์. (2515). *การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในพระนครและต่างจังหวัด ปีการศึกษา 2514*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ถาวร และ ชนะเวช ศรีสุขะโต. (2543). *เคล็ดลับการทำธุรกิจ SMEs*. กรุงเทพฯ ฯ : นานมีบุ๊คส์.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2533). “เอกสารประกอบการปฐมนิเทศ โครงการฝึกอบรมบัณฑิตเข้าสู่อาชีพ การทำปลาสวยงาม,” *โครงการฝึกอบรมบัณฑิตเข้าสู่อาชีพอิสระ*. เอกสารอัดสำเนา.
- ทิพวัน ถือคำ. (2532, ธันวาคม – 2533, มกราคม). “บทบาทของครูแนะแนวต่อการสร้างเจตคติในการประกอบอาชีพอิสระ,” *แนะแนว*. 24 (126) : 43 - 44.

- นพคุณ ชูทัน. (2536). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมอาชีพอิสระ ประเภทช่างอุตสาหกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหาร การศึกษา) กรุงเทพฯ ๑ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิธินา ศรีประเสริฐ. (2544). *108 วิธีคิด 1009 วิธีการ ของผู้ประกอบการ*. กรุงเทพฯ ๑ : ฐานรวมท้อ.
- บ้งอร เอี่ยมรอด. (2529, เมษายน-พฤษภาคม). “งานกับอาชีพ,” *แนว*. 20(104) : 76 .
- บุญถึง แน่นหนา. (2517). *การศึกษาการเลือกอาชีพและเหตุผลในการเลือกอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 มัธยมศึกษาปีที่ 5 ทุกภาคของประเทศ*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ ๑ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญสม พงษ์พันธ์. (2525). *ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่เลือกเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ในโรงเรียนราษฎร์ หลักสูตรโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ ๑ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- ประมวล วิทยากร. (2520). *ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดนครสวรรค์*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ ๑ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เป็รื่อง จันดา. (2519). *การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน ต่างกัน ในโรงเรียนมัธยมแบบประสมทางภาคเหนือ*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ ๑ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุสติ รุมาคม. (2540). *การบริหารธุรกิจขนาดย่อม*. กรุงเทพฯ ๑ : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- พันธ์ศักดิ์ วิญญูรัตน์. (2453). *เคล็ดลับการทำธุรกิจ SMEs*. กรุงเทพฯ ๑ : แพลนพริ้นท์ดีจ.

- สว่าง เจริรัตน์. (2537). *การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สัญญา จัดตานนท์. (2521). *การศึกษากับการประกอบอาชีพอิสระ*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- _____. (2528). “แนวโน้มของการประกอบอาชีพอิสระในประเทศ,” ใน *บทความวิทยุกระจายเสียงชุดการศึกษาเพื่อการทำงานและอาชีพ*. รวบรวมโดยสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ ฯ : เจริญวิทยุการพิมพ์.
- สัมฤทธิ์ วงศ์ทองดี. (2533). *พฤติกรรมการบริหารงานการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2532). “การสังเคราะห์กรณีศึกษา ผู้ประกอบอาชีพในภาคพาณิชย์กรรมและบริการ,” *รายงานการวิจัย*. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- _____. (2538). “ประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษา,” *รายงานการวิจัย*. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุปราณี หนองพล. (2533, ตุลาคม). “ธุรกิจขนาดย่อม,” *อุตสาหกรรมสาร*. 33 (10) : 15 - 18.
- สุไริยา โยธาสมุทร. (2536, เมษายน-มิถุนายน). “โครงการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพของผู้เรียน กศน. สายอาชีพ,” *สานข่อย*. 11 : 3.
- สุวัจชัย สมไพบูลย์. (2544). *สูตรสำเร็จ เล้าแก่*. กรุงเทพฯ ฯ : แม่นเนจเม้นท์ มิเดีย.
- อรรวรรณ ประคองเวช. (2521). *การสำรวจปัญหาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 6*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย. (2539). *สถิติการศึกษา*. กรุงเทพฯ ฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. เอกสารอัดสำเนา.

- มนตรี พงษ์พานิช. (2532). “แนวคิดการดำเนินการประกอบอาชีพอิสระจนประสบความสำเร็จในปัจจุบัน,” *อาชีพะตัวอย่าง 2532*. กรุงเทพฯ ฯ : อักษรเนศวร.
- มนัส วณิชชานนท์. (2534, พฤษภาคม-มิถุนายน). “การประกอบอาชีพอิสระนอกระบบในเมือง,” *วารสารเศรษฐกิจและสังคม*. 28 (3) : 34 - 35.
- มานี ไชยธีรานวัฒน์ศิริ. (2532, มิถุนายน – กรกฎาคม). “รายงานการวิจัยเรื่อง โครงการวิจัยการติดตามผลผู้จบการศึกษา ระดับ ประถมศึกษา : การศึกษารายกรณี ผู้ประกอบอาชีพในภาคอุตสาหกรรม,” *ข่าวสารการวิจัยการศึกษา*. 12 : 3 – 9.
- วิไลวรรณ กิจจาหาญ. (2543). *ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรปริญญาตรีบริหารธุรกิจ สาขาการจัดการ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (อาชีพศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.*
- ศิริพรรณ ชุมนุม. (2532). “หน่วยที่ 12 : การจัดระบบการสอนการงานและอาชีพ.” *ชุดการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หน่วยที่ 8-15*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิริพันธุ์ ชัดตพงษ์. (2543). *ความสนใจและปัจจัยที่จําแนกความสนใจในอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ประชากรศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.*
- สมคิด พรหมจ้อย และคณะ. (2538). “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพส่วนตัวของเยาวชนในเขตชนบทภาคกลางของประเทศไทย,” *รายงานการวิจัย*. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมคิด อิสระวัฒน์. (2532). “ลักษณะการตัดสินใจด้านอาชีพของประชาชนซึ่งอยู่นอกระบบโรงเรียน,” *รายงานการวิจัย*. กรุงเทพฯ ฯ : ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมชาย หิรัญกิตติ. (2542). *การบริหารธุรกิจขนาดย่อม*. กรุงเทพฯ ฯ : ซีระฟิล์มและโซเท็กซ์.

- อำนาจ วีระวานิช. (2544). *การจัดการธุรกิจขนาดย่อม*. กรุงเทพฯ ๑ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อุ้นดา นพคุณ. (2528). *แนวคิดทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนและการพัฒนาชุมชน เรื่อง คิดเป็น*. กรุงเทพฯ ๑ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Chong Wong Yew. (1977). "The Correlation of Value Profiles and Vocational Choices," *Desertation Abstracts International*. 37 (7) : January 4128 – A.
- Eddy, Vnik Silas. (1969). "The Influence of Selected Factors on the Vocational Choice of Vocational Agricultural Student in Louisiana," *Desertation Abstracts International*. 29 (9) : March 2958 - 2959.
- Erdman, Robert Lee. (1957). "Vocational Choice of Adoiesent Mentally Retarded Boy," *Desertation Abstracts International*. 17 (11) : November 24 - 97.
- Galler, E.H. (1961). "The Influence of Social Class on Chidren's Choices of Occupational," *Elementary School Journal*. 16 : April 439 - 445.
- Mozer, W.E. (1965). "Vocational Preference as Relates to Mental Ability," *Occupations*. 28 : April 460-461.
- Murdoch, Joseph. Mc. Lean Rev. (1964). "An Investigation of the Factor influencing the Occupational Choices of Selected College Students," *Desertation Abstracts International*. 25 (4) : October 23 - 51.
- Ozoglue, Suleyman Cetin. (1965). "A Comparison of Occupational Choices of Achieving and Under Achieving High School Junior," *Desertation Abstracts*. 25 (11) : May 6397-6398.
- Perrone, Phillip A. (1965). "Values and Occupational Preferences of Junior High School Girls," *The Personnel and Guidance Journal*. 44 : November 254-257.
- Roe, Anne. (1966). *The Psychology of Occupation*. New York : John Willey and sons. Inc.
- Strong, G.K. Jr. (1951). "Interest Score While in College of Occupations Engaged in 20 Years Later," *Educational Psychological Measurement*.

ภาคผนวก

รายชื่อสถานประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ธุรกิจค้าปลีก

- | | |
|---------------------------------------|-----------------------------------|
| 1. ร้านยนต์สมบัติ | 27. ร้านเพชรนวัตน์ |
| 2. ร้านเจริญยนต์ | 28. ร้านขนมผิง อะถั่ว บ้านพี่โป่ง |
| 3. โรงค้าไม้สงวนศิลป์ | 29. ร้านประดิษฐ์เจริญชาวด์ |
| 4. ร้านยนต์วัฒนา | 30. ร้านบ้านหม้อเพชรบุรี |
| 5. ขนมหม้อแกงสงวนโพธิ์พระ | 31. ร้านกาทอง |
| 6. ขนมหม้อแกงแม่ละเมียด | 32. ร้านแม่อุบล |
| 7. ขนมหม้อแกงแม่ปิ่น | 33. ร้านสุคนธ์ |
| 8. ขนมหม้อแกงแม่กิมไล้ | 34. ร้านโพธิ์เจริญ |
| 9. ร้านเพชรศิริ | 35. ร้านยังสะฮวดค้าไม้ |
| 10. ร้านแสงสุขเฟอร์นิเจอร์ | 36. ร้านไทยพัฒนา |
| . | |
| 11. ร้านบ้านยา | 37. ร้านคลังยาสิริเกตุ |
| . | |
| 12. ร้านซ็อกเกอร์ | 38. ร้านอาใหญ่ |
| . | |
| 13. ร้านโรสชอร์ป | 39. ร้านมณูญการไฟฟ้า |
| . | |
| 14. ร้านสมเกียรติจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง | 40. ร้านสงวนไทยมอเจอร์ |
| . | |
| 15. ร้านพิภจเจอร์เค็ก | 41. ร้านชุมชนวัฒนา |
| . | |
| 16. ร้านปกรณ์ภรณ์ | 42. ร้านมานะชัย |
| . | |
| 17. ร้านเค็กจิราพร | 43. ร้านอารยะโอสด |
| . | |
| 18. ร้านชาญชัยเซรามิก | 44. ร้านโชคดีเบเกอร์รี่ |
| . | |
| 19. ร้านนครเพชรเฟอร์นิเจอร์ | 45. ร้านโชคชัยพานิช |
| . | |

- 20 ร้านเพชรวิศกก่อสร้าง
.
21 ร้านกระจกแจ่มใส
.
22 ร้านเรือนยา
.
23 ร้านเทคนิคการไฟฟ้า
.
24 ร้านนเรศโอศถ
.
25 ร้านน้ำเพชร
.
26 ร้านขนมหม้อแกงแม่สำลี
.
53 ร้านแม่กั๋
.
54 ร้านโอชาฮี
.
55 ร้านครูใหญ่
.
56 ร้านระชัยอารี
.
57 ร้านจิระพานิช
.
58 ร้านกิจไพบูลย์อลูมิเนียม
.
59 ร้านเพชรการแว่น
.
60 ร้านโชคเจริญ
.
61 ร้านตั้ง ่วน ย้ง
.
62 ร้านธนา
.
63 ร้านรวมมิตรเพชรบุรี
.
46. ร้านสินเจริญ
47. ร้านรวมพานิช
48. ร้านเจริญภัณฑ์
49. ร้านไต้ชิน
50. ร้านแสงดีไฟฟ้า
51. ร้านลูกรัก
52. ร้านนานาภัณฑ์
74. ร้านชัยวิระ
75. ร้านรักวิจิตร
76. ร้านอวนพัฒนา
77. ร้านรุ่งสิริ
78. ร้านเทคนิคชาวด์
79. ร้านวิบูลย์ชัย
80. ร้านตาลทอง
81. ร้านกีฟ ฟินนี่ ซ้อป
82. ร้านวิวัฒน์การไฟฟ้า
83. ร้านวิวัฒน์อิเล็กทรอนิกส์
84. ร้านกาญจนา

- 64 ร้านโชคอนันต์พาณิชย์
.
65 ร้านรุ่งเพชร
.
66 ร้านเจริญพร
.
67 ร้านจื่อพานิช
.
68 ร้านกิจเจริญ
.
69 ร้านแคโรท
.
70 ร้านธัญญาเวช
.
71 ร้านค. เจริญ
.
72 ร้านกรอรูป
.
73 ร้านนรินทร์
.
85. ร้านสุขสวัสดิ์กรอรูป
86. ร้านสุชาดา
87. ร้านโชคชัยวิทยา
88. ร้านดวงดีการค้า
89. ร้านเพชรบุรีค้าข้าว
90. ร้านสุชาดีการไฟฟ้า
91. ร้านสามชัยสปอร์ต
92. ร้านน้ำหวาน
93. ร้านวัฒนาเครื่องบวช
94. ร้านสมบุญเก๊สัช

ธุรกิจบริการ

95.	อู่ยนต์ชัย	12	ร้านบ้านดอกไม้
		1.	
96.	ร้านเลียงเฮงไคนาโม	12	ร้านเสื้อศรีบุญญา
		2.	
97.	ร้านมานะศิลป์ทอไอเสียด	12	ร้านกรุง
		3.	
98.	ร้านขจรศักดิ์คาแกรี	12	ร้านเฟมัส
		4.	
99.	ร้านก้วยเตี่ยวฮ้องเต้	12	ร้านไทยอาร์โพโต้
		5.	
10	ร้านวังทองเซอร์วิส	12	ร้านจักรชัยกลการ
0.		6.	
10	ร้าน M กราฟฟิคและสติ๊กเกอร์	12	ร้านอักษรโลหะ
1.		7.	
10	ร้านฉัฐริยา	12	ร้านพีกุ้ง
2.		8.	
10	ร้านป่าอิน	12	ร้านตะวันคัลเลอร์แล็ป
3.		9.	
10	ร้านแก้วจันทร์	13	ร้านป่าออง
4.		0.	
10	ร้านมูฟวี่ วิชีดี	13	ร้านน้ำมด
5.		1.	
10	ร้านซ็อกเกอร์	13	ร้านเปี่ยมประทีป
6.		2.	
10	ร้านเพชรพิมพ์ดีด	13	ร้านโมต้า
7.		3.	
10	ร้านคู่มิตรยานยนต์	13	ร้านฉัฐบริการ
8.		4.	
10	ร้านแจ็ก กอรัปปีเซนเตอร์	13	ร้านป่าตุ้ม
9.		5.	
11	ร้านภูศิลป์โฆษณา	13	ร้านยอดขาวมาลัย
0.		6.	
11	ร้านศรีเจริญอาหารตามสั่ง	13	ร้านเจ๊บบกอร์ปปี

- | | | | |
|----|---------------------|----|------------------------|
| 1. | | 7. | |
| 11 | ร้านนานา | 13 | ร้านอิสเมติกส์ |
| 2. | | 8. | |
| 11 | ร้านเทนออดีชาวด์ | 13 | ร้านเสริมสวยศิริกานต์ |
| 3. | | 9. | |
| 11 | ร้านตอการไฟฟ้า | 14 | ร้านทะเลเผา |
| 4. | | 0. | |
| 11 | ร้านสองวา | 14 | ร้านเจ้าสัว |
| 5. | | 1. | |
| 11 | ร้านเสริมสวยงาม | 14 | ร้านเมย์ มินค์ |
| 6. | | 2. | |
| 11 | สวนอาหารโพธิ์เพชร | 14 | ร้านทองอุไรพรินต์ |
| 7. | | 3. | |
| 11 | สวนอาหารบ้านพ่อเล็ก | 14 | ร้านสุทิน |
| 8. | | 4. | |
| 11 | ร้านน้ำร้อน | 14 | สวนอาหารริมน้ำ |
| 9. | | 5. | |
| 12 | ร้าน ศ.เจริญยนต์ | 14 | ร้านนิคอาร์ทเวิร์ |
| 0. | | 6. | |
| | | | |
| 14 | ร้าน ป.ท่าสงฆ์ | 16 | ร้าน F.D.I. Station |
| 7. | | 7. | |
| 14 | ร้านเจริญพร | 16 | ร้านอนันต์ออดีเอ็กเพรส |
| 8. | | 8. | |
| 14 | ร้านแซบอีหลี | 16 | อู่สุริยานยนต์ |
| 9. | | 9. | |
| 15 | ร้านเกษนิมิตร | 17 | ร้านฟอริดาวิดีโอ |
| 0. | | 0. | |
| 15 | ร้านป่าไธ้ | 17 | ร้านจินตนา |
| 1. | | 1. | |
| 15 | ร้านนรีเสริมสวย | 17 | ร้านบุญส่งโลหะกิจ |
| 2. | | 2. | |
| 15 | ร้านเจ็ฉัตร | 17 | ร้านทองเพียร |
| 3. | | 3. | |

- | | | | |
|----|------------------------|----|------------------------|
| 15 | ร้านปริยาภรณ์ดีไซน์ | 17 | ร้านอาทิตย์คัลเลอร์แลป |
| 4. | | 4. | |
| 15 | ร้านเขาวลิตการพิมพ์ | 17 | หมูน้อยคาร์แคร์ |
| 5. | | 5. | |
| 15 | ร้านทำหินการพิมพ์ | 17 | ร้านวีพีอิเล็กทรอนิกส์ |
| 6. | | 6. | |
| 15 | ร้านทีอีซีอินเตอร์เน็ต | 17 | ร้านป่าโหนด |
| 7. | | 7. | |
| 15 | เกาน์เจอร์แอนด์เนเจอร์ | 17 | ร้านตัดเสื้อโย |
| 8. | | 8. | |
| 15 | ร้านสะอาดซักแห้ง | 17 | ร้านหนึ่งโทรทัศน์ |
| 9. | | 9. | |
| 16 | ร้านสุริยาไฟโต้ | 18 | ร้านลุงตู้ป้ายโฆษณา |
| 0. | | 0. | |
| 16 | ร้านประเสริฐไคนาโม | 18 | ร้านมาลี |
| 1. | | 1. | |
| 16 | ร้านป่าอุไร | 18 | ร้านรุ่งชาลอน |
| 2. | | 2. | |
| 16 | ร้านอมรคาร์แคร์ | 18 | ร้านประเสริฐพิมพ์ดีด |
| 3. | | 3. | |
| 16 | คลินิกหมอพูลสวัสดิ์ | 18 | ร้านสกี้อต |
| 4. | | 4. | |
| 16 | ร้านสุวรรณิ | 18 | ร้านเทพบุตรซักแห้ง |
| 5. | | 5. | |
| 16 | ร้านแชมป์ | 18 | ร้านสามใบเถา |
| 6. | | 6. | |

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ

: เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีก และธุรกิจบริการ ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี

2. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็น เกี่ยวกับ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่มีความประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระได้ใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกหาธุรกิจที่เหมาะสม เพื่อความสำเร็จในอาชีพของตน

จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในฐานะผู้ประกอบการธุรกิจที่ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง หรือหากท่านมีข้อคิดเห็นหรือข้อเท็จจริงอื่นใดที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในเรื่องนี้ ได้โปรดเขียนลงใน “ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม” ที่ได้จัดไว้ให้ในตอนท้ายของแบบสอบถาม ความคิดเห็นของท่านจะใช้เพื่อประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น และผู้วิจัยขอรับรองว่าจะปกปิดเป็นความลับ ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อท่านเป็นการส่วนตัวโดยเด็ดขาด

3. แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ตามความคิดเห็นของท่านในเรื่องต่าง ๆ
ต่อไปนี้

1. ประกอบธุรกิจ ประเภท

ธุรกิจค้าปลีก

ธุรกิจบริการ

2. เพศ

ชาย

หญิง

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ตั้งแต่ ปริญญาตรี ขึ้นไป

4. อายุ

ต่ำกว่า 30 ปี

ตั้งแต่ 30 ปี ขึ้นไป

5. รายได้

ต่ำกว่า 1,500 บาท ต่อวัน

ตั้งแต่ 1,500 บาท ต่อวัน ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ : เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนตามความเป็นจริง ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี โดยค่าระดับความคิดเห็น จะมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการเลือก มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการเลือก มาก
- 3 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการเลือก ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการเลือก น้อย
- 1 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการเลือก น้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ปัจจัยส่วนบุคคล					
ควรมีสุนัขพรางกายแข็งแรง		✓			
ควรมีความรับผิดชอบในงาน			✓		

ลำดับ ที่	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ	ระดับความสำคัญ				
		มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
1.	ปัจจัยส่วนบุคคล ต้องการหารายได้ให้มากขึ้นกว่าการ เป็นลูกจ้างคนอื่น					
2.	ต้องการมีธุรกิจเป็นของตนเอง					
3.	ต้องการมีฐานะที่มั่นคง					
4.	ควรมีความมั่นคงในการประกอบธุรกิจ ที่ตนเองได้เลือก					
5.	ควรเป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ค่อนข้างสูง					
6.	ควรมีความเชื่อมั่นในตนเอง					
7.	ควรมีความกล้าในการตัดสินใจ					
8.	ควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
9.	ต้องกล้าเผชิญกับปัญหาและอุปสรรค					
10.	ต้องเป็นบุคคลที่ยอมรับความล้มเหลว ได้ดี					
11.	มีความต้องการขยายกิจการเพื่อความ เป็นหนึ่ง					
12.	มีความต้องการความเป็นอิสระใน การทำงาน					
13.	มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร- ประชาสัมพันธ์					
14.	ต้องมีความรู้ความสามารถในธุรกิจที่ ตนเองได้เลือก					
15.	ต้องการมีอำนาจในการตัดสินใจ					

ลำดับ ที่	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ	ระดับความสำคัญ				
		มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
	ปัจจัยทางสังคม					
16.	ควรเป็นธุรกิจเดิมของครอบครัว					
17.	การเลือกธุรกิจควรสัมพันธ์กับสถานภาพ ครอบครัว					
18.	ควรมีเพื่อนร่วมธุรกิจอย่างกว้างขวาง					
19.	ที่ตั้งธุรกิจควรสัมพันธ์กับความต้องการ ของชุมชน					
20.	ควรมีทรัพยากรเพียงพอกับความต้องการ ของชุมชน					
21.	ประเภทธุรกิจควรสัมพันธ์กับความต้องการ การของชุมชน					
22.	ประเภทธุรกิจควรสัมพันธ์กับ สภาพแวดล้อมของชุมชน					
23.	ประเภทธุรกิจควรสัมพันธ์กับสภาพ เศรษฐกิจชุมชน					
	ปัจจัยทางสังคม					
24.	ประเภทของธุรกิจไม่ควรสร้างความ เดือดร้อนให้ชุมชน					
25.	การเลือกดำเนินธุรกิจควรคำนึงถึงค่านิยม ของชุมชน					
26.	ธุรกิจที่ดีควรได้รับโอกาสให้เข้าร่วม กิจกรรมในชุมชนอย่างสม่ำเสมอและ ต่อเนื่อง					

ลำดับ ที่	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ	ระดับความสำคัญ				
		มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
27.	ควรมีส่วนร่วมสนับสนุนการจัดกิจกรรม ของชุมชนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง					
28.	ควรมีส่วนร่วมสนับสนุนการจัด การศึกษาในชุมชนอย่างสม่ำเสมอและ ต่อเนื่อง					
29.	ควรเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้ให้แก่สมาชิก ของชุมชน					
30.	ควรรู้จุดแข็งจุดอ่อนของกลุ่มแข่งขัน					
	ปัจจัยทางการศึกษา					
31.	ควรมีความรู้เกี่ยวกับธุรกิจที่เลือกเป็น อย่างดี					
32.	ควรได้รับการแนะนำทางการประกอบ ธุรกิจโดยหน่วยงานของรัฐบาล					
33.	ควรได้รับการแนะนำทางการประกอบ ธุรกิจโดยหน่วยงานของเอกชน					
34.	ควรมีการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการประกอบ อาชีพจากสื่อสารมวลชนแขนงต่าง ๆ ก่อนการตัดสินใจเลือก					
35.	ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับธุรกิจ ด้วยตนเอง					

ลำดับ ที่	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ	ระดับความสำคัญ				
		มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
36.	ควรได้รับการศึกษาด้านวิชาชีพที่ตรงกับ ประเภทธุรกิจที่ตนเองเลือก					
37.	ควรได้รับการแนะนำการประกอบธุรกิจ จากผู้เชี่ยวชาญด้านการลงทุน เพื่อการ ตัดสินใจเลือกลงทุนในประเภทธุรกิจที่ เหมาะสม					
38.	ควรมีการวิจัยตลาด เพื่อสร้างข้อ ได้เปรียบทางการค้า					
39.	ควรศึกษาข้อมูล เพื่อพัฒนาด้านการ แข่งขันอยู่เสมอ					
40.	ควรมีการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง

โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จในอาชีพอิสระ

1. ปัจจัยส่วนบุคคล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัจจัยทางสังคม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ปัจจัยทางการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกศักดิ์ บุตรลับ รองอธิการบดี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานพ จันทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8
เทศ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี
- 3 อาจารย์พิมพ์ลศรี สุขอนันต์ อาจารย์ 2 ระดับ 7 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ	นางศศิภาณจน์ (ณัฐกานต์) กำเนิดศิริ
วัน เดือน ปี เกิด	13 ธันวาคม 2506
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	32 เจตน์จำลอง ซอย 3 ตำบลท่าราบ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	เจ้าของกิจการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สถานเสริมความงาม ศิริกานต์ – แฮร์ดู
ประวัติการศึกษา	2512 - 2519 ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดจันทราวาส จังหวัดเพชรบุรี 2519 - 2522 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี 2522 - 2525 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี 2525 - 2527 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี 2539 - 2541 บริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สถาบันราชภัฏเพชรบุรี